

BOMBA PACEPA A EXPLODAT!

Așa cum am prevăzut în articolul nostru din numărul trecut, defectarea generalului locotenent colonel Ion Pacepa, ministru secretar de stat la Ministerul de Interne și consilier personal cu problemele de securitate al pres. Ceaușescu, a provocat cosecînțe pe cât de grave pe atât de pline de surprize. La scurt timp după ce la 10 August Agenția U.P.I. a publicat știrea provenită din cercurile Departamentului de Stat că Pacepa a cerut azil politic în U.S.A. și că se găsește sub protecția C.I.A.-ului, prima bombă politică, dintr-o serie ce se arată a fi deosebit de periculoasă, a explodat în Germania Federală. La 29 August o știre publicată de ziarul Vest-german "BILD" și reluată de Agenția REUTER a zguduit opinia publică

germană, având efectul unei bombe: conform dezvăluirilor și probelor (III) pe care Pacepa le-a pus la dispoziția C.I.A.-ului, un spion comunist activează în cele mai înalte instituții ale Germaniei Federale. Acest spion este cel puțin tot la fel de important ca GUNTER GUILLAUME, spionul condamnat în 1975 la 12 ani de închisoare și a cărui demascare a dus la demisia cancelarului Willy BRANDT. "BILD" scria că documentele date de Pacepa C.I.A.-ului provin de la un spion care lucrează pentru români și că ele dovedesc că spionul este un important funcționar superior al partidului Social-Democrat, principalul partid în coaliția guvernamentală care guvernează în prezent GERMANIA FEDERALĂ. Intrebat de ziariștii

asupra acestei probleme, ministrul de interne vest-german a refuzat să comenteze știrea. Deși informația publicată de BILD nu menționa nici un nume, se pare din nefericire, că totuși ea a pus în gardă persoanele vizate.

Printre cei suspecți, denunțați în mod public și aflați sub cercetarea organelor germane se află: Joachim Broude-Groeger, consilierul personal al secretarului organizatoric al partidului Social Democrat din R.F.G. Egon Bahr, secretarul organizatoric al partidului Social-Democrat, fost vreme îndelungată sfătuitorul lui Willy Brandt și negociator cu țările din Răsăritul Europei. Ambii au declarat că suspiciunile care planează asupra lor, vor putea fi clarifica-

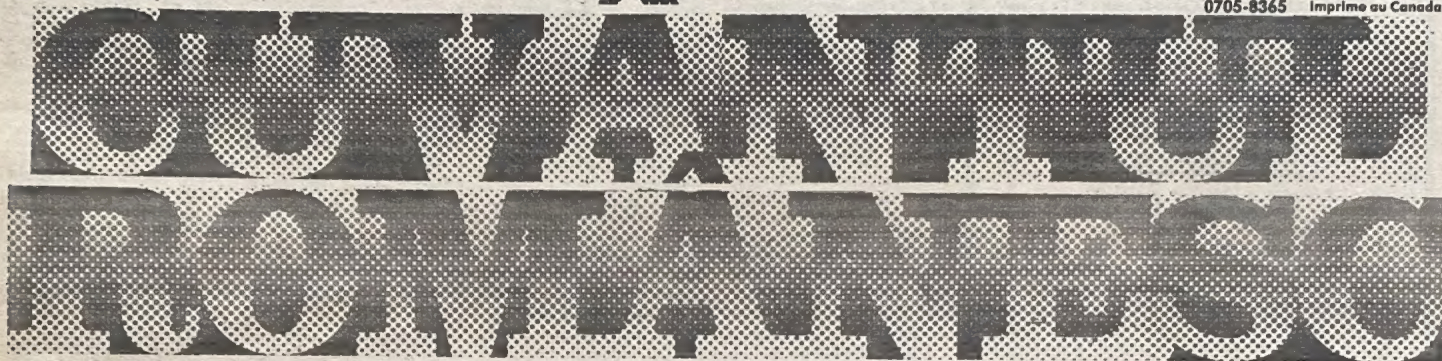
te și îndepărtate.

Cazul a devenit însă mai grav, când autoritățile vest-germane au indicat că Pacepa s'a referit la mai mulți cetățeni vest-germani care funcționează ca agenți ai spionajului răsăritean. Corespondenții din Bonn al Agenției U.P.I. a menționat într-o telegramă de presă din 31 August că destăinuirile generalului Pacepa se referă la cel puțin opt înalți funcționari. Marele cotidian vest-german "DIE WELT" din 31 August a scris că un asistent al lui Hebert Wehner, liderul Social-Democrat al majorității parlamentare este cercetat și el. Oficiul procurorului Federal a desmîșit această știre, confirmând însă că sunt sub cercetare câteva

Continuare în pag. 8

Prețul unui exemplar: 85c

ISSN 0705-8365 Printed in Canada
Imprime cu Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 3 Nr. 30 - OCTOMBRIE 1978 PUBLICAȚIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

NICULAE ORI NICOLAE?

Eugen BÂRSAN

Magazinel istoric - Anul XII Nr. 2 (13) Februarie 1978, pag. 19 - a publicat o fotografie prin care a vrut să arate cum "Vineri, 1 August 1975, ora 17, Palatul 'Finlandia' din Helsinki: tovarășul Nicolae Ceaușescu își pune semnătura pe Actul final al primei conferințe a securității și cooperării în Europa". Iar deasupra fotografiei este arătată foto-copia acelei semnături istorice pe care înținem să v-o arătăm mai jos, așa cum ea a fost pusă lângă pronumele, numele și funcția definitoare, scrise în caractere de tipar:

Nicolae CEAUȘESCU
președintele Republicii Socialiste România

O simplă privire la această semnătură, ne deschide ochii asupra unui fapt: în timp ce în Republica Socialistă Română, toată presa, toți literații și toată oficialitatea de partid și de stat, scriu numai și numai NICOLAE Ceaușescu, vedem și constatăm că Șeful partidului și al statului își scrie pronumele nu cu o, ci cu u, semnând NICULAE Ceaușescu. Exemplul de mai sus demonstrează negru pe alb că, lângă pronumele de NICOLAE, scris de tovarășii din secția de protocoale și documente, el semnează NICULAE. Discrepanța nu-i un accident, ci un fapt real.

În fața unei atare realități, un colaborator al Cuvântului Românesc, care ne-a trimis textul deșvăluit, ne pune întrebarea: "oare cum îl cheamă? Nicolae ca în ziare și documente, sau Nicolae ca în proprie și de nimeni nestilă semnătură?"

Dintr'un punct de vedere, pentru noi chestia pare simplă. În chip natural, pe om îl cheamă așa cum i-a fost pus numele și cum își zice și se înscălește. Dar, dintr'un alt punct de vedere, chestia ne apare complicată. De ce, în cazul despre care vorbim, această discrepanță? De ce dacă pe el îl cheamă Nicolae, toți cei pe care i-am amintit se referă la el cu Nicolae? Sau viceversa: De ce, lângă o consemnare oficială de Nicolae, făcută pe un document, el semnează Nicolae?

Continuare în pag. 3

IDEALUL UNIRII SI REALITATEA REFUGIULUI

-Preliminarii la o discuție liberă-

D. C. AMZAR

Cititorilor "Cuvântului Românesc" (August a.c.) nu le-a scăpat desigur atenția deosebită ce se dă în acest număr - unul din cele mai reușite - platformei de lucru pe care conducerea periodicului și-a propus s'o respecte: UNIREA TUTUROR în lupta pentru reîntronarea libertății de opinie și acțiune în România și în toate țările cu minorități românești.

La prima vedere nimic mai necesar și mai util pentru cauza românească în lumea de astăzi! Dar examinând mai de aproape ideala unirii TUTUROR în vederea unei cauze comune, vom vedea că realizarea ei nu e totdeauna posibilă. Unirea Principatelor române a avut adversarii ei, mai ales în Moldova; acțiunea militară pentru câștigarea independenței n'a fost împărtășită de unanimitatea oamenilor politici și nici războiul de întregire națională n'a fost lipsit de elemente opoziționale.

Care e situația în Refugiul nostru? Inițiativa de a forma un nou Comitet Național a întâmpinat din capul locului dificultăți, cele mai greu de învins fiind cele venite din partea câtorva

persoane cu mari veleități de șefie. Așa se explică faptul că efortul de a constitui un nou Comitet Național, în decurs de doi ani și jumătate n'a depășit stadiul formalităților preliminare. Iată realitatea Refugiului!

Problema mai are însă și un alt aspect. Unirea, atunci când e posibilă, e fără îndoială utilă; dar este ea și absolut NECESARĂ? Istoria și psihologia ne învață că, în situațiile de răscrucă care comportă mai multe soluții - răscrucile cu drumuri multe - oamenii se împart în cel puțin două grupuri concurente sau chiar inamice. În genere toate alternativele posibile își găsesc adepții. În viața omenescă regula nu este unitatea monolitică, ci pluralismul de idei și acțiuni. Unitatea de gând și faptă nu reprezintă regula, ci excepția, și aceasta e rezultatul unui concurs excepțional de împrejurări. Unirea stă mai degrabă la sfârșitul unei acțiuni, atunci când succesul acestei acțiuni a devenit evident pentru toți cei interesați. "Unirea n'cuget și n'simțiri" precede ra-

reori acțiunea, atunci când aceasta a fost inițiată de o personalitate unanim acceptată, ceace se întâmplă extrem de rar, pentru că și astfel de personalități sunt rare.

Ce rămâne de făcut în cazul nostru, dacă nu vrem să ne supunem unui comandament unic? Realitatea Refugiului, cu diversitatea lui de păreri și inițiative și în lipsa unei personalități unanim acceptate - aceasta ne lipsește chiar și sub forma instituționalizată a monarhului - într-o asemenea situație deficitară realitatea Refugiului nu permite decât o soluție bazată pe competiția grupurilor cu veleități de conducere, care se găsesc între ele într'un raport de opoziție contrară și - într'un anumit caz - chiar contradictorie. Acest raport de concurență reciprocă între grupurile existente poate crea, în bună democrație, o situație de întrecere între grupurile active și poate duce, la un moment dat, la selectarea și impunerea grupării de cel mai mare succes.

Această soluție pluralistă, singura permisă de rea-

litatea dispersată a Refugiului, presupune - pentru a duce la selectarea finală a grupului de cea mai mare eficacitate - discuția liberă a diferitelor platforme și posibilități de acțiune. Să cotească necesar să amintesc că discuția liberă nu înseamnă apologie - sau nu numai aceasta - ci luarea în considerare a TUTUROR aspectelor - pozitive și negative - ale problemei în discuție, pentru ca cei interesați să se poată decide în cunoștință de cauză pentru una din grupările competitive.

Discuția liberă e singura modalitate permisă de democrație, pentru a se ajunge la selectarea grupului cel mai activ și cu cele mai multe șanse de succes în conducerea Refugiului și în rezolvarea problemelor ce-l încumbă acestuia.

Această nu împiedică direcțiunea "Cuvântului Românesc" să pledeze mai departe pentru soluția ideală: UNIREA TUTUROR! Ea nu există din nefericire, dar ar putea veni dela sine ca fructul copt căzut din pomul cunoștinței.

D. C. AMZAR

editorial

RECRUDESCENȚA NAȚIONALISMULUI

Una din influențele pe care le-a exercitat Rusia Sovietică - după cel de-al doilea război mondial - a fost asupra gândirii politice și sociale din lumea occidentală. La toate întâlnirile internaționale - ideologii sovietici - au impus o terminologie specifică marxistă, pe care oamenii politici din occident au acceptat-o, pentru simplul fapt că ei nu aveau pregătirea ideologică a sovieticilor.

Prin adaptarea terminologiei marxiste, s'a ajuns la denaturarea celor mai usuale noțiuni cu care eram obișnuiți europenii. (Este adevărat că reprezentanții politici americani, au făcut concesii cele mai radicale față de conceptele marxiste).

Una dintre aceste noțiuni este NAȚIONALISMUL. În gândirea politică și sociologică de azi, naționalismul, ca formă de existență istorică, este privit cu suspiciune și rezistență, pe planul teoretic. Există o incapacitate organică - pentru unii din oamenii politici - de a pricepe existența națională a unui popor, și de a înțelege valorile și structurile naționale. Realitățile contrazic acest fel de a gândi și de a vedea lucrurile.

Un exemplu clasic îl prezintă situația țărilor din Africa. Toate triburile sau popoarele din Africa se străduiesc să-și asigure identitatea lor națională, să-și creeze o țară (un teritoriu) proprie care să le cuprindă existența lor, deosebită de a altora.

Aceste popoare, pentru ca să supraviețuiască, își afirmă naționalitatea lor, în formele cele mai variate. Luptă pentru menținerea sau achiziționarea de teritorii, își valorifică tradițiile și se apropie de ideologiile care le legitimează o existență statală și istorică.

Își definesc idealuri și obiective. Creiază societăți și state în conformitate cu aceste idealuri și se sacrifică pentru ele.

Deși se opun teoretic, oricărei forme de naționalism, sovieticii susțin toate eliberările naționale ale africanilor, tocmai pentru că își dau seama că naționalismul este o realitate puternică, peste care nu se poate trece.

În timp ce, sovieticii susțin naționalismele africane, lumea occidentală se menține pe linia confuziilor furnizate de marxști, și se opun naționalismului de orice natură, pentru că nu înțeleg realitățile naționale.

Dacă vrem să înțelegem vremurile în care trăim, este necesar să surprindem direcția în care se produc toate frământările contemporane.

Ne place sau nu, popoarele lumii de azi, se zbat să-și croiască un drum propriu, în afara de ideologia internaționalismului marxist, care le anulează existența, caracterul specific și tradițiile în lumina care s'au format, printr'un lung proces istoric.

O conștiință națională, vie și dinamică, se opune în modul cel mai categoric tendințelor nivelatoare ale marxismului care pune accentul pe ficțiuni, și nu recunoaște primatul naționalului, decât în interese proprii, dar nu ca un principiu călăuzitor pentru alte popoare.

George BĂLAȘU

CĂTRE CÎTITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că- REDACȚIA ACESTUI ZIAR- Nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

ABONATI-VĂ

LA ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal".
- Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC, Box 4217, Station D,
Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

AJUNGE!

(Scrisoare către un vechi prieten)

Costin MIRON

Ne-am regăsit după ani de zile. Cu necazuri, cu probleme, dar ne-am plimbat sub castani, discutând netulburăți, fără a întoarce, prevăzător, capul. Amevoat adolescența și ceea ce putea fi tinerețea noastră. Am înțeles amândoi că rostul nostru a fost zguduit într-o vreme ce din păcate a fost sub oameni: precum Roosevelt, Stalin, și alții ca ei, fiecare în felul lor. Oamenii? Am mai înțeles, de mult de altfel, că nu vom sădi, precum Petre Carp, copaci la Tâbănești, ci vom privi frunzele căzând în Bois de Vincennes. Înțelepți, nu ne-am închipuit galopând pe cai albi ce nu l-au adus pe Eisenhower Eliberatorul în București. Am stat de vorbă, dacă nu pe malul Dâmboviței sau Prahovei, pe al Senei. Am stat de vorbă și pe malul Dunării: nu la vărsare, ci la izvoare. Acolo unde este mică, așa cum ne-au învățat profesorii noștri ce o cunoșteau din Calafat. - Ca tot românul, am pus la cale țara. Dar în felul nostru de acum, și de aici: în primul rând, evocând-o.

Nu ne-am înțeles, asupra multor lucruri. Este bine că nu suntem identificați, uniformizați, în tipare turnați: înseamnă că am rămas aceeași din tinerețe și faptul că ne-am putut pasiunea pentru un aspect gnosologic și "certa" cu duelul argumentelor și citatelor. S'a transformat înțelept, în

zâmbet.

Dar a venit clipa în care tu te-ai pasionat și eu am tăcut. Mi-ai spus clar, logic, ce gândești despre legionari. Despre toți, toți la un loc, indiferent de vârstă, de locul unde, sunt acum, de ce au făcut, de ce n'au făcut, de ce au crezut, de ce au realizat, de ce au suferit. Mai ales, de ce au suferit.

Stii bine că nu am fost legionar. Nici eu, nici tata, nici mama; frații nu am. De fapt, nimeni din familia mea. - Mai știi, că la 6 Septembrie 1940, aveam, fiecare din noi doi, împliniți 12 ani. Că de fapt despre legiune am aflat, studiat, gândit, mai târziu. - Stii bine că și eu ca și tine, nu am fost în nici un fel legionar. Tocmai de aceea te-am ascultat. Ai făcut rechizitoriul, ai judecat, ai condamnat.

Eu nu reprezint apărarea. M'am gândit că în ultima vreme această problemă a fost reluată de oamenii care au trăit-o de o parte sau alta a diverselor conture ideologice, dar fiind atunci contemporani. Mai rămâne un judecător: istoria. Noi doi eram copii în 1940, iar în prezent singura legătură cu istoria, o avem în studiul ei.

Ne-am despărțit, fără a fi avut timpul să-și spun și ce gândești și ce simți. Și m'am gândit că, poate, te va interesa, să știi dacă nu amândouă, măcar una din

ele.

În timp ce îmi vorbeai mă gândeam la câțiva din prietenii mei ce au fost legionari. De vârsta mea. Nu au lovit pe nimeni, nu au insultat pe nimeni. Singura dată când au băgat mâna în buzunar, a fost în al lor, destul de gol de altfel, pentru a-și ajuta aproapele. Fîindu-mi prieteni, nici unul din ei nu îmi este necunoscut, în cele mai importante laturi omenești. Si românesci. Au păcate și greșeli, ca noi toți. Au crezut în lucruri în care nici tu nici eu nu am crezut.

Au crezut însă și în lucruri în care și tu crezi, și eu voi crede. Cât vom trăi.

Dar au suferit, cum nu cunosc să fi suferit decât morții în închisoare și nici acela toți. Au suferit în adolescență, în tinerețe, în maturitate, și suferă și acum (cei care trăiesc) la ceea ce în dicționare se numește bătrânețe. Mă refer la prietenii mei, pe care îi cunosc, cum te cunosc pe tine.

Nu le expun, pentru că nu le împărtășesc, anumite gânduri și idei. Dar constituie câțiva din acea generație ce nu a condus nici un magazin "românizat"; ce nu a plecat nicăieri, decât la Jilava, Pitești și Poarta Albă, pentru care peste două decenii, singurul avut îl constituia sacul cârpit în care intrau toamna să se apere de

ploaie, iarna de frig și care nu-i ferea niciodată de ploșnițe.

Umil din ei, care n'a mușcat niciodată pe nimeni, s'a întors fără dinți. Altul care n'a privit niciodată cu dușmănie, s'a întors aproape orb. Un al treilea, care nu voia ca respirația lui să tulbureze pe ceilalți din celulă, s'a întors cu un singur plămîn. Nici un Nuremberg din lume nu le-ar găsi nici măcar în rechizitoriul reprezentanților KGB altă vină, decât că au văzut idei (pe care nu ni le-am însușit) și au suferit pentru ele. Să nu-i caute nimeni, pe nici o listă a lui Simon Wiesenthal, că nu li va găsi: se jucau cu bilele pe vremea când aliații lui Stalin împrejmuiau cu sarmă ghimpată Dachau-l.

Să nu acuzăm partidul comunist cu sediul în București și nici traducerea în limba română a NKVD-ului de un exces de umano-bunătate. Să nu-i jignim! Dar aceștia i-au grațiat și amnistiat pe prietenii mei, care n'au făcut niciodată, nici un rău, nicăieri, nimănui.

Tu fi condamni!

Nu am fost legionar: nici un an, nici o zi, nici o oră. Nici eu, și nici nimeni din familia mea. Nimeni, niciodată.

De aceea, dragă prietene, gândește-te, că poate: AJUNGE!

Costin MIRON

CĂTRE REDACȚIE

* Cape Town, SUD-AFRICA- Vă mulțumesc D-v personal și ziarului "Cuvântul Românesc" pentru felul cum ați publicat "Apelul meu disperat", în legătură cu băiețelul meu Alexandru. El se află aici în spital, dar am primit confirmarea că va fi operat în Clinica Mayo, U.S.A. pe data de 14 Noiembrie anul acesta...Operația costă \$ 13.500. Ce voi face și cum mă voi descură ?...Dumnezeu știe ! Eu apelez încă odată la frații noștri români, să mă ajute. Aici a apărut în presa locală un articol și poate ca străinii să fie mai înțelegători decât românii... Toți m'au compătimit, toți m'au sfătuit, dar banii de care am nevoie pentru operația copilului, nu au apărut.

Cu mila și dragostea lui Dumnezeu, Alexandru MAICU

* Toronto, CANADA-... "Citind ziarul "Cuvântul Românesc", Anul 3 Nr.28- August 1978-, mi-a atras atenția în mod deosebit articolul intitulat "UN APPEL DISPERAT" pentru a fi ajutat un biet român ce se află stabilit în Sud-Africa, pe nume Alexandru Maicu, Cape Town, P.O.Box 11.053, South Africa. Nu mai are nici o însemnătate de a repeta: celace este scris în acest articol, dar m-a impresionat atât de mult, de celace a pățit Dl Maicu Alexandru, încât îmi depășește posibilitățile materiale de a-i veni în ajutor cu o sumă de bani, deoarece sunt recent venit în Canada numai de 5 luni.

Dar pentru a fi ajutat un astfel de om, care nu a avut nici o posibilitate de a achita clinica respectivă, mai mult că a cheltuit o groază de bani până când a ajuns în America, cred că este lucrul cel mai umanitar, de a face un memoriu bine justificat în fața conducerii Clinicii Mayo.

Acest memoriu să fie făcut de Episcopul nostru dela Vatra, împreună cu A.R.C.A. și Uniunea și Liga Soc. Româno-Americana. Consider de datoria umanității ce îi caracterizează pe bunii medici de la clinica susnumită, că în astfel de cazuri, pot aproba de la caz la caz și efectua astfel de operații. Mircea POPA

* Sharon, Pa.-STATELE UNITE- În ziarul D-stră "Cuvântul Românesc" din luna Aug.1978, ați publicat "Un Apel Disperat" privitor la un copil român în vârstă de 10 ani, bolnav de inimă, fiul D-lui Alex. Maicu, așezat tocmai în South Africa. Ca membru și ca vice președinte, pot să vă spun că "Soc. Transilvania Liberă" este o Soc., săracă. Nu are bani. Totuși, din toată sărăcia, noi am procedat așa încât Soc. noastră a contribuit cu suma de \$200.00, iar câțiva membri au contribuit și personal, în plus de Soc., ca: Preot Nicolae Moldovan-\$25.00; Dl și Dna Paul Jurko-\$25.00 și Dl și Dna V.Basarabescu-\$ 20.00, încât s'a trimis dela Soc., noastră, "Transilvania Liberă", un total de \$ 270.00, direct la Mayo Clinic, în Minnesota, la conțul Dnui Alex. Maicu, așa cum ați publicat D-stră în Nr. pe luna Aug. 1978, sumă care să vină în ajutorul acestui copil care la etatea de numai zece anișori este atât de serios bolnav și-i este necesară o operație atât de grea, la inimă, operație al cărui cost se ridică la suma de \$ 13.500.00, iar familia îi este destul de sărmană, căci și-a vândut tot ce a avut ca să-și salveze copilul și, în plus, au rămas și cu o datorie de \$ 2776.00 pentru examinația ce i s'a făcut...Ce bine și ce creștinesc fapt ar fi, ca societățile "de ajutor" cu mai mulți bani și chiar fără bani, ca Soc., noastră, să facă eforturi și să trimită la Mayo Clinic în Minnesota, sume mai mari sau mai mici, după puteri, și să ajute această familie atât de greu lovită de necaz !...Ce creștinesc și frumos ar fi ca și parohiile mai mari sau mai mici să facă câte o colecție și să trimită un ajutor la Mayo Clinic pentru acest copil.

Deaceia, ca preot, fac și eu apel la toate societățile și parohiile și la publicul românesc și creștin din America și Canada: "Faceți, frați români, tot efortul și ajutați această familie necăjită și acest copilăș atât de greu bolnav să-și recapete sănătatea, la vârstă atât de fragedă, Zece anișori !... că nu se știe când și pe cine poate lovi o nenorocire pe om, pe orice om, bogat sau sărac. Si ați ajutat pe Dumnezeu, care a spus: "când ați ajutat pe un bolnav, pe Mine M'ați ajutat". Si biuul Dumnezeu vă va plăti la toți, la fiecare după înalta fiicăruia. Căci nu știm când și cum vom avea și noi vre'odată nevoie de un ajutor !... Orice sumă se poate trimite la: Mayo Clinic, Rochester Minn., Soc. Service, Desc F-7, Miss Sharon Danaher. Cu creștinești salutări, Dumnezeu să vă binecuvănteze pe toți și pe toate. Preot Nicolae MOLDOVAN

Insemnări pe margine de drum:

DREPTURILE OMULUI ȘI NEAMURILOR

Nicolae PETRA

În fiecare zi e tot mai greu de citit ziarul; se vorbește prea mult în ultima vreme de drepturile omului și e prea trist când în realitate există atât de puține drepturi ale omului ce se respectă. Se vorbește de Helsinki, de Belgrad, de filozofia morală a lui Carter, de Amnistia internațională, de procesele dela Moscova, de Africa și Andrew Young și în fond nu se face nimic; există atât de puțină libertate.

Pare că, toată această discuție e numai un fel de a arunca praf în ochii lumii ca să creadă că tot ce se vorbește e de fapt semn al unei acțiuni pentru a se face ceva. Marea majoritate a populației lumii trăiește într-o ignoranță absolută de tot ceea ce se întâmplă și mai ales caută să creadă că totul e perfect, și în felul acesta să poată să continue să se ocupe numai de problemele ei personale, ignorând ceea ce poate să reprezinte suferințe pentru alții.

Nu mai așa putem înțelege cum se vorbește în presă că România ar avea o politică "independentă" de Rusia, că USA are excelente relații cu această țară, campioana a libertăților umane. Numai

asa putem înțelege "moralitatea" cetățenilor care acum opt ani condamnau pe Ted Kennedy pentru cele întâmplate la Chappaquiddick, și azi, 86% dintre democrații americani sunt gata să-l voteze ca să fie ales președinte.

În aceste și în atât de multe alte cazuri unde se vorbește de moralitate, totul sună ca un fel de muzică falsă, mincinoasă. Dacă discuțiile astea sunt numai pentru a arunca praf în ochii lumii, ceace e și mai grav e faptul că prea des, discuțiile despre drepturile omului sunt făcute ca să ascundă o nedreptate cu mult mai mare.

E posibil ca la Helsinki sau alte locuri să se vorbească de libertatea cetățenilor din România și să nu se vorbească despre drepturile de libertate ale neamurilor. E o formă de a discuta lucrurile, de a crea o situație confuză, această discuție despre drepturile omului care ignorează conștient o discuție despre drepturile mult mai importante decât cele ale individului și care sunt drepturile neamurilor.

Pentru aceasta, mai ales, e trist să citim ziarul, să

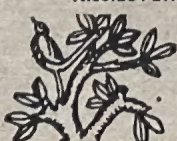
vedem cum se strigă împotriva proceselor dela Moscova, unde câțiva indivizi sunt sacrificați de autoritățile moscovite, ca să invite pe moralistii americani - vezi cazul Kennedy - să strige la cer împotriva nedreptăților împotriva indivizilor din Rusia și să uite, de permanentele nedreptăți ce fac aceiași Ruși unor neamuri care nu sunt nici măcar de origine rusească și nu au ales ele să fie victime ale imperialismului bolșevic.

Când se scrie ceva în marea presă civilizată, despre lipsa de libertate a neamurilor de dincolo de cortina de fier? Din contră, tot mai mult se tratează aceste țări subjugate ca fiind țări cu o situație politică normală, naturală, unde totul e așa cum trebuie să fie. Acum câteva zile jugoslavii au protestat împotriva ideii unor americani care voiau să ridice o statuie a eroului jugoslav din cel de al doilea război mondial, Mihailovici, care a fost adevăratul luptător împotriva germanilor, dar care a avut nenorocul de a nu fi comunist și de a fi trădat de englezi. Istoria omenirii și nu mai puțin cea a ultimilor ani, e plină de aceste exemple de trădări a neamurilor mici de cele mari, dar care ca și lupul cu oala, nu sunt nici când la masa acuzărilor, sunt totdeauna alături de dreptate și de moralitate.

Un neam care își apără independența și libertatea cu sacrificiul aparent al unor libertăți individuale, cum se întâmplă ades în America Latină, e catalogat ca unul ce nu respectă libertatea individului, chiar și atunci când poporul e mulțumit cu regimul militar sau nu, când se desvoltă din punctul de vedere cultural și economic chiar împotriva "ajutoarelor" pe care le dau marile societăți internaționale ce au în spatele lor guverne ce se identifică cu interesele materiale ale acestora și nu e greu de văzut și știut valoarea morală a marilor întreprinderi. Mai ales, în aceeași Americă Latină, istoria atâtor țări e identică cu cea a unor mari întreprinderi de exploatare agricole ori miniere. Cazul lui United și Standard Fruit e prea bine cunoscut.

Nimeni nu e împotriva drepturilor omului, nu e împotriva moralității, dar morală nu valorează nimic dacă nu se aplică la fel și de toți pentru toți, și mai ales, înainte de a vorbi de drepturile individului trebuie să se vorbească de drepturile neamurilor.

Nicolae PETRA

Eugen BÂRSAN

Ce este Niculiță:

UN "VITEL RĂTĂCIT" ORI UN PATRIOT DE MUȘAMA?

Stroe MOLDOVANU

În trecut neamii făceau războaie, evreii făceau afaceri și Anglia aranja pacea. Acum evreii fac războaie, neamii fac afaceri și pacea o aranjează Niculiță! Pentru zig-zagurile politice, alergând ca lovit de streche Niculiță și-a căpătat porecla de "maverick" (un vitel, neînsemnat cu fierul roșu, care s'a rătăcit de turmă)... Descrierea nu-l corectă: Niculiță a trecut de 60 de ani.

Cei care caută să ghicească în fundul cestilor de cafea ori în dansul copitelor gândurile "vitelului rătăcit" găsesc mai multe întrebări decât răspunsuri.

Cum se explică: România, unde domnește cea mai ne-umană dictatură comunistă să fie singura țară satelită care să ia apărarea "comunismului cu față umană" al lui Dubcek? Cum nu i-a fost frică lui Niculiță să protesteze contra invaziei din Cehoslovacia când tancurile tovarășilor vecini erau la granițele României??

Si, de ce, când minierii de pe Valea Jiului au făcut grevă, același Niculiță a sărit mușcat de șarpe, schimbându-și izmenele și bocindu-se de parcă o pierduse în abator pe coana Lenuța: "fiți cumiți că ne invadează muscalii!"

Radio, presă, etc. din țară, tămăiază, tămăiază până-l sufoacă pe tovarășii dela răsărit. (Piesa "Revizorul" scrisă de autorul rus Gogol a fost cenzurată pentru că ridiculariza administrația... țaristă!) În schimb Niculiță-l face la nas lui Breshnev și se pupă în horă cu Hua Kua-gen, Preș. Republicii Chineze, și adversarul Moscovei în meciul pentru "campionatul comunist" la categoriile de supra-putere.

Toate aceste acte de "curaj" ale vitelului rătăcit și-au găsit explicația cu ocazia împlinirii a 10 ani dela invazia Cehoslovaciei. Acum deabia s'au dat la iveală înțelegerile secrete dintre Breshnev și fostul Preș. al Statelor Unite, Lyndon B. Johnson.

Johnson l-a asigurat pe Breshnev (mărturisesc actele oficiale) că America nu va interveni în cazul invadării Cehoslovaciei; iar Breshnev l-a asigurat pe Johnson că invadarea nu va fi făcută în numele țării semnatară "Tratatului dela Varșovia" (ca să nu provoace reacția țărilor din NATO), ci în numele "Doctrinei

Breshnev" ce a fost arătată, conform înțelegerii, imediat după înlăturarea lui Dubcek.

Ca aldămas Breshnev a servit americanilor o "mini-revoluție" în sânul sateliților cu scopul vădit ca să liniștească "democrațiile" și să deie speranțe "detențiștilor" că într-o bună zi le va cădea comunismul în gură ca o pară mătăiașă.

Pentru rolul principal de "dizident-satelit" a fost ales omul cel mai de încredere al Kremlinului: Nicolae Ceaușescu. Iar Niculiță, conform rolului primit, a protestat dela balconul palatului din București contra... "amestecului în treburile interne"... a protestat contra "invaziilor sovietice"... și dacă ar fi ținut o lumânare în mână putea servi ca model pentru Statuia Libertății.

Mulți l-au crezut și unii, naivii, îl mai cred și astăzi că Niculiță ar fi anti-rus și bun român!

Dar am fost încă odată, și încă odată, înșelați.

Niculiță face pe "maverick"-ul pentru că așa-i poruncesc departamentele de politică externă și spionaj ale Moscovei.

Iar pentru talentul de artist emerit, Breshnev i-a agățat de cămașă, în dreptul inimii, "Ordinul lui Lenin".

Patriotul de mușama trebuia onorat pentru serviciile aduse Rusiei!

NICULAE ORI NICOLAE?

Urmore din pag. 1

Știm că în materie de comunism și comunistă logică nu are aplicație. Dar, cu toate acestea nu ne putem opri să nu vorbim despre stupiditățile pe care le vedem. Ne dăm seama că ridicând această problemă, poate vor exista unii care ne vor reproșa că ne-am apucat să despăcim firul în patru. Nu este deloc intenția noastră să facem un asemenea lucru. Tot ceea ce vrem este: să facem cunoscut un alt ilustru fapt din peisajul stupidităților care domină practicile comuniste din Țară, la cel mai de jos până la cel mai înalt nivel.

Este de notat că în mediul acestor practici, nici "geniul" Președintelui și nici mult trâmbițatele calități ale academicienilor, juriștilor și scriitorilor apologeti, care și-au însușit sacra misiune de a servire a "idolului" NICOLAE care iscălește NICULAE, n'au fost în stare să rezolve această discrepantă.

Ori poate că o lasă așume așa, pentru a ilustra două lucruri: Dreptul Sefului comunist-român de a fi aparte, printr-o altă prerogativă de originalitate; și cât de departe pot să meargă tovarășii din categoria somităților comuniste, în concessiile lor față de atotputernicul "idol". Ceea ce face el tabu și astfel nu este subiect de discuție și reguli.

Discrepanța dintre Nicolae și Niculae poate servi ca un simbol al tuturor discrepanțelor care domină viața din România regimului comunist, sub toate aspectele ei. În alte cuvinte, al tuturor discrepanțelor care sunt deasemenea subiecte tabu. Căci, cine ar putea de exemplu ridica glasul să spună că statul numit comunist sau socialist, este în realitate un stat de împărțit și proletar, de prea pleacăți slujitori ai "împărțatului" și de o clasă de parveniți care, în chip demagogic, în numele partidului și poporului, exploatează Țara, la sânge?

Fără îndoială că cea mai strânică discrepantă în Resere, văzută și înălțată la tot pasul și la orice timp, este tipătoria diferență dintre teorie și practică, dintre vorbele puse în locuințe și realități. Nicolae și Niculae, împărțat și proletar, șefi privilegiați și tovarăși de rând, sunt undeva chestii cu o pecete comună.

CE MOȘTENIRE LĂSĂM?

Pavel EMILIAN

Românul de mâine va fi să se înalțe din adâncuri. Profunditatea credinței lui și a dragostei de Țară, vor face din el un om deosebit. El își va trage seva din adâncurile credinței în Dumnezeu și a dragostei și devotamentului pentru Țara străbună și va fi un luptător cinstit și neînficat pentru apărarea Bisericii lui Cristos. El va fi gata în orice moment de jertfă pentru apărarea Țării în care s'a născut.

Această viziune a României de mâine este și rămâne un ideal de atins.

Acolo, în Țara românească, în adâncurile de foc ale tradițiilor și spiritualității românești, unde, azi, sufletul național clocește și geme de durere, se pregătesc cununile cu care va fi împodobit sufletul românesc de mâine.

Cel mai mulți din acel care au supraviețuit măcelurilor de sub cele trei Dictaturi: Carol al II-lea, Antonescu și regimul comunist, au rămas în Țară cu grumul sub cisma roșie a

crumei stăpânirii sovietice, iar alții s'au împrăștiat pe toată fața globului pământesc, ducând cu ei pe noile meleaguri, dragostea și dorul de Țară, cum și tristețea drumețului aruncat în bătaia vântului. Acolo unde s'au așezat și-au întemeiat familii și duc viață aspră de străini între străini.

Peste toți acești supraviețuitori din Țară sau din Exil, s'au revărsat fluvii de lacrimi, iar sufletele lor au fost supuse unor chinuri inimaginabile. Singura lor credință care le mai potolește jăratecul din inimă, este că într-o bună zi vor revedea leagănul natal și își vor săruta troițele din răspântii și crucile dela mormintele celor dragi, căzuți suburgă vremurilor de apocalipsă prin care a trecut în ultimii zeci de ani Neamul românesc.

Vituri luptători se vor plămădi acolo, din lutul românesc, frământat cu lacrimi, sânge și suferință. Pe nicovalele de mâine ale vetrei românești se va bate plasma răbunită din adâ-

curile sufletului național și se va forma Românul nou, purificat prin suferințele atâtor generații jertfite, prin lipsurile pe care le-a îndurat, și prin nesfârșitele rugăciuni adresate lui Dumnezeu în grelele sale vremuri de bejenie, care l-au apropiat și mai mult de Cer.

Într-o bună zi va suna și ceasul oamenilor asupriți de pretutindeni. Strigolii și stăfii vor năpădi în casele stăpânilor asupritori, stricându-le somnul, care vor fi cuprinși de spaimă și coșmar că le-a venit ceasul să li se ceară socoteala pentru toate suferințele și chinurile îndurate de Neam și pentru tot sângele nevinovat care a curs din belșug în marea gloată a asupriților.

Dupa legea simplă a Universului, vremurile de azi au fost altele ieri și vor fi altele mâine. Nu se poate concepe viață fără mișcare.

Cei de azi am învățat din experiența celor de ieri, iar noi vom învăța pe cei de mâine.

Continuare în pag. 4

Scurte lecții de marxism pentru uzul naivilor :

ECONOMIA, TOTUL, SE SUBORDONEAZĂ POLITICULUI

Romeo BRAN

Una din teoriile cu care ești pisat sistematic pe băncile școlii este aceea că anumite condiții economice fac loc, generează forma politică. Organizarea socială din Roma sau Grecia Antică era tipică pentru sclavagism, relațiile feudale pentru Evul Mediu și așa mai departe. Esența teoriei, binisur ajustată de Lenin pentru cerințele de moment ale anului 1917, este aceea că "dictatura clasei proletare" nu apare decât NUMAI atunci când condițiile economice permit, când sunt "coapte" și socialismul cade în gura susumitelor clase ca zicătoarea cu para mătăiașă.

A fost justificarea filozofică a revoluției bolșevice și garanția, pur teoretică, dată de Lenin lumii nepătoare la primărie, cum că nu există "fort de revoluție" și că așa zis-a "clasa de puteri" "clară și violentă" nu apare decât acolo unde clasa muncitoare ajunge la un nivel maxim de organizare, fiind complet majoritară în structura socială și complet pauperizată.

S'ar putea ușor demonstra că și în Rusia chiar, teoria n'a corespuns realității - să vedem, încăodată, ce s'a întâmplat în celelalte țări din zona de ocupație sovietică și cu predilecție în România.

În primul rând în România - Condeierii oficiali ai filialei comintern din Piața Palatului, scriitorii de filozofie, pentru a răspunde realității istorice că, în România ante-belică, nu a existat ceea ce se cheamă "clasă muncitoare" ne împing în fața ochilor câteva exemple puerile ca: Greva dela Lupeni din 1929 și greva C.F.R. din 1933. Sunt reale dar participarea nu a însemnat nici 1 % din populația țării dela acea dată. Apoi ni se citează mereu aceiași "eroi ai clasei muncitoare" uciși de către mizerabila burghezie - eroi cu unele nume ciudat-românești ca David, Belle, Terezia Ocsko etc. În primul rând n'au fost uciși. O parte au fost executați pentru spionaj în favoarea Rusiei, pe teritoriul Român, iar alții executați de nemți pe teritoriul străine, pentru motive similare. Uciderea se cheamă ce-a făcut p.c.r. cu proprii lui conducători, la ordinul lui Stalin și sugestia lui Dej.

Oricum mai mulți "ilegaliști" din vechea gardă au fost persecutați, închiși sau executați în anii ocupației sovietice, mult mai mulți decât în anii "Dictaturii Fasciste" (???). Cei care au stat în închisoare cu foștii potențiali Vasiliu sau Ady Ladislau poate că au ascultat istorii interesante.

Clasa muncitoare română nu a avut o organizare specială, pentru că nu a existat clasificarea aceasta, la nivelul României - fiind cu totul arbitrară - Ce putem spune despre aspectul total al pauperizării ? Chiar și acum, după 34 ani de "socialism victorios" Ceaușescu ar fi fericit să se laude cu nivelul de trai al României din 1938 - raportat la epocă - și România nu ar mai fi ultima în statisticile nivelului de trai.

Nu e nici o filozofie în a vedea clar că "măreata revoluție socială" în România a fost import 100 % - fără nici un fel de bază de masă. A fost adusă de tancurile rusești (construite cu dolari americani) la cererea "Voinței Națiunii" concretizată în discuțiile a câtorva inconștienți și sferetodoși politicieni fără cultură politică și înțelegere a istoriei, cu complicitatea găngavă a regalității inutile și apoi supravegherea de Vișinski și gacpetat de "Marile Puteri" țargovețe.

În Rusia, noua stăpânire, pentru a-și consolida puterea a început teroarea roșie contra tovarășilor de drum, apoi contra adversarilor și, în final, contra tuturor, o teroare gratuită.

Tot efortul lor economic -contrar doctrinei- a fost complet subordonat politicului în special în vederea expansionismului -Pan Slav- sub învelisul lăstăv al "Internționalismului Proletar" au încercat peste tot, în Germania, Ungaria, Spania, etc., fără succes. Au finanțat pe spionii reprezentanți ai cominternului sub numele de partid comunist DIN cutare țară.

Guvernul comunist cocoțat pe scaune în urma dorinței exprimate de "voința națiunii" n'a avut nevoie de a-și consolida puterea. Ea a venit gata consolidată

de tancurile rusești, cu complicitatea democrației tradițională inepte și cu alte mari complicități.

Ceea ce a făcut noua stăpânire "națională" a fost doar copleșirea cu sfîșniențe a ceea ce s'a întâmplat în Rusia, marele exemplu, mama și tata "socialismului românesc".

În România teroarea a fost realmente gratuită, doar pentru a practica sistemul deja verificat. Iar subordonarea economicului pentru politic, a fost totală. Să dăm câteva exemple:

- Schimbarea structurilor economice logice pentru asigurarea controlului politic. Astfel, după naționalizare, toți conducătorii calificați ai întreprinderilor au fost înlocuiți cu "directorii muncitori" - seminafabești. Urmările se mai resimt și azi -că sectoarele economice foste prospere s'au dus pe răpă - n'au avut importanță, ședințele mergeau în schimb strună.

- Obsesia industriei cu precădere a industriei grele. Pentru că dogma Leninist-Stalinistă a lansat lozincă creierii acestei industriei - administrația Română și-a asumat acest risc.

Fără nici un fel de calcul științific s'au creat întreprinderi pe bază de... "pierderi planificate" și repartizate după criterii politice. Astfel a apărut combinatul dela Galați-Siderurgic. Pentru o zonă fără minereuri -deoarece Rușii au promis minereuri iar Dej a zis "să trăiți din înțeles !" - Acum se aduce minereu din Iran sau India. Sau fabrica de prelucrat alumina la distanțe neproductive de sursa minereului, dau catastrofele economice în materie de celuloză a combinatelor dela Călărași și Brăila.

În cazul Călărașului transportul palelor din Bărăgan e mai scump decât hârtia finită ! (s'a calculat că dacă acest combinat ar fi demolat investiția s'ar lichida în câțiva ani pe seama întregii economii. Dar așa are pierderi "planificate" de zeci de milioane lei valută pe an !

- Dezvoltarea unei ramuri industriale sau a unei zone, în funcție de șeful politic care era responsabil al resortului respectiv.

Nu e de mirare deci că ginerele lui Dej a avut portofoliul ministerial al industriei iar Galațiul s'a dezvoltat datorită nostalgiei lui Dej, probabil pentru fosta nevastă. Că s'a ridicat orașul...Petr Groza sau fostul Onești (azi Dej); Piteștiul e centru automobilistic datorită paranoismului ceaușescian, Scornicești e transformat în oraș (cu brutărie modernă, de !) iar filica lui Dej -Lica Gheorgiu- genera filme crezându-se actriță, așa cum azi nevasta lui Ceaușescu patronează o chimie puerilă pentru a-și justifica titlul de Acad- Dr -Doc -Ing, etc. (Bietul Idi Amin !).

Iar una din culmile prostiei criminale a constituit-o (și o constituie) crearea de prețete industriale pentru a folosi munca silnică a deținuților politici. Așa au apărut lagărele dela "Canalul Morții", din "Băiți" și "Deltă", dela "Minea de Plumb" și din alte mari șantiere ca Bicaluz sau altele. Așa au apărut și apoi șters de pe hartă așezările fantomă, bordele mizere pentru cei exilați în domiciliu forțat în Bărăgan sa alurea.

Nu pentru eficiență ci pentru spălarea creierelor au inventat fel de fel de metode de muncă, întreceri socialiste, religii voluntare Duminică și sârbători religioase, cursuri de ridicarea nivelului ideologic.

Tot în acest scop cărțile valoroase se tipăresc în tiraj redus și sunt scumpe iar maculatură ideologică e ca și gratis și nu o cumpără nimeni.

Unii naivi, ca să nu zic inconștienți, au salvat ca un reviriment măsurile cu caracter așa zis național luate de actualul salariat al Moscovei la București... Ura ! s'a revenit la clasicele județe, deci e contra Rușilor ! Plus înseamnă descentralizare -se omite că aceste măsuri au fost luate exclusiv pentru consolidarea nemițăntăntului cult al personalității, de șantat până la maximum paroxisim. Apoi, în loc de 16 șefi absoluți ai regiunilor acum sunt mai mult de dublu cu puteri partinice și mai discreționare.

Pe tărâm internațional teoria internaționalismului e și mai perfect aplicată. Din ordin superior, R.S.R., participă la piața economică a "Pactului dela Varșo-

via" - o formă deghizată elegant a fostelor sovromuri de care am vorbit.

Retardul înțelept din Piața Palatului nu omite niciodată să asigure Rusia că își va îndeplini totdeauna obligațiile internaționalismului proletar. Asta se traduce prin canalizarea economiei către înarmare în vederea ocupării Vestului liber, înseamnă o istovitoare cotă la tratatul varșovian, înseamnă hrănirea și adăpostirea a fel de fel de aventurieri revoluționari de toate naționalitățile și culorile care folosesc și România ca bază de antrenare în vederea unor acte teroriste contra feliilor și pruncilor nevinovați.

Toate acestea sunt fapte (evident mult rezumate, comprimate) bazate pe adevăruri -aș zice -axiomatice- și sunt știute de toată această lume vestică ce își zice democratică. Atunci de ce această repuliere în fața agresiunii comuniste, această politică a struțului stupid, numită "detente" ?

Toemai aici e tăria aroganței comuniste. Lumea liberă subordonează totul, aș zice își sacrifica și periclitează existența liberă viitoare subordonând totul numai intereselor economice DE MOMENT.

Comunismul sacrifica totul, inclusiv sute de milioane de vieți pentru cuceriri politice VIITOARE. Nu contează pentru ei prețul, rezultatul politic e totul. Cumpără diplomați, militari superiori, oameni politici de suprafață dar, mai ales mint ! Iar noi, cei vestici, credem, ne lăsam mințiți, umblăm cu biblia în mână acolo unde e necesară sabia și vindem totul.

A fost vândută jumătate din Europa de către un paraltic în concubinaj cu un creier obez, apoi Chinez a fost lăsată la cherecul Rușilor, un doctoras zaraf și arogant a consiliat un nepriceput și, gata, Indochina a fost pradă pierzaniei roșii.

Angola e sacrificată, Rodezia e pusă pe masa de tocat carne de oameni civilizați, Taiwanul e scos la licitație iar noi vindem grâne și acordăm credite ca să salvăm ce ? Niște bande de criminali aroganți, imperitinenți.

A fost stupefiant să vezi Regina Angliei și împărăteasa Commonwealth-ului în calească cu un măcelar de oameni, numai pentru a se vinde avioane de 500 milioane -pe bază de credite, după ce nici cele vechi n'au fost onorate. Canada vinde avioane unei țări care apoi care cu ele trupe în altă țară pentru a masacra nevinovați.

În Europa bande de criminali sub denumire de "brigăzi armate roșii" omoară și terorizează iar impotența democrației se împiedică în propriile ei reguli inutile, făcute parcă tocmai să o distrugă. Si toate acestea pentru că ceea ce are lumea vestică, acum, în ceasuri grele, nu sunt nici pe departe oameni politici. Poate negustori, gata să vândă orice pentru dolari. Sunt convins că, această prezentă democrație apuseană, dacă Rușii ar cere, ne-ar da lor, pe noi cei refugiați aici așa cum au făcut cu Cazacii în 1945.

Ce-i de făcut ? Ceva foarte simplu. Să ne precizăm pozițiile, să încetăm cu diplomația "detente", cu vizite umilitoare și cu comerț pervers.

Ca în minunatele povești românești balaurului să nu i se taie coada. Ci capetele. Toate șapte dintrodă. Si apoi lumea ar redeveni luminoasă și calmă. Dar pentru asta nu trebuie să așteptăm la infinit să se nască "Făt Frumos" cel viteaz. El există. Trebuie numai lăsat să acționeze neîmpiedicat de demagogie inutilă și dăunătoare.

Romeo BRAN

DO'N PROFESOR SPUNE:

ORDIN FINAL !

TOVARĂȘI SPIONI

Am lucrat împreună!

M'ați ascultat! Acum ascultați-mă pentru ultima oară:

NU VĂ REÎNTOARCEȚI ÎN ȚARĂ

PREDĂȚI-VĂ !

Ion M.PACEPA, Gral Lt.Col

Ministru Adjunct al Ministerului de Interne
Seful Securității R.S.R.

CE MOȘTENIRE LĂSĂM?

Urmare din pag. 3

Noi, cei din lumea liberă, cu răni încă în suflet și trupuri, avem datoria să ținem trează conștiința românească și să ajutăm cu puterile noastre unite, ca moștenirea ce o lăsam urmașilor noștri să le fie de folos. Dar, ce moștenire le vom lăsa ?

A sosit timpul să ne căutăm unii pe alții și să ne regăsim. Să cautăm în adâncurile ființei noastre resurse de îmbărbătare și de încheagare unității. Timpurile cer să fim solidari. Să înțelegem evoluția evenimentelor și a sensului în care să mergem. Ni se cere înțelepciune dar și hotărâre.

Acei care înțeleg să-și

dăruiesc din timpul, liniștea și averea lor, câteceva, pentru unitatea din Exil în lupta pentru salvarea Neamului românesc, vor purta pe frunți cununa de ctitori ai României libere de mâine, iar numele lor va fi purtat în suflutele milionanelor de Români încă asupriți.

Vor exista, poate, și alți Români care nu au vocație pentru aceste sacrificii cerute de glasul tainic al pămintului românesc. Ei sunt, totuși, frați de al noștri, să nu aruncăm cu pietre în ei, pentru că mâine, sau într-o bună zi, vor veni și ei, smeriți, în marea unitate românească, să ajute cu ce pot la lupta pentru salvarea Neamului românesc.

Vrajă? Certuri? In-

terese egoiste? Erau. Au fost. Azi toate s'au topit de căldura marelui noastre dragoste ce o purtăm pentru Tară și Neam.

Moștenirea ce o vom lăsa urmașilor, să fie unitatea de gând, de simțire și de luptă pentru Tară.

Să ne gândim la frații noștri din Tară, să le înțelegem suferințele, ca fiind ale noastre proprii și să încheagăm aici o unitate de granit în lupta pentru deschiderea de orizonturi luminoase Neamului românesc. Cu această realizare vom contribui și noi la deschiderea marșului blitruitor de mâine, al asupriților de azi.

Pavel EMILIAN

Peisaj muzical românesc

DISIDENTĂ....MUZICALĂ

George BĂLAN

Autoritățile de la București n-au remarcat că, timp de patru ani, adică din toamna lui 1973 până în vara lui 1977, o formă specială de disidență, mai bine zis de rezistență spirituală activă, se desvolta și înflorea în plin centrul Capitalei. N-au remarcat-o, deși acțiunea ei de continuă subminare a atotputerniceii ideologii se desfășura săptămânal sub nasul lor, adică vis-a-vis de palatul regal-prezidențial și la câțiva pași de Comitetul Central: în Ateneul Român. În această veche și prestigioasă sală - în care atâția mari artiști oficiaseră și pe al cărei podium apăruse Enescu de-a lungul unei întregi vieți - muzica prilejula și totodată ocrotea rostirea unor adevăruri a căror înțelegere echivala cu o chemare la luptă activă împotriva unei ideologii antiomane și antiromânești. N'ăși putea caracteriza mai adecvat această acțiune muzical-spirituală decât prin cuvintele atât de grăitoare găsite de Schumann pentru a atrage atenția asupra formidabilului conținut tăcut al muzicii lui Chopin, cea aparent atât de catifelată: Dacă puternicul monarh

al Nordului, adică țarul, și-ar da seama ce stă ascuns în această muzică (definită în altă parte de Schumann ca fiind "tunuri ascunse în flori"), ar ordona neîntârziată arestare a compozitorului. Asemenea tunuri spirituale, pite sub florile muzicii, puteau fi văzute săptămânal de publicul Ateneului. Cum altfel să se explice interesul lui mereu viu, când tendința sa - îngrijorătoare pentru instituțiile muzicale - este tocmai de a frecvența tot mai rar sălile de concert? Spiritualmente miopi, supraveghetorii vedeau doar florile și nu bănuiau canoada care se pregătea. Era un tembelism de aceeași natură cu cel care i-a făcut pe stăpânitori insensibili la clocotul vulcanic din sufețele minerilor și incapabili să prevadă marea erupție a grevei din August. Este însăși esența comunismului instalat la putere: pericolele reale nu le vede dar în schimb, ca o babă sperioasă, din fleacuri face mari și alarmante probleme. Acest gen de tembeli, larg favorizat de construcția socialismului cauescian multilateral dezvoltat, li se potri-

vește foarte adâncă zicală populară: "le-a luat Dumnezeu mințile".

Mai exact, mirosiseră tovarășii ceva - de aici săcălele căroră le eram neconștient supus: trimiși când ai Securității, când ai forului municipal de Partid cereau cu regularitate să li se relateze ce am spus sau ce am de gând să spun; destul de adeșori mă abordau direct, și nu rareori cu aluzii amenințătoare. Intr-o seară, cu un sfert de oră înainte de a intra în scenă, în acel sfert de oră pe care trebuia să-l dedic reculegerii și concentrării, a trebuit să-l înfrunt pe ofițerul de securitate venit să mă avertizeze. Era o femeie - cât pe-acți să zic femeia-comisar! - responsabilă în cadrul Securității Capitalei pentru activitatea Filarmicilor: "Dacă nu încetați să faceți propagandă mistică, măprevenea ea, îi voi înștina pe superiori mei". Si într'adevăr, chiar a doua zi, ne aflam față în față nîci mai mult nîci mai puțin decât în biroul Sefului Securității Capitalei, un foarte simpatic general, care era pus în caraghioasă situa-

ție de a judeca așazisul misticism al felului meu de a-l prezenta pe... Eminescu. "Tara arde și baba se plaptănă" - mă gândeam eu atunci. Un popor întreg geme de asuprire și mizerie, și Domniile Voastre vă permiteți luxul de a vă juca de-a vigilența ideologică! Combaterea misticismului constituie într'adevăr, de un număr bun de ani, nu numai o problemă de ideologie, dar și o preocupare a securității, credința ferventă fiind în ochii partidului una din cele mai mari primejdii politice (așa ne explicăm de ce nîci Biserica strămoșească și oficială nu prea mai face caz de credință, ideile de Dumnezeu ea preferându-i un patriotism cu vag miros de tîmăie). În fond, ceea ce eu numeam pleptănatul babei, era - de ce să nu recunosc? - presimțirea justă a forței irezistibile care trăiește în ideile autentice spirituale, forță mult mai de temut decât aceea a unei greve miniere. Căci grevele sunt făcute ca să înceteze într-o bună zi în vreme ce ideile apar ca să prolifereze la nesfârșit. Pe cât e de sigur că o grevă trebuie să se termine, pe atât e de imprevizibilă și plină de surprize traectoria ascunsă a unei idei. Crezi că ea s'a stins și tocmai atunci jășnește ca o jerie de foc. A nu fi în stare să sesizeze aceste procese, subtile dar hotărătoare, - iată punctul vulnerabil al unui regim comunist, simptomul unei slăbiciuni care-i poate fi fatală.

Între mine și publicul care umplea Ateneul se stabilise, de-a lungul timpului, un fel de cod. Bunăoară mi spuneam "credeți în Dumnezeu" ci "dobândiți dimensiunea transcendentă"; nu "împotriviți-vă agresiunii materialismului" ci "feriți-vă de cei ce ucid ideala din suflet"; nu "frica este arma cea mai teribilă a comunismului instalat la cârmă" ci "biruind fricile din noi realizăm adevărată eliberare". Si așa mai departe. Acest cod, devenit de multă vreme transparent pentru toți auditorii, îmi permitea să vorbesc despre lucruri care, spuse pe șleau, ar fi dus fără doar și poate, dacă nu la arestarea mea imediată, cel puțin la o suspendare a activităților mele publice. Este ceea ce se petrecea de altfel în primăvara lui 1975, în urma unei conferințe ținute la Arad despre "Muzică și lumină", în sala Filarmicilor plină până la refuz. Nu atât conferința mea, pe care o blindasem într'un limbaj poetic-filosofic, cât prezența masivă a baptiștilor din Arad în sală, și probabil și a altor secte, a alarmat autoritățile locale. În lumina acestei prezențe, fiecare

cuvânt al conferinței mele, înregistrat pe bandă, și-a desvâluit substratul exploziv. Eram descoperit și prins. Nu mi-a venit să cred și am izbucnit în hohote de răs când am văzut, negru pe alb, grație indiscreției unui suflet nobil, felul cum Securitatea și Județana de Partid mă prezentau conducerii de la București: "George Bălan, un șef de sectă religioasă". Tovarășul Burlică, șeful de atunci al ideologiei, n'a răs însă ci i-a lua în serios pe zeloșii slujbași arădeni. Si de ce să nu-i fi luat în serios? Un regim care a putut să la cutremure drept invadare a țării de către ruși și să scoată aproape instantaneu pe străzi tancurile, spre răsul curcilor, putea foarte bine să admită că respectabilul muzicolog este un șef de sectă camuflat. Caracteristica gândirii comuniste este că, desi se pretinde antisuperstițioasă, este capabilă să creadă în cele mai monumentale prostii. Ei bine, manifestările mele publice încetară toate, brusc, ca primr'o lovitură de trăznet: conferințele pe care le ținam săptămânal la București, la Arad, la Craiova, precum și emisiunile, tot săptămânale, de la radio, dedicate lui Bach, a cărui muzică va sta totdeauna ca un nod în gătul ideologiei comuniste. În 24 de ore fusesem redus la o totală tăcere. Nu e glumă ce poate face un regim de dictatură marxist-leninist în țara unde s'a cuibărit! Noroc însă că în sferele înalte nu sunt numai personaje de tipul "Burlică", ci si de alt tip, uneori chiar "Anti-Burlică". De acest antagonism m'am slujit ca să restabilesc legătura cu un public despre care știam precis că avea nevoie de mine. Eram hotărât atunci în modul cel mai ferm: dacă mi se va lua tribuna de la care mă puteam adresa celor doriți de călăuzire spirituală, voi trece la o rezistență răspăcată, făpșă (fîrește nu în genul Goma, care nu-mi e deloc propriu, dar cu suficientă energie pentru a creea derrieri de cap regimului). Căci de nimic mi se teme acesta mai mult decât ca un intelectual cunoscut să devină purtător de drapel. Drama lui Goma a fost că, în calitatea lui de scriitor, el pur și simplu nu exista pentru poporul român. Dacă ar fi avut rădăcini în cultura națională, forța molipsitoare a gestului său ar fi fost infinit superioară. Îmi era hărăzit un alt destin decât acela al rezistenței încrâncenate și solitare. E ceea ce voi încerca să scot la iveală în următoarele evocări.

George BĂLAN

ANTISEMITISM, SAU ALTCEVA?

Eugen POPESCU

Poporul român trăiește de vreme îndelungată sub nedreapta povară a unei acuzații, care îi incalcă legea omenei sale. Este cunoscut de toți că omenei este fondul moral al poporului român.

S'a spus și s'a scris, de către unii sau alții, că poporul român a fost și este "antisemit". Cine nu eră pe placul unei anumite prese în România, era categorisit ca "antisemit" și tratat ca atare. Profundă eroare din partea acuzatorilor, iar omenei românească a fost îndelung răbdătoare, ascultând și tăcând. A fost tot atât de nedreaptă acuzația pe care evreii au adus-o poporului român ca este "antisemit", ca și acuzația pe care au adus-o unii sau alții, că poporul evreu nu este un popor de viteji, când ei au dat dovadă, în acest secol, de-atăta vitejie.

Este o formulă de exprimare profund greșită, tot așa cum o anumită presă din Israel a acuzat pe Egipteni că sunt "antisemiți", atunci când aceștia i-au acuzat pe evrei că nu sunt sinceri în convorbirile de pace. Cum o să fie egiptenii antisemiți, când și ei și evreii sunt semiți?

Trebuie modificată formula de "antisemit", nu se mai poartă, iar acei care trebuie s'o modifice sunt însuși evreii. Astăzi își au Tara lor, unde sunt gata să se lupte pentru fiecare metru pătrat. Cîste vitejii lor. Ei sunt astăzi stîmja și respectați ca Stat de către toate Statele lumii și sunt temui de vecini.

În România nu a existat o problemă "antisemită", ci o problemă "evrească", așa cum în cadrul popoarelor conlocuitoare din România a existat și o problemă "maghiară", sau "germană", "burcă" sau "bulgară". Românii nu au fost nici antisemiți, nici antimaghiari, nici antigermani, antiburci sau antibulgari. Dacă au existat probleme de limbă, tradiții, credință, obiceiuri sau diferite nevoi specifice unui popor sau altul, acestea au fost rezolvate cu generozitate de poporul român.

Au fost, poate, nemulțumiri din partea unora sau altora din popoarele conlocuitoare, pentru că Statul român nu le-ar fi acordat cât au cerut, sau nu li s'a dat atîta cât au vrut, dar sunt norme și principii care se aplică de poporul majoritar conform intereselor sale vitale, peste care nu se poate trece.

Au fost, poate, unele manifestări de protest ale poporului român împotriva unor evrei, atunci când aceștia ajunseseră în situația să fie stăpîni pe avuția națională, pămînt, păduri, industrii, bănci, comerț și altele. Da, au fost proteste, dar de aci până a acuza poporul român că este "antisemit", este o distanță mare. Au fost proteste adresate guvernelor și guvernanților români, cerându-li-se mai multă dreptate în repartizarea avuției naționale.

Formula de "antisemiți" adresată Românilor nu li se potrivește. În timpul războiului din 1941-44, sute și mii de Români au găzduit la ei familii de Evrei care aveau teamă de a nu fi trimiși ori în Rusia, ori în Germania, de unde, sigur, nu s'ar mai fi întors. Generozitatea poporului român, dela mic la mare, dela portar la Seful Statului, i-a ocrotit și i-a păstrat întregi, prin toate vremurile întinuate.

Căți Evrei din România au fost trimiși în Germania hitleristă în timpul războiului? Nici-unul. Si căți ar fi putut fi trimiși? Toți, ferească Dumnezeu. Legile războiului sunt dure, ele nu țin seamă de omene, dar omenei românească i-a ocrotit și le-a păstrat viața. Ce sublimă sentimente și fapte de omene, dar ce păcat că au fost uitate aceste fapte de omene tocmai de acei care au beneficiat de ele.

Românii nu a făcut binele ca să tragă foloase, ci a făcut binele pentru că așa e sufletul lui, așa e credința lui, asta e omenei lui.

Dacă înainte de 1940 a existat o problemă evrească în România în cadrul minorităților conlocuitoare, astăzi această problemă nu

mai există în România. Regimul comunist din România a rezolvat fizic problema evrească. Cum? Simplu. Ca urmare a aplicării doctrinei marxiste, totalitatea mijloacelor de producție au intrat în patrimoniul Statului, iar cetățenii români au devenit salariați de stat.

Nemai avînd posibilități de câștig, marea majoritate a evreilor au plecat din România, renunțînd la cetățenia română pentru a obține cetățenia Statului Israel. Ar fi plecat toți, dar nu li s'a dat drumul.

Prin plecarea lor definitivă din România, optînd pentru Statul lor propriu, problema "evreiască" a dispărut ca problema politică în cadrul minorităților conlocuitoare, pentru că numărul lor rămas este fără importanță. Tot ce s'a scris și s'a spus despre problema "evrească" în România, a fost și a rămas valabil pentru vremea aceea. Astăzi, cine se mai ocupă de această problemă, ca de una de actualitate, își pierde timpul.

Un lucru s'a rămană precis în mintea tuturor: Românii nu au fost și nu sunt "antisemiți", li s'a atribuit pe nedrept și necinstit acest epitet. Nici Evreii din Israel nu sunt antirabi, sau antiegipteni, când nu găsesc puncte de acord cu arabilii, în general, sau cu egiptenii în special. Evreii își duc politica lor națională în Statul Israel față de popoarele conlocuitoare, fără a l-i se spune că sunt împotriva acestora.

Prin înțelepciunea însăși a poporului evreu, cuvîntul "antisemit" va trebui să dispară din vocabularul uzual. Nu le face cinste.

Este timpul marilor hotărări, când va trebui să se împlinească solidaritatea popoarelor și neamurilor libere, pentru liniștea și binele tuturor.

În fața marelui judecăți, în ziua Învierii Neamurilor, vom fi judecați pentru omenei din noi și după credința în Dumnezeu.

Eugen POPESCU

DESMINȚIRE

La cererea Consiliului Național Român-Provizoriu, facem cunoscut că D-l Alexandru P.Silistreanu din Brazilia, nu face parte din el, așa după cum în chip greșit a fost anunțat în comunicatul emis.

GREȘEALA REDACȚIEI

Articolul din numărul trecut, Sept., 1978, din pagina 31, intitulat "Vizita Premierului Chinez Hua în Europa și periculosul joc al lui Ceaușescu" a fost scris de Ing. Dumitru Moldovan și nu de către Ing. Dan Moldovan.

OAMENI CARE AU FOST PROFESORUL GEORGE MANU

Ing. Ion DIMA

L-am cunoscut pe profesorul Manu într-o dubă care ne transporta dela Aiud la Gherla. Participaserăm la greva foamei din Aiud din primăvara anului 1957. În urma acelei greve, o bună parte din deținuții depe Zarca a fost trimisă disciplinar la Gherla.

Auzisem de el, cu un an în urmă când fusesem adus în Zarca. Când se pomenea numele profesorului Manu, toți cei ce-l cunoșteau personal sau din auzite, simțeau parca nevoia să se îndrepte din spate și să asculte cu respect.

M'am întrebat de multe ori, căruia fapt se datora acest imens respect? Era condamnat pe viață pentru că fusese legionar, dar era respectat de toți deținuții indiferent de apartenența lor politică. Deasupra calităților de om politic, avea ceva care îl impunea în fața tuturor. Era totodată un mare om de știință. Doctor în fizică și matematică, fusese timp de zece ani asistent al savantului Frederique Joliot-Curie la Sorbona. Învățasem înainte că cel mai mare specialist Român în domeniul fizicii nucleare era Horia Hulubei. Mi s'a explicat în închisoare că Hulubei s'a impus în lipsa lui Manu, îndepărtat dela catedră și din cercetări încă din 1945.

În afară marilor sale specialități, fizica și matematica, profesorul Manu putea predă cu ușurință chimie, istorie, istoria artelor, biologie, geografie, și alte discipline cu excepția muzicii. Nu se punea problema că n'ar fi cunoscut marii compozitori și principalele lor creații, dar note și tehnica muzicală nu cunoștea, și mărturisea cu regret că era afon.

Nu a existat nici un om care să treacă prin închisoare și să nu dorească să stea cu el în celulă. Când am venit eu în Zarca, el se afla de șapte ani acolo. De șapte ani nu făcea altceva decât să împartă altora cultura pe care o acumulase de-a lungul unei vieți dedicate științei. ERA O ENCICLOPEDIE CU SUFLET, ÎNTR' ADEVAR, CU SUFLET. Era profund conștient de misiunea pe care o avea de îndeplinit în închisoare, și o făcea din tot sufletul.

Prin inactivitatea la care eram supuși de administrația închisorilor, toți deținuții eram condamnați la mutilare psihică. Personalitățile intelectuale din Aiud erau însă conștiente de scopul urmărit de securitate, și atât cât a fost posibil s'au opus cu abnegație și dăruire înlăturării acestui fel diabolic. Dintre aceste mari personalități ale gândirii Românești, profesorul Manu era poate cel mai marcant. Multilateralitatea și neobosită sa activitate găseau ecou în sufletul fiecăruia dintre noi. Prin înțimta, exemplul, și mai ales activitatea sa, profesorul Manu s'a opus ca o stâncă mutilării sufletești a deținuților.

Munca, de când ce s'aua dis de dimineață până seara târziu, pentru a trimite în fiecare celulă tot ceace i se cerea, căci nu cred că a existat un singur om în Zarca în acea perioadă, care să nu-l fi pus măcar o singură întrebare. Munca cu toată convingerea și tot devotamentul să solveze deținuții pe care securitatea vroia să-i ducă la disperare și nebulie. Si munca profesorului Manu nu a fost zadarnică.

Cât a trăit în închisoare, a ținut adevărate cursuri universitare de limbă străină (engleză, franceză, germană), istorie (a Romaniei, Franței, Rusiei, Americii); geografie (a Americii de Nord, Chinei, etc.); istoria artelor, istoria descoperirii și evoluției energiei atomice, și multe altele.

Era mândru de franceza învățată dela el de Duja Costin care avusese "norocul" să stea trei ani în aceeași cameră cu profesorul.

Cursurile sale erau scrise pe mici tablăte de săpun și transmise celorlalți deținuți de cele mai multe ori prin așa zisa cameră de baie și WC, sau uneori chiar sub ochii orbi ai gardienilor. Această permutare continuă de tablăte era riguros planificată, o tablăță rămânând în general numai o singură zi în aceeași celulă. Descoperirea unei asemenea tablăte, putea să ne coste 10-14 zile de izolare cu regim sever. Primejdia nu ni se părea mai grea însă decât idiotizanta inactivitate intelectuală la care ne supunea conștient administrația. Noi, deținuții depe Zarca și alte secții ale Aiudului, le-am înfruntat cu curaj, iar el, profesorul Manu, cel mai grav vizat dintre noi toți, nu a ezitat nici o clipă să-și continue munca de apostol.

Când transmiterea informațiilor și a lecțiilor pe plăcuțele de săpun a devenit cunoscută administrației și gardienilor, și am început să fim controlați și supravegheați cu strictețe, s'a renunțat la această cale, dar activitatea intelectuală a continuat neabătută. Profesorul Manu a creat atunci cel mai nevădit mijloc de transmitere a informațiilor: sistemul de Morse pe apă. . . un fir lung de apă scoasă din saltea. . . un nodule pe acest fir însemna un punct, doua nodulele apropiate însemna o linie. A fost poate cel mai ingenios și mai eficace mijloc de comunicare între deținuți, creație a gândirii și inteligenței marelui profesor. Cui putea oare să-i treacă prin minte că unghemotoc de apă aruncat la gunoi, conținea cea mai înaltă formă a hranei spirituale a sutelor de deținuți, condamnați la zece de ani de închisoare? Ingeniosul sistem morse a durat ani de zile, de multe ori prețioasa hrană sufletească transmitându-se sub ochii incapabili să vadă lumina a brutelor de pază. Ceeace se putea scrie pe hârtie într-o oră, se "înoda" pe apă în două zile de muncă încordată, dar Manu nu s'a plâns nici odată. Făcea acest lucru cu plăcerea profesorului care își pregătește elevii, cu dragostea apostolului care își îndeplinește misiunea.

George Manu nu era numai un intelectual de mare clasă, ci și un neîntrecut artizan. În tot ceace făcea, tindea spre perfecțiune. Scrișul său, de exemplu, era mai frumos și mai ordonat decât cel de tipar. Nodurile depe apă erau de o regularitate de neimaginat. Când două ape trebuiau înodate, nodul de legătură nu era niciodată în plus, ci făcea parte din cod, încât niciodată nu-ți dădeai seama care era nodul de legătură.

A fost scos din Zarca Aiudului după opt ani de penitență ca să poposească apoi în Zarca Gherlei. Cu această ocazie ne-am întâlnit în duba care ne transporta acolo. La Gherla am stat trei săptămâni în aceeași celulă împreună cu alți trei camarazi de suferință. Am fost un fericit că am avut prilejul să stau cu Profesorul chiar și atât de puțin. Împreună cu ceilalți trei deținuți eram numai ochi și urechi să nu pierdem nimic din ce spunea și transmitea George Manu.

Adeseori, îl priveam admirativ și-l studiam pe furis. Avea pe atunci 54 de ani. Purta ochelari cu lentile foarte groase, nu era prea înalt și părea foarte modest, prea modest pentru ceace era. O singură dată, vorbindu-ne despre un curs ținut la Paris, a ridicat capul, și-a îndreptat spatele și a aruncat o privire

peste celula transformată pentru o clipă în aula Sorbonnei, cuprinzând cu ochii "sutele" de studenți care îi umpleau sala până la refuz. . . Atunci am văzut în el "profesorul".

Nu avea nimic din temeritatea luptătorului revoluționar, și nici ascunzăturile sau cinismul oamenilor politici. Era profesor calm, stăpân pe cunoștințele sale, și gata oricând să le comunice altora. Avea parca ceva din măreția familiei din care se trăgea. După mamă era Cantacuzin, dar nu familia îi dădea strălucire, ci el făcea să lucească încă o floare pe arborele genealogic al familiei de bazilei Bizantinii.

Era sănătos la trup, la minte și la suflet, și avea o memorie gata să-l servească în orice clipă. Întrebându-l odată de câte ori a citit lucrările pe care ni le prezenta, a răspuns: "O singură dată, dar atunci m'am confundat cu cartea."

Ne-a vorbit odată despre o lucrare a lui M. Roller în legătură cu Războala din 1907, în care erau reproduse telegramele dintre Ministerul de Război și unitățile militare care au participat la reprimarea răscoalelor; precum și între Ministerul de Interne și prefecturile de județ, și răspunsurile acestora. Cu acel prilej, profesorul a făcut următoarele remarci: "Am fost foarte măgulit când am citit ordinele date de bunul meu, (generalul George Manu, ministru de război la acea vreme), de a nu se trage în răscoala. Am studiat toate aceste telegrame și am calculat numărul persoanelor împușcate de autorități. Acest număr nu depășește 400, din care aproximativ 40 erau o bandă de tâlhari care operau pe malurile Olteului. Aceste telegrame constituie singurul document istoric despre cei morți la răzcoală. De unde scoate presa comunistă numărul de 11.000 de țărani împușcați în 1907? Nu am înțeles nici o dată dece regimurile democratice din trecut nu au publicat aceste telegrame care le-ar fi desvinovățit de o cifră atât de apăsătoare.

Printre alte lucruri importante, pe care mi le-a spus prof. George Manu, demn de reținut este cartea pe care a scris-o nu mult înainte de a fi arestat. Se intitula "Behind The Iron Curtain". Fusese expediată pe căi ascunse în Apus și tipărită deja în lumea liberă. Autorul ei nu se cunoștea.

În acheta profesorului Manu a reieșit că autorul acestei cărți era el. Unul dintre ofițerii anchetatori i-a spus: "Domnule!.. și cât ne-am bătut noi capul să aflăm cine a scris-o. Si conține numai date bazate pe documente care nu pot fi combătute".

Multe din aceste documente, a coplecit profesorul, mi le-a pus la dispoziție Anton Golopenția, pe atunci director general la Institutul Central de Statistică. Mai târziu a fost și el arestat și a fost ucis în timpul anchetei.

La Gherla a continuat același muncă începută la Aiud. Am stat trei săptămâni împreună după care eu am fost transferat la București. Am regretat enorm despărțirea de el. De atunci nu l-am mai văzut nici o dată. Am aflat că a fost readus la Aiud după un an și jumătate, unde cu același grijă a continuat preocuparea sa cu viața spirituală a condamnaților.

George Manu avea o sănătate de fier care i-a impresionat pe mulți. Ne mărturisea că în închisoare nu suferise de nici o boală. "Mi-e și rușine să spun că sunt închis de zece ani," afirma el uneori.

În cadrul "reeducării", în care au

fost cuprinși toți deținuții din Aiud, a avut o atitudine conformă cu sufletul său: demnă, dărză, constantă, fără niciun fel de înclinare. A fost un exemplu pentru toți ceilalți. Toți cei din Zarca, l-au urmat în tăcere. Binele a fost înfestat însă de rău.

Printre oamenii căliți acolo, au fost introduși agenți administrației. Curând s'a aflat, (dacă mai era nevoie), cine este creierul și sufletul rezistenței din Zarca. I s'a aplicat un regim foarte sever, și a avut nenorocul - el, omul sănătos - să se îmbolnăvească de T.B.C.

Colonelul Gh. Crăciun, Comandantul închisorii Aiud, i-a refuzat orice fel de tratament medical. Când se știa sigur că moare, a fost transportat la Spitalul închisorii.

Si, pe dealul din preajma Aiudului, la Cimitirul Trei Plopi, în gropi neștiute de nimeni, uitate chiar și de cei care le-au săpat, unde zac mii de trupuri desuflăte în chinurile Aiudului, se află și profesorul Manu, un mare savant și un adevărat martir al neamului nostru.

La aflarea tristești vești, a fost o consternare generală în sufletele deținuților din Aiud, cu atât mai mult, cu cât treceau prin greșile vremuri ale reeducării.

Dar, așa cum se întâmplă cu oamenii de măreția lui, Profesorul Manu nu a murit de tot. Sufletele, care au primit tot timpul hrana spirituală prin neobosită lui strădanie, continuă să-l poarte cu ele și-l vor purta deapănura.

L-am iubit, l-am respectat și nu l-am uitat, iar acum după 21 de ani dela despărțire, și la mii de kilometri de locul unde am suferit împreună, îi aduc acest prinos de recunoștință.

Ing. Ion DIMA

POEZIA ÎNCHISORILOR

IMN MORȚILOR

Morminte dragi, luminează vie,
Sporite ntruna, an de an,
Noi v'auzim, curgând sub glie,
Ca un șuvoi subpământean!

Ați luminat cu jertfe sfinte
Pământul, până'n temelii,
Căci arde țara de morminte,
Cum arde cerul de făclii.

Ascunde-n lut, ca o comoară,
Morminte vechi, morminte noi,
De vi se pierde urma-n țară,
Vă regăsim mercu în noi!

De vi s'au smuls și flori și cruce
Și dacă locul, nu vi-l știm,
Tot gândul nostru'n el v'aduce,
Îngenuncher de heruvim.

Morți sfinți în temniți și prigoane,
Morți sfinți în lupte și furtuni,
Noi am făcut din voi, icoane,
Și vă purtăm pe frunzi cununi.

Nu plângem lacrimă de sânge,
Ci ne mândrim cu-alți eroi
Nu! Neamul nostru nu vă plânge,
Ci se cuminecă prin voi.

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE
JERTFĂ ȘI DE BIRUINȚĂ
ALE NEAMULUI

ROMÂNUL, ROMÂNIA ȘI EUROPA

Nicolae LUPAN

S'au împlinit 60 de ani de la întregirea țării noastre. Nu voi insista asupra măreșului act istoric. Voi spune doar atât că acest eveniment crucial pentru întreaga suflare românească nu se comemorează cu fastu-i cuvenit la noi în țară. Cea mai bună dovadă este trecerea sub tăcere a zilei de 27 Martie, când Basarabia, după 106 ani de înstrăinare moscovită, revenea la sânul Patriei. Cunoaștem cu toții cauza acestei rușinoase tăceri: carierismul și impotura.

Astăzi în România rar cine mai știe ceva despre Sfântul Tărilor de la Chișinău care, în frunte cu Inuleș și Halippa, a votat la sfârșitul lui Martie 1918 alipirea Basarabiei la România.

Imi face impresia că noțiunea de ROMÂN nu se pretează chiar atât de ușor unei tratări ca atare. Într-adevăr, cine e mai român ca Athanasie Joja, Mihail Beniuc, Iorgu Iordan, Dimitrie Macrea, Ilie Murulescu, Andrei Ojetea, Tudor Viannu și alți membri ai comitetului principal de redacție a dicționarului enciclopedic român care afirmă că "În Ianuarie 1918 guvernul burghez-moșieresc al României a ocupat Basarabia "iar" partea de nord a Bucovinei, locuită în majoritate de populație ucraineană, care încă în 1918 și-a manifestat voința de a se alipi Ucrainei Sovietice a intrat în componența URSS", sau savantul german Goehliert care făcând în secolul trecut o călătorie de studii prin Basarabia și Bucovina scria că "baștina locuitorilor a fost din început Români" dar că după trecerea acestor pământuri la Austria și Rusia "din meșieria Galiei" și din "jara moșcătărească fugărită aici Rutenii de frica cântărilor" pentru că împăratul Iosif al II-lea și țarul Alexandru scutiră aceste pământuri de serviciul militar și de unele impozite pe timp de 50 de ani?

Cine e mai român, Nicolae Ceaușescu, care a vizitat împreună cu soția sa Basarabia în August 1976 - exact în ziua celei de a 36-a aniversări a așezării Republicii Moldovenești, sau Engels care scria că "Basarabia este românească" și că acapărarea ei de către Rusia nu e decât "un jaf"? E timpul să se aducă suși și tare la cunoștința lumii întregi nedreptatea ce ni se face de către o putere sovietică. De popularizarea acestei treziri va depinde în mod real viitorul României ca unitate națională și teritorială. Căci de nu vor fi angrenate la maximum forțele de revalorificare a conștiinței noastre destrămate totul se poate pierde ca o licărire de lumină într-un întuneric nesfârșit. Dictomul "cel cu puterea e și cu dreptatea" a devenit mult prea serios ca să mai poată fi luat drept glumă. Pentru că:

În timp ce savanții sovietici tratează știrbirea din 1812 a României

ca un act progresist pentru basarabeni, academia română preferă să treacă sub tăcere înstrăinarea acestora;

În timp ce gornistii moscoviți de la Chișinău, în frunte cu Lazarev, vorbesc fără înconjur de unirea din 1918 a Basarabiei ca despre răpirea ei de către "România burghez-moșierescă", Bucureștii nu suflă o vorbă despre acest marej act istoric de întregire a neamului;

În timp ce diplomații sovietici profită de tribuna Organizației Națiunilor Unite ca să ceară în mod demagogic "libertate și autodeterminare pentru toate popoarele lumii", nici unul dintre diplomații români nu s'a ridicat la aceeași tribună ca să zică sus și tare: vrem și noi independență, vrem integritate teritorială și națională!

Nu e ușor a fi român la ora actuală. Pentru că tot ce e viu pe pământul acesta vrea să trăiască liniștit: și muncitorul, și țărânul, și intelectualul. Tânjește, să zicem, scriitorul sau ziaristul după tot ce a fost odată în România și scrie în acest spirit. Scrie, dar nu e publicat: un an, doi, trei. . . Si atunci, deasemeni să zicem, un Anghel de la București începe să-i cânte osanale marelui cărmaci și mângălitura lui vede lumina tiparului.

Iar o biată mamă din Basarabia îi zice fiului său Dumitru: de ce te chiniești, dragul mami? Oare nu vezi că Ceaușescu se pupă bot în bot cu Brejnev? Si atunci Dumitru începe să scrie altfel și se publică: "Partidul - rașune și forță creatoare Si sens-țurnat în fapte Si crez-țurnat în sens Si-afință demnitate De Codru-n legănare Sub veșnica lumină A astrului ceresc".

Am avut ocazia, acum vre'o douăzeci de ani, să frunzăresc în arhivele cernăuțene "Revista politică" suveană ce apărea pe timpul lui Aron Pumnul. Într-unul din numerele ei îngâlbentite de vreme este descris un caz foarte semnificativ pe care vreau să-l reproduc aici:

"Într'un sat aproape de Cernăuți, locuiesc despărțiți în deosebite coturi ale satului trei părți de români, o parte de ruteni și una de nemți. Nu demult se înșurase un român în cotul rutenilor. Într-o Duminică, românul acela se duse la un preot tânăr și preotul îi zice: "D'apoi bine, bade Simioane, la vărul dumitale este azi parastas, masă mare, cum de nu te-ai dus și dumneața la dânsul?"

"D'apoi, Domnule părinte, răspunde badea Simion, cine dintre noi ruși s'ar înjosi să meargă la un moldovan la masă? Altă ceva dacă m'ar fi poștit un rus, la el mă duceam cu dragă inimă pentru că la masa unui rus și Dumnezeu se dea, bea și mănâncă cu drag, iară la un moldovan nu!"

"Si cine jî-a spus dumitale această?" - întreabă preotul. "Cine să-

mi spue? Spusu-mi-au ei mai mulți domni".

Pe "rătăciții" de felul acesta Aron Pumnul îi apostrofa cu calificativul de "lepădături ale neamului". Spre marele regret al tuturor românilor de bună credință și în zilele noastre se întâlnesc "rătăciții" de acest fel, atât în Basarabia, Bucovina, cât și în rândurile refugului românesc din Occident. Deci, nu e ușor a fi Român cu literă mare nici la ora actuală. Si totuși există un Soljenitin al nostru, care nu e altcineva decât Paul Goma.

Cât despre marele scriitor disident sovietic rus nu pot să mi-l repet spusele din 30 Iunie 1975 la Washington-Hilton: "Occidentul și însăși președintele Roosevelt n'au pus nici odată în fața Uniunii Sovietice condiții pentru ajutorul ce i se dădea. Occidentul a ajutat-o la infinit. Deacum la Yalta, fără nici un rost, a fost recunoscută în mod tacit ocuparea Mongoliei, Moldovei, Estoniei, Letoniei și Lituaniei".

Copindu-le pe Soljenitin, trebuie să constatăm că Occidentul și însuși președintele Ford, jucăria fostului secretar de stat american Kissinger, au consfințit în mod tacit prin Actul Final de la Helsinki această deplorabilă stare de lucruri. Era, probabil, cea mai mare victorie din câte a cunoscut istoria diplomației sovietice.

Liga pentru eliberarea Basarabiei, în frunte cu Zamfir C. Arbure, scria în 1915: "România de peste Prut se adresează românilor din Regat. Am fost și vrem să fim Români! Voi nu aveți dreptul de a nu ne asculta. Dator sunteți să ne ascultați. Nu este și nu poate fi român acela, care cu inimă ușoară jertfește ființa românească a peste două milioane de români subjugati". Astăzi numărul lor se ridică la trei milioane și jumătate!

Românii de peste Prut se adresa românilor din Regat. Dar astăzi cui să se adreseze basarabenii și bucovinenii? Cui să se plângă de rusificarea ținuturilor lor, de deportarea a circa 600 mii de tineri români în fundul Rusiei și de aducerea în locul lor a peste un milion de ruși și ucraineni? Avem noi la ora actuală vre'o Ligă pentru întregirea României - la care ar putea ei să apeleze?

Deci, cui să se adreseze compatrioții noștri dintre Nistru și Prut? Răspund: o p i n i e i publice mondiale! Si sunt datori s'o facă pentru ei românii de pretutindeni. Prin intermediul ziarelor și posturilor de radio, prin organizarea de conferințe și colocvii, prin redactarea de manifeste și publicarea lor în presa periodică mondială, prin elaborarea de memorii către instituțiile americane de resort în care să se ceară ridicarea interdicțiilor de la "Europa liberă" privind Basarabia și Bucovina de Nord

etc. etc. Sunt atâtea și atâtea lucruri pe care lumea nu le cunoaște.

Numai noi, românii din străinătate, putem aduce la cunoștința occidentalilor ce înseamnă pentru țara noastră mâna "frățească" a marelui vecin de la răsărit care în 1812 "salva" Basarabia de sub jugul turcesc, în 1940 o scoate din "ghearele boierilor români", iar în 1944 ne pângărește întreaga țară. Actualul regim din România nu trebuie confundat cu noțiunea de neam și patrie.

Acum un secol marele nostru poet scria în "Timpul": "De când este suflet de român pe fața pământului, românul a fost mândru de a fi Român. . . Chiar și atunci când lumea îl privea cu dispreț. . . Sămânța, din care a răsărit acest popor, e nobilă, și poporul nu va pieri decât atunci când românii vor uita noblenia seminției lor."

Cât despre România de la ora actuală, în calitatea ei de copil neascultător al Moscovei, nu se poate spune că trage ea prea

mult la câmar, atât pentru ruși, cât și pentru occidentali. Cu toți cei 45.000 de ofițeri încadrați și 95.000 de recruți pe ani! Fatalismul - iată nenorocirea cea mare a României. Fatalismul ocupației din 1940 a Basarabiei și Bucovinei de Nord, fatalismul hitlerismului, fatalismul sovietismului etc. Căci cu toată lipsa de popularitate a rușilor la noi în țară, e foarte puțin probabilă o acțiune militară împotriva impiloratorilor, chiar dacă Moscova ar fi să-și croiască cu forța un cap de pod terestru spre Bulgaria prin România. Ar interveni același fatalism românesc și corupția, plus naivitatea gentiliomă a Occidentului față de respectarea delimitărilor tacite a sferelor de influență în Balcani, sfere, trasate pe un colț de ziar la Teheran de către mustăciosul din Cremlin și burtosul din Londra.

Români din toate țările, uniți-vă întru informarea și decopilarizarea Occidentului!

Nicolae LUPAN

STIHURI DE DURERE

Din adâncul cerului
pe geana oierului,
stea de sânge s'a prelins
pentru visul nostru, nins...
vântule, cu care soapte
plângeau florile în noapte ?

★

Frunză verde de cicoare
nu știu Doamne, ce mă doare:
sufletul
sau umbrelul,
vreamea rea,
osândă grea,
anii mei - furați de hoți -
spânzurați sub umezi bolți ?

Doare vara,
doare țara,
doare liniștea din stele
și dor, dorurile mele...

Rău mă doare și n'am cui
să-i spun jalea, nimănui...
Mi se rupe inima
parcă mi moare cineva
ici sub coastă; și n'am leac...
Nu știu Doamne, ce să fac !

★

Ce n'aș da să ajung iară
sus la munte, la isvoară
și din băta ciobănească
să-mi fac durdă halducească...
Să-mi iau codrii adăpost;
Fă-mă Doamne iar, ce-am fost,
că m'am săturat de rele
și de jalea țării mele,
și de chin
și de venin
și de cizmă de strein !...

Ion POPESCU

BOMBA PACEPA A EXPLODAT!

Urmare din pag. 1

persoane. Joi 31 August s'a aflat numele unui alt demnitar vest-german, care a fost indicat de Pacepa ca făcând spionaj pentru blocul răsăritean. Este vorba de deputatul Social-Democrat Uwe Holtz, președintele Comitetului pentru Cooperarea Economică din Bundestag, căruia i s'a luat imunitatea parlamentară pentru a putea fi cercetat. Luarea acestei decizii la Bundestag (parlamentul West-German) a fost influențată și de puternica presiune a presei din Germania Federală care în ultimii ani a mai fost zguduită de 2 afaceri de spionaj în favoarea blocului răsăritean. Astfel, ediția din dimineața zilei de Vineri 18 Septembrie a ziarului "Sud Deutsche Zeitung" a publicat un editorial intitulat: "Există oare un spion în Bundestag?" Iată ce scrie ziarul munche- nez despre acest nou scandal izbucnit în Germania Federală: "Există primejdia că acest al 3-lea și încă nelămurit caz de spionaj, să fie exploatat pe plan politic. În acest sens, circula știri despre un nou plan BAHR privind "neutralizarea" sau "finlan- dizarea" Republicii Federale, plan care ar fi fost comunicat răsăritului.

GENERALUL ION PACEPA

MINISTRU ADJUNCT
AL MINISTERULUI DE INTERNE
ȘEFUL SECURITĂȚII R.S.R.

La Paris, ziarul "Aurore" scria în ace- iasi zi următoarele: "Se pare că în zile- le care vin, Republica Federală Germană să fie confruntată cu una din cele mai re- ducibile încercări din istoria sa. Nu mai este vorba de data aceasta de banda lui Baader sau o afacere de spionaj clasic.

Nimic comparabil cu tragedia politică provocată în 1974 de GUNTER GUILLAUME. Ceea ce se petrece în continuare este mult mai grav. Se poate vorbi într-adevăr numai de o afacere de spionaj atunci când oamenii poli- tici încearcă să ducă la lor pe o altă cale și să urmărească un fel de răsturnare a alianțelor?

Adevărata problemă este următoarea: Un grup din sânul partidului Social-Democrat, partidul de la putere, devine el oare din idealism sau din alte motive, calul Troi- an al sovieticilor în Europa Occidentală și groparul NATO-ului? Implicarea cât de in- directă a lui Egon Bahr în această problemă a dat deja naștere la unele critici din partea opoziției Creștin-Democrate, care l-a acu- zat pe Egon Bahr că l-a avertizat pe BROU- DRE-GROEGER care este consilierul său, mai înainte ca autoritățile să fi putut să-l interogheze sau să-l percheziționeze do- miciliul. Bahr a respins aceste acuzații. Ca- zul respectiv a determinat din nou suspiciuni printre elementele conservatoare care se- tem că Egon Bahr favorizează o slăbire a le- găturilor Germaniei occidentale cu Alianța Atlantică în schimbul obținerii bunăvoinței sovietice pentru o eventuală reunificare a Germaniei. Egon Bahr a respins în perma- nentă asemenea acuzații.

În orice caz, purtătorul de cuvânt al gu- vernului de la Bonn Armin GRUNEWALD a declarat că guvernul R.F.G.-ului dorește o clarificare cât mai rapidă a acestei afaceri, care de altfel preocupă nu numai Bonnul. O dovadă a implicărilor mondiale pe care le-a generat destăinuirile generalului Pacepa este și călătoria făcută fără prea multă pu- blicitate, la începutul lunii Septembrie de către unul din directorii adjuncți al De- partamentului de Stat al U.S.A. la Bonn și la București, vizită pe care observatorii poli-

tici o pun în directă legătură cu cazul Pa- cepa.

Dacă în lumea occidentală defectarea generalului român a avut efectul unei bom- be clasice de mare calibru, comparativ pu- tem spune că în România, efectul a fost cât al unei bombe atomice. Ca de obicei, semna- lul ofensivei împotriva transfugului Pacepa a fost dat de însuși dictatorul român, la 30 August cu ocazia aniversării a 30 de ani de la crearea organelor de securitate. Spre de- osebite de anul 1973 când Ceaușescu a par- ticipat personal la festivitatea celei de a 25-a aniversări a acestui eveniment de data a- ceastă, desigur că în semn de nemulmire față de cele petrecute în esalonul superior al celei mai de încredere instituții, a trimis doar un mesaj de felicitare. Chiar dacă nu- mele lui Pacepa nu a fost direct menționat în acest mesaj aniversar, constatarea cu- prinsă în mesaj "Că și în țările socialiste se mai găsesec elemente declatate, descom- puse, care pentru un pumn de arginți sunt gata să-și trădeze patria" este echivalen- ță cu a vorbi de funie în casa spânzuratului. Prin același mesaj, Ceaușescu a cerut se- curității mai multă responsabilitate, vige- lență, întărirea disciplinei și a ordinii în ac- tivitatea ei. În legătură cu același aniver- sare trebuie să semnalăm de asemenea fap- tul foarte semnificativ că presa regimului nu pomeneste de nici o decorare sau avan- sare excepțională în grad a unor cadre din aparatul securității, cum se obișnuiește în asemenea ocazii.

Cum era și de așteptat, după faza de pre- gătire morală a populației, au urmat măsu- rile operative concrete. Așa cum releva ma- joritatea agențiilor internaționale de presă, cazul Pacepa a declanșat o adevărată ava- lanșă de epurări, sau "măsurii organizato- rice" cum sunt denumite în limbajul comu- nist.

După cum noi am mai afirmat și cu alte prilejuri, dese schimbări de ministri sau de alți înalți demnitari de partid și de stat, dovedesc criza gravă prin care trece regi- mul de la București.

De la începutul anului și până scriema- ceste rânduri, zece ministri R.S.R.-iști au fost schimbați de către Ceaușescu, numărul schimbărilor de importanță guvernamentală trecând astfel de trei sute de când a preluat puterea în Martie 1965. Ultimele trei desti- tuiți de ministri, intervenite după această sa- zională defectare par a fi fost pricinite de explozia bombe "P". Prima victimă a fost generalul locotenent colonel Nicolae Dol- caru care deținea funcția de ministru al tu- rismului doar din luna Martie a acestui an, când l-a înlocuit pe Ion Cosma care a fost destituit se pare, în legătură cu Incidentele de pe Litoral din vara trecută. Destituirea la 15 August din funcția de ministru al turismu- lui a generalului Nicolae Dolcaru care ante- rior, din Octombrie 1973 și până în martie 1978 a ocupat funcția de prim adjuncți al mi- nistrului de Interne, a fost determinată pro- babil de faptul că acesta era considerat în perioada cât a ocupat înalte funcții în securi- tatea română ca fiind protectorul lui Pacepa de care se spune de asemenea că îl lega o veche prietenie. Prin Decretul preziden- țial 209 din 15 August, în locul generalului Dolcaru, a fost numit Emil Drăgănescu care a primit noul titlu de "ministru al turismului și sportului". O altă destituire din cele trei intervenite într-un interval de 3 săptămâni, aceea a Dr. Nicolae Nico- lescu care deținea funcția de ministru al sănătății din Iunie 1976, după ce înce- pând din 1974 o deținuse pe cea de se- cretar general al celui-las minister. Des- tituirea la 7 Septembrie, fără nici o expli- cație, prin Decret prezidențial, a Dr. Nico- laescu, al cincilea ministru al sănătății schimbat în perioada de sub conducere- a lui Ceaușescu, se datorează după amu- nte surse din țară, probabil faptului că acesta era medicul de casă al familiei Pacepa. Pri- etenia cu această "eminență cenușie" a re- gimului ceaușist care a fost generalul Pa- cepa se pare că i-a facilitat Dr. Nicolaescu, azi în vârstă de 57 de ani, o tot atât de rap- dă ascensiune ca și vertiginoasă cădere. Fără îndoială însă că primul care trebuie să plătească oalele sparte de James - Bond- ul român, căruia Ceaușescu personal îi aco- rdate cea mai mare încredere făcându-l înge- nerul sau păzitor, era ministrul de Interne Teodor Coman. El trebuia făcut răspunzător și epurat ca și Vasile Patilneț în 1971 când a izbucnit cazul generalului Serb. Destituirea sa prin Decretul prezidențial

226 din 4 Septembrie nu a surprins pe cei ce urmăresc atent politica internă românească.

Astfel, deși prezent în tribuna centrală din Piața Aviatorilor la defilarea de la 23 August (ultima dată când a fost văzut în public), lipsa sa dela ceremonia din 21 August pentru acordarea gradului de locotenent absolvenților promoției 1978 a Școlii de ofițeri activi a Mini- sterului de Interne, dela kilometrul 11 Bă- neasa, precum și de la Adunarea festivă din 30 August, organizată cu ocazia aniversării a 30 de ani de la crearea organelor de secu- ritate, prefigurau cu claritate iminenta sa destituire. La ambele aceste manifestări el a fost suplinat de generalul locotenent colo- nel TUDOR POSTELNICU, ministru se- cretar de stat la Ministerul de Interne, șef al Departamentului securității statului care se pare că este acum viciara întâia în acest mi- nister. Ca și ceilalți ministri de interne care l-au precedat, Teohari Georgescu, Alex- andru Drăghici, Cornel Onescu, Ion Stănescu Vasile Patilneț și Emil Bobu, Teodor Coman (a nu se confunda cu Ion Coman ministrul apărării naționale) provenea din rândul activului de partid și nu din securiștii de profesie.

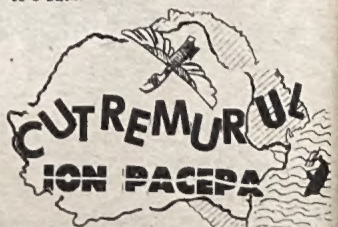
Ca mulți alții care au dobândit funcții importante sub conducerea lui Ceaușescu, Teodor Coman și-a început cariera poli- tică foarte tânăr, ca activist al U.T.C.- ului, al cărui secretar după 23 August 1944 a fost Nicolae Ceaușescu. După mulți ani ca activist, în 1958 este numit prim secretar al Comitetului Re- gional Constanța al U.T.M.-ului, funcție pe care o deține până în 1962 când este nu- mit prim secretar al Comitetului Regional de Partid Tulcea, post în care rămâne până în 1964. Din 1965 și până la reforma adminis- trativ-teritorială din Martie 1968 al a fost secretar al Comitetului Regional P.C.R. Constanța. În Noiembrie 1974 Coman a de- venit prim adjuncți al Ministrului de Interne iar din Martie 1975 ministru de Interne. În Noiembrie 1975 a fost cooptat membru al Consiliului Apărării R.S.R., iar în Iulie 1976 a fost ales membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ceea ce însă nu l-a împiedicat pe Ceaușescu să-l destituie fără nici o formalitate procedu- ră necesară la asemenea funcții. Perioada cât a funcționat ca ministru a fost deosebit de dificilă, coincinzând cu cea mai dificilă perioadă a lui Ceaușescu, în care acesta a pierdut aproape total dramul de încredere pe care Ceaușescu îl câștigase în 1968 prin poziția adoptată în invadarea Cehoslovaciei. Având de făcut față la situații de neconcep- tual cum cățiva ani mai înainte în România, cum ar fi greva minerilor din Valea Jiului, cazul Goma și mișcarea dizidență, revolta dela 13 Iunie 1977 de pe Stadionul 23 August și de pe Litoral din același vară, înșurarea unui milițian de către populație la Bu- curești în Iulie, ceea ce a determinat desti- tuirea generalului Jean Moldoveanu șeful Direcției Generale a Mișcării, precum și această ultimă defectare a unui din- tre cei mai importanți subalterni. În locul lui Teodor Coman a fost numit tot un activist de partid GEORGE HOMO- STEANU. Prim secretar de partid al raionului Sebeș între 1965 - 1968, George Homosteanu a fost până la această surprinzătoare numire, prim secretar al Județului Alba Iulia, funcție în care s'a re- marcat cu ocazia inundațiilor din 1970 și 1975 precum și cu ocazia unor manifestări pentru combaterea propagandei maghiare în Transilvania. În ultimii ani el a făcut parte din mai multe delegații oficiale care au în- treprins deplasări peste hotare.

La numai 2 zile după ce a fost uns în noua funcție, în însoțea deja pe Ceaușescu la ap-licațiile și manevrele militare efectuate la 8 Septembrie în zona Brăila - Galați. Dacă ce- le trei schimbări ministeriale au fost publi- cate prompt de presa aservită regimului de la București, o serie de alte măsurii luate tof în legătură cu cazul Pacepa, au fost cu grijă tănuite. Astfel prin Decretul 229 tot din 4 Septembrie a mai fost destituit Ion Savu, adjuncți al Ministerului de In- terne și secretar al Consiliului politic al Ministerului de Interne care a fost înlocuit cu NICOLAE GARBA. Prin acela- sel decret DIMA ROMULUS a fost numit ca se- cretar de stat la Ministerul de Interne, pare-se pe postul deținut anterior de Pa- cepa.

Se pare că cele 2 decrete nepublicate

227 și 228 sun cele cu destituirea lui Pacepa din funcția de secretar de stat la In- terne și din cea de consilier preziden- țial. Din surse neconfirmate se bănuiește că și Vasile Pungan fost șeful consilie- rilor prezidențiali, ar fi fost epurat.

Astfel, corespondenții din Viena al agențiilor de presă REUTER, AFP și DPA care urmăresc situația din România, citând surse diplomatice din București, au comunicat la 1 Septembrie că în cadrul unei remanieri de mare anvergură 12 generali și ofițeri superiori din securitatea română au fost destituiți și unii chiar arestați. Alte surse indică numărul celor arestați la pes- te o sută.

Cotidianul vienez "Die PRESSE" scria la 7 Septembrie "Până acum nu există nici o confirmare oficială a știrilor de presă po- triv cărora au loc la București epurări și arestări printre care reținerea a dolspreze- ce ofițeri superiori din serviciul de secu- ritate. Cu toate acestea căderea lui Coman dovedește că în puternicul aparat al securi- tății de stat s'a produs un adevărat seism poli- tic".

Tot în legătură cu cazul Pacepa și desti- tuirile făcute de acesta C.I.A.-ului se pare că este și rechemarea în ultimele săptămâni a 12 ambasadori români din străinătate, ce- oare față de numărul de 139 de state cu care România întreține relații diplomatice re- prezintă aproape zece la sută, fiind deci cea mai mare schimbare diplomatică.

Cea mai spectaculoasă "rechemare di- plomatică" legată fără îndoială de acest caz este rechemarea ambasadorului Ro- mâniei dela Washington, Nicolae M. Nicolae și înlocuirea lui pe data de 24 Septembrie cu NICOLAE IONESCU, care a ocupat până acum funcția de ministru adjuncți al Comerțului Exterior.

Un alt caz tot atât de important, este "rechemarea" ambasadorului Ion Datcu, șeful Misiunii permanente a R.S.R.-ului pe lângă Națiunile Unite. La 13 Septembrie el a fost înlocuit prin Decret prezidențial (val câtă muncă pe capul lui Ceaușescu) cu TEODOR MARINESCU care deținea funcția de adjuncți al șefului Secției Presă și Radio- Televiziune a C.C. al P.C.R., membru al Comitetului Central.

Stefan Constantinescu
OMUL DE LEGĂTURĂ CU AGENȚII
VEST GERMANI.

Dacă schimbarea ambasadorilor poate fi urmărită în presa românească sau în Buletinul Oficial, în schimb rechemarea în grabă a multor funcționari cu funcții aparent mărunte dela diverse ambasade, agenții co- mercialle, oficii de turism, Tarom etc., se poate afla cu mai multă dificultate. După informațiile noastre, până în prezent din USA au fost rechemate la cererea organe- lor americane Emilia Gheorghe, direc- toarea binecunoscutelor oficine de spionaj care este Biblioteca Română din New York, împreună cu soțul el colonelul de secu- ritate Ion Gheorghe, "Consilier" al Mi- siunii Române la O.N.U. "Tovarăș di- rectoare" Emilia Gheorghe, fostă procu- roare la Sectorul 4 București, reamănă

Continuare în pag. 17

PE URMELE RĂZBOIULUI RECE: DELA BERLIN LA HIROSHIMA

Mircea MILESCU

Moartea Președintelui Roosevelt în Aprilie 1945, a adus la putere pe Vice Președintele Truman. Acesta prelua puterea când Statele Unite deveniseră puterea nr.1 în lume, când deciziile majore trebuiau luate cu privire la Germania, U.R.S.S., Japonia și China, decizii care aveau să lase amprenta asupra lumii pentru următoarele decenii.

Era om cu gusturi simple, excelent jucător de poker, atras mai mult de acțiuni decât de idei, dar plin de optimism.

Veteran al Primului Război era convins de universalitatea sistemului american și avea un total dispreț față de orice regim totalitar.

risca viața unui singur american sau britanic să cucerească teritoriul care în cursul războiului vor fi cedate rușilor" întreba Truman.

La 25 Aprilie 1945, la Torgau, pe Elba, reporterul fotograf a prins pentru posteritate imaginea primilor soldați americani îmbrățișând soldații sovietici.

La 9 Mai, 1945 armata roșie intra în Praga care se răsculase deja, împotriva nemților cu patru zile înainte. Președintele Beneš s'a întors de la Moscova convins că va găsi un "modus vivendi" cu Stalin, și democrația cehoslovacă va supraviețui dar noul guvern condus de socialistul Fierlinger cu opt miniștri comunisti, a pregătit drumul căderii Cehoslovaciei, trei ani

de ajutorul militar sovietic.

Bomba atomică, cu puteri "supranaturale" putea să-i înfrumuzeze pe japonezi care luptau cu devotament de Samurai, murind până la unu.

Stalin devenise acum un fel de creditor incomod ale cărui pretenții trebuiau reduse cât mai mult. Convenția de la Yalta prevedea însă participarea sovietică la războiul anti-japonez, și Stalin ținea morțiș să-și onoreze angajamentul prevăzând o campanie redusă dar bogată în pradă de război.

Liderii americani nu și-au bătut mult capul cu stratagemele și trucerile lui Stalin, ei posedau o armă secretă care îi făcea

Pentru Europa de vest, care în 1945 era morman de ruine fumegânde, bomba atomică a fost o salvare. Vestul european n'ar fi scăpat invaziei sovietice sau contagiunii comuniste, dar spaima clupercii atomice îl ținea pe Stalin dincolo de Cortina de fier.

Pentru a doua oară Truman lăsa să-i scape ceea ce istoria i-a pus în palme - monopolul atomic - pentru a forța pe sovietici să se retragă în frontierele lor. Truman a folosit arma atomică doar ca o umbrelă sub care, fără riscuri prea mari, a dus o politică de rezistență în fața sovieticilor. Dar cât timp avea să se bucure Truman de acest avantaj?

La Postdam, Stalin nu s'a arătat surprins așa cum se aștepta Truman, de vestea bombei produse de Statele Unite. Truman nu știa că Stalin era la curent cu evoluția bombei atomice, deși acest lucru a fost un mare secret.

Un incident diplomatic a scos la iveală fapte semnificative: Secretarul ambasadei Sovietice la Ottawa, Guzenko a cerut azil politic în Occident și a dezvăluit că fizicianul englez Allan Nunn May în timp ce lucra în echipa Oppenheimer, la Los Alamos, unde se pregătea bomba atomică, a transmis sovieticilor informații esențiale. Ulterior s'a dovedit că May n'a fost singur, savanții Fuchs și Pontecorvo i-au dat concursul. Guvernul englez omisese să informeze pe americani că Fuchs era membru al Partidului Comunist din Marea Britanie. Cu acest incident orice cooperare cu Marea Britanie în domeniul experiențelor nucleare a încetat. Sase ani mai târziu englezii au testat prima explozie atomică la Montebello în Australia. Americanii au instituit Comisia Energiei Atomice stabilind și legislația secretului atomic. Era deja târziu, Sovieticii produceau arma atomică în urma altor vânzatori de data asta a doi comunisti evrei americani, Julius și Ethel Rosenberg, denunțați de fratele ei David Greenglass.

La 14 Iulie 1949 Uniunea Sovietică produce prima explozie atomică. Rolul politic-militar al Marii Britanii începea să se diminueze, profilul ei apărea tot mai estompat; bătrâna regină a marilor dispărea în ceața ultimei Thule, doar ultimul Scion Britanic, Sir Winston Churchill, care pierduse alegerile din Iulie 1945, avea să ne mai spună un cuvânt.

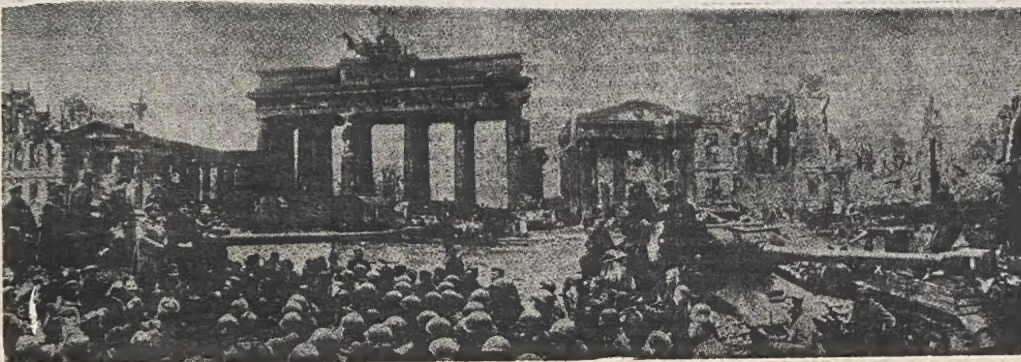
Petrecându-și vacanța în Florida, Churchill a fost invitat să țină un discurs despre relațiile internaționale la Westminster College, în Fulton, Missouri, la 5 Martie 1946.

Sir Winston a fost primit în entuziasm, venise chiar Truman să-l audă vorbind. A fost un discurs anti-sovietic, menit să aducă la realitate America adormită în cântecul de leagăn al soților Roosevelt.

"De la Stettin la Trieste o cortină de fier s'a lăsat peste Continent". Churchill ne-a lăsat moștenire expresia, dar Cortina de Fier a continuat să crească, să devină mai înfricoșătoare.

Până la moartea lui Stalin, șapte ani mai târziu controversele au devenit tot mai acute, crizele provocate de Stalin în Iran, Grecia, Turcia au dus lumea pe prag de război, dar Truman încă mai putea acționa calculat la umbra clupercii de la Hiroshima.

Prof. Mircea MILESCU

HOARDELE BARBARE COMUNISTE RUSEȘTI ÎN MILOCUL BERLINULUI

La câteva zile de la instalarea sa la Casa Albă Truman avea să facă deja cunoștință cu activitățile lui Stalin. Liderii politici și militari din Polonia au dispărut, "invitați" fiind la discuții cu sovieticii în împrejurimile Varșoviei. A doua zi s'au trezit cu toții într-o închisoare din Moscova. În Iunie 1945, treisprezece dintre ei au fost condamnați pentru activitate anti-sovietică.

De la Moscova ambasadorul american Hariman îl avertiza pe Truman că lumea sta în fața unei "invazii barbare a Europei". Însăși Churchill vedea acum cu proprii săi ochi rezultatul alianței cu sovietele și a prieteniei cu Uncle Joe. La 12 Mai, 1945 trimitea o cablogramă lui Truman: "O cortină de fier este trasă pe linia frontului lor. Noi nu știm ce se petrece dincolo. Fără îndoială că toate regiunile la est de linia Lubek-Trieste-Corfu vor fi în mâinile lor".

Truman realiza că deciziile de la Yalta erau ignorate sau răstălmăcite de sovietici, ceea ce-l determină să adopte o politică mai dură față de aliații sovietici, dar care s'a dovedit ineficăce.

O schimbare politică radicală față de Stalin, i se părea o aberație iar cei ce o susțineau, militari sau civili, erau considerați niște irealiști de care trebuia să se debaraseze.

Cererile lui Churchill către Casa Albă de a crea "un nou front" care să împiedice "pericolul mortal pentru lumea liberă" au rămas fără răspuns.

Ideea unei ofensive anglo-americane pe direcția Viena, via Ljubljana se născuse în capul lui Churchill încă la Teheran.

După aceea, când frontul german s'a prăbușit în Franța, Churchill a sugerat un marș al Aliaților asupra Berlinului și Praga, pentru a contrabalansa influența sovietică. Nu exista nici un fel de înțelegere sau tratat cu sovieticii, cine va elibera Berlinul, Praga sau alte regiuni. Churchill a încercat să-l convingă pe Truman se trimitea Armata III americană spre Praga, pentru că aceasta pătrunsese deja pe teritoriul Cehoslovaciei. Truman n'a putut fi convins. Nu l-au putut convinge nici militarii de talia lui Mac Arthur sau Patton care l-au pus sub nas situații și posibilități unice de-a da o altă față războiului și lumii. L-a convins în schimb Gen. Eisenhower care în primăvara lui 1945 a decis să înainteze în sectorul central European unde urma să-și întâlnească pe sovietici. Truman accepta planul de a se opri pe linia Carlsbad-Pilsen-Budejov. "Dece am

mai târziu, dincolo de Cortina de Fier.

În Austria, sovieticii recunosc guvernul socialistului Rener, care avea ministrul de interne comunist. Zonele de ocupație ale Vienei erau în mâinile rușilor, iar delegații occidentali au fost admisi în Viena abia după multe insistențe și telegrame trimise de Truman și Churchill lui Stalin.

Truman putea realiza complet eroarea fatală a politicii rooseveltene și a sa proprie de a înarma și alimenta pe sovietici, care acum staționați pe teritoriul german și austriac erau puțin dispusi să respecte înțelegerile anterioare cu aliații occidentali.

La 8 Mai 1945, la câteva ore după capitularea Germaniei, Truman semnează un decret prin care reduce simțitor volumul ajutorului acordat U.R.S.S.-ului prin Lend-Lease Act. Decretul a fost interpretat atât de strict încât navele aflate în drum spre U.R.S.S. au făcut cale întoarsă. Stalin a interpretat aceasta ca un afront adus sovietelor, ca un gest nelocal față de Uniunea Sovietică tocmai când Germania capitulase.

Relațiile sovieto-americane aveau să se deterioreze rapid.

După multe tergiversări la 11 Iulie 1945 comisia Interaliată a putut stabili Comandatura asupra Berlinului, aflat în zona de ocupație sovietică. Rușii nu voiau să cedeze sectoarele de ocupație pentru Aliați în Berlin. Gen. Clay, Comandantul șef american a fost nevoit să ocupe clădirile și să arboreze drapelul american, în zori pe când rușii dormeau, astfel punându-l în fața unui "fait accompli" pe Mareșalul Jukov. Americanii plăteau acum gresala de a nu fi înaintat spre Berlin când ar fi trebuit s'o facă.

În această atmosferă de șicane avea să aibă loc conferința celor trei mari puteri la Postdam, la 17 Iulie 1945 care trebuia să rezolve marile probleme europene odată cu sfârșitul Germaniei.

În aceeași zi Truman și Churchill au primit mesajul că în ziua precedentă a fost explodată cu succes prima bombă atomică la Almagordo în New Mexico. O a doua bombă se afla la bordul lui Indianapolis în drum spre insula Tinian, baza operațiilor americane împotriva Japoniei.

Bomba atomică răsturna complet raportul de forțe și relații între occidentali și sovietici.

Peste noapte americanii care plătiseră lui Stalin atât de scump la Teheran și la Yalta promisiunea de a deschide front împotriva Japoniei, nu mai aveau nevoie

stăpânii lumii, fără precedent în istorie.

Planurile expansioniste sovietice li se păreau tot atât de desuete ca și cele ale lui Hitler din 1938. Rezultatul a fost totuși altul.

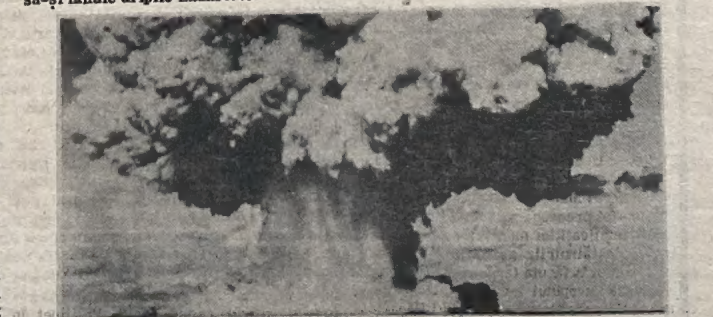
La 6 August 1945, Statele Unite lansează prima bombă atomică asupra Hiroșimei. Truman conta pe efectul moral al distrugerii atomice care putea aduce capitularea Japoniei.

Era o crimă? Numărul morților era de 71.400. Lumea întreagă era îngrozită uitând că bombardamentele convenționale asupra orașului Tokio la 9 și 10 Martie s'au soldat cu 83.000 morți. În această atmosferă de panică, la 8 August Stalin declară război Japoniei devenind astfel parte aliată în războiul din Extremul Orient conform, convenției de la Yalta.

A doua bombă atomică la Nagasaki determină guvernul japonez să capituleze neștiind că americanii nu mai aveau altă bombă.

La 14 August 1945 cel de al II-lea Război Mondial se termină și Uniunea Sovietică, după o campanie de 5 zile, ocupă teritoriile acordate la Yalta de Președintele Roosevelt la care adăugau pradă de război: Manciuria (Saarul oriental) și Coreea până la paralela 38. Se credea astfel termen pentru cel mai sângeros război pe care l-au avut de înfruntat americanii în perioada Războiului rece: războiul din Coreea.

Se vede că liderii americani nu și bătuseră capul cu stratagemele lui Stalin! Lumea era divizată. Puterea atomică stătea față în față cu molohul bolșevic ce se întindea de la Berlin la Vladivostok, amenințând să se reverse pe toate meridianele globului. Războiul rece începea să-și fâlfâie aripile întinse.

HIROSHIMA 6 AUGUST, 1945

BISERICA CREȘTINĂ

NAȘTEREA MAICII DOMNULUI "SFÂNTA MARIE MICĂ"

8 Septembrie

Foarte de timpuriu, pe măsură ce cultul Creștin se forma, sfinții Părinți s'au grăbit să cinstească și pe acea sfântă și modestă creatură-Fecioara Maria-, aleasă de Dumnezeu ca prin ea să-și îndeplinească planurile Sale, pe cari nici îngerii nu i le cunoșteau: "Taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută", mântuirea omenirii, stergerea păcatului strămoșesc, spălarea blestemului, distrugerea zăvoarelor iadului și deschiderea ușilor Raiului!

Patru sunt la număr sărbătorile sau evenimentele cari privesc direct pe sfânta Fecioară Marie: - Buna Vestire (25 Martie), - Adormirea (15 August), - Nașterea (8 Septembrie) și Intrarea în Biserica (21 Noembrie). Dintre toate patru, două au stărnit mai mult evlavie poporului Român: Adormirea pe care au rebotezat-o cu numirea de "Sânta Marie mare" și Nașterea căreia li zic "Sânta Marie mică". Buna Vestire, momentul când arhanghelul Gavril anunță pe Fecioară că va naște pe Mesia, poporul o cunoaște mai mult cu numirea slavonă de "Blagovestenie", care înseamnă exact același lucru, fără ca el să cunoască sensul acestui cuvânt. Intrarea în Biserica este cunoscută tot cu o numire slavonă: "Vovedenie". Este bine de subliniat că privind acest aranjament al evenimentelor în cadrul în care se prezintă ele astăzi, lucrurile par cam încurcate. El par așa fiindcă Biserica s'a adaptat după calendarul politico-social care începe anul cu luna Ianuarie. Calendarul Creștin a început cu luna Septembrie, după cel Ebraic. Biserica Ortodoxă urmează și azi acest calendar în rânduiala Cultului. Aci în Evanghelie cât și în Apostol, Sinaxarul, adică aranjarea ceterilor pe luni și zile, începe cu luna Septembrie. Deci, anul nou bisericesc începe cu luna Septembrie, iar în ziua a opta a acestei luni Biserica are prima sărbătoare: Nașterea Fecioarei Maria. De-aci înainte lucrurile apar normale și au o logică: Intrarea în Biserica, Buna Vestire și Adormirea.

Judecând la repezeală și superficial s'ar părea cam exagerat ca prima sărbătoare din calendarul Creștin să fie nașterea unei copilă. Da, dar prin nașterea acestei copilă s'a croit opera mântuirii neamului omenesc. Prunca zămislită de Ana lui Ioachim, după ani de căsătorie steapă, va deveni Eva cea nouă prin care Ziditorul își va realiza planul deja anunțat când a pedepsit pe Adam și Eva pentru călcarea poruncii.

Pruncul pe care o cinstește Biserica Creștină a opta zi din prima lună a anului, este ființa pregătită să primească pe Cuvântul Tatălui care se va intra din ea pentru mântuirea neamului omenesc. Prin ea pământul se unește cu cerul și Tatăl Creatorul se împacă cu Omul, creatura Sa. Ea este scara văzută de Iacov în vis, scară pe care se coborau și se sulau îngerii Domnului (Facere 28, 12).

Să vedem originea aceste copilă sau cine erau părinții ei? Informațiile puține dar precise le găsim în mineul de pe luna Septembrie. Tatăl copilă se numește Ioachim și se trege din neam împărătesc. Mama ei se numește Ana și este al patrulea copil în familia Matan-Maria. Matan este al 23-lea dela împăratul și Profetul David. Maria soția sa se trege din ficele lui Aron. Perechea Matan-Maria au patru copii: un băiat și trei fete.

Băiatul- Iacov, este tatăl lui Iosif teslarul;

Maria este mama Salomii, moșa;

Fetele: Sovil este mama Elisavetii, soția preotului Zaharia și mama Sf. Iona Botezătorul; Ana este mama Feciorii Maria.

Perechea Ioachim și Ana, de origine ilustră și de condiții materiale fără grija zilei de mâine, un timp din viața lor casnică l'au petrecut în tristețe: n'aveau copii căci Ana era steapă. Acest lucru era socotit ca cea mai mare pedeapsă dela Dumnezeu. Se zicea că cei cari nu au copii nu sunt iubiți de Dumnezeu și sunt loviți de stăpîncine ca numele lor să dispară de pe fața pământului. Ambii erau credincioși și nu mai conțineau aducând daruri la Templu și jertfe de cereri. Fără disperare și fără încetare cereau Domnului un singur lucru: un prunc pentru a lua de pe el rușinea ce-i mistuia și a îndepărta dela ei disprețul societății în care trăiau. Dumnezeu care avea planurile Lui, le-a ascultat rugăciunea și cea steapă s'a pomenit însărcinată!

Cu mare bucurie au mers la Templu să aducă daruri și jertfe de mulțumită și în același timp să facă promisiuni solemne că pruncul ce se va naște va fi afrosit Templului, adică lui Dumnezeu. Când i-a sosit sorocul Ana a născut o fetiță și i-au pus numele Maria. Evenimentul a fost serbat cu daruri la Templu și jertfe de mulțumită Domnului iar acasă s'au bucurat cu tot neamul după obiceiul timpului. Când copilă a împlinit trei ani, părinții Ioachim și Ana s'au ținut de cuvânt și cu o ceremonie deosebită au condus fetița la Templu încredințând-o în mâinile Arhierului Zaharia, sopol Elisavetii, care dealuri era verisoară cu prunca afrosită Domnului, și steapă tot ca Ana. Intrarea în Biserica a Fecioarei va fi subiectul articolului viitor.

Protestinghel Gertion RADU

ORIZONT SPIRITUAL

Proot Dr. Petre POPESCU

Sfântul și Marele Sinod Panortodox, agită lumea ortodoxă de pretutindeni, ierarhi, preoți, teologi și mireni, iar Biserica Romano-Catolică și Protestantă îl așteaptă cu nerăbdare, chiar cu o oarecare iritare, pentru timpul lung de pregătire.

Se așteaptă mesajul epocal al Ortodoxiei, după o mie de ani de liturghisire, de rugăciune, de lacrimi și de viață martirică. Se așteaptă ca Mireasa lui Hristos să vorbească creștinismului și lumii, în așa măsură ca mesajul ei să fie cel puțin egal în valoare cu al celor Șapte Sinoade Ecumenice. Se așteaptă ca Sfântul și Marele Sinod să anunțe din nou dragostea lui Dumnezeu față de lume. Să anunțe cu prestigiu lui că Biserica nu este ceva exterior, ci este, în esență ei, modul nou al lumii, relația nouă a lui Dumnezeu cu lumea, modul teandric al creației. În fine, să anunțe mesajul ei unic, evanghelic și profetic: "LUMEA ÎN BISERICA".

Când scriu aceste reflexii, așteptare, sfântă și marea așteptare, este gata să fie înecată într-o amară decepție.

Las laoparte termenii întrebunțați în actele și deciziile "Secretariatului pentru pregătirea Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe" stabilit la Geneva, Chambes, neinspirai din Tradiția Bisericii, schimbarea continuă a temelor, a metodeli, graba excesivă de a convoca Sinodul, înțelegerea suspectă dintre Moscova și Constantinopol prin care vor să impună Bisericii Ortodoxe ignoranța și incapacitatea lor de a înțelege ce înseamnă Sinod Panortodox.

Las laoparte felul de reprezentare al bisericilor locale, (număr egal de delegați pentru fiecare biserică) și chiar lipsa de reprezentare a celor două Patriarhate din Moscova și Constantinopol, chiar dacă voi sublinia de data aceasta numai un aspect. Pe cine reprezintă Patriarhatul din Constantinopol și cel de Moscova?

Delegațiile din Constantinopol sunt compuse în toate reuniunile panortodoxe din metropoli și episcopii fără credincioși și fără răspundere pastorală concretă în fața lui Dumnezeu și a oamenilor. În aceste delegații nu figurează nici ierarhi din Grecia, sau profesori de circulație internațională dela cele două Facultăți de Teologie din Atena și Salonic, nici ierarhi din America, Europa sau Japonia.

Din cine sunt formate delegațiile Patriarhatului din Moscova? Reprezintă acești delegați în mod real Biserica Ortodoxă Rusă, sunt ei purtători adevărați ai spirit ortodox, exprimă ei adevărata poziție a Bisericii Ortodoxe Ruse, a credincioșilor ei, și pot ei vorbi în numele milioane de martiri morți pe pământul Rusiei? Împingând mai departe

întrebarea, cine va reprezenta în Marele și Sfântul Sinod Panortodox sutele de mii de martiri români, morți întru nevinovăție pe întinsul României? Această întrebare se pune și pentru toate țările ortodoxe din spațiul ateu.

Pot care acești episcopi să vorbească și să determine viitorul Ortodoxiei?

Pentru toate aceste motive enunțate numai, sau expuse extrem de succint s'a ajuns la amara decepție, Agenda fixată în Conferința presinodală din Noiembrie 1976, ținută sub președinția Mitropolitului itinerar, Meliton. Iată lista celor zece teme: 1. Diaspora ortodoxă; 2. Autocefalia și felul în care ea trebuie să fie proclamată; 3. Autonomia și felul în care ea trebuie să fie proclamată; 4. Diptyques; 5. Problema calendarului comun; 6. Impedimente la căsătorie; 7. Readaptarea prescripțiilor bisericești cu privire la post; 8. Relațiile Bisericii Ortodoxe cu lumea creștină; 9. Ortodoxia și miscarea ecumenică; 10. Contribuția Bisericii ortodoxe locale la realizarea idealurilor creștine de pace, libertate, fraternitate și dragoste între popoare și suprimarea discriminărilor rasiale.

Alegerea acestor teme, a ridicat un val de proteste în lumea ortodoxă. Agenda nu este organică, este artificială, inventată, o invenție de circumstanță, o serie de teorii anemice de natură umană, o listă scolastică, care nu are nici un raport substanțial cu experiența și viața spirituală a Ortodoxiei. Temele alese dau impresia unei întoarceri în istorie, unde se caută ranguri, înfațate, ambiții de dominare, unde să fie centrul ortodoxiei și cine să acorde autocefalia sau autonomie, deși aceste lucruri au fost stabilite prin tradiția ortodoxă.

Acestor teme le lipsește suflul, viața și profetismul evanghelic. Prin aceste teme Biserica Ortodoxă se închide mai mult în ea și nu se deschide lumii. Lipsește acestor teme pasiunea mesianică, dinamismul Apostolului Pavel și profetismul Sfântului Ioan Evanghelistul, cum și expunerile clare, evanghelice și patetice din vremea patristică, scaldate în dragostea de Dumnezeu și om, a Sfinților Părinți și Mari Doctori ai Ortodoxiei Universale.

Un singur punct din Agenda este de o actualitate arzătoare, dar în același timp foarte nevalgic pentru contabilitățile Chambes. Punctul Um: Diaspora ortodoxă. Este foarte adevărat, diaspora ortodoxă este extrem de importantă astăzi pentru Biserica Ortodoxă în general și pentru fiecare din Bisericile ortodoxe în particular. Oare această problemă poate ea să fie rezolvată numai cum vrea Moscova și Constantinopol? Poate chiar un Sinod să decidă de soarta acestei diaspore ortodoxe fără s'o consulte și fără să participe la lucrările

pregătitoare și la deciziile ce se vor lua, poporul ei credincios, prin ierarhi, preoți și teologi? Înțeleg foarte bine că pentru rezolvarea acestei probleme este necesar un Sinod Panortodox, dar există condiții favorabile pentru a se reuni astăzi un Sinod? Este posibil ca în conjunctura de azi să se aducă acestei probleme o soluție dreaptă, ortodoxă și conformă cu învățământul Sfinților Părinți? Sau se riscă ca sciziunile de azi să se adâncească și mai mult așa cum se exprima Arhimandritul Justin Popovitch dela Patriarhia din Belgrad? Toate Bisericile Ortodoxe sunt ele în măsură să fie reprezentate liber, fără nici o presiune și să fie în mod real prezente la Sinod?

Reprezentanții Bisericilor care se găsesc sub jugul ateu, sunt cu adevărat liberi și cei mai îndicați să apere pozițiile ortodoxe? O Biserica care își reneagă Martirii mai poate ea să fie purtătoare a duhului și conștiinței Bisericii lui Hristos? Istoria ne învață: de fiecare dată când Biserica a fost pe cruce, fiecare din membrii săi a fost chemat să mărturisească ADEVARUL și nu să discute probleme imaginare. Atâtea vreme cât Biserica a fost persecutată nu s'a ținut nici un Sinod Ecumenic. Mai târziu, când lucrurile s'au limpezit și când Duhul a învins, au venit la Sinod episcopi martiri, acoperiți de rani, de cicatrice, trecuți prin sabie și foc, să mărturisească dreapta credință și fidelitatea lor față de Hristos și Biserica.

În această vreme în care Iisus Hristos și credința în El sunt crucificate pe o cruce mai teribilă ca aceea din vremea lui Dioclețian, poate Biserica Ortodoxă să se exprime liber? În situația de azi poate ea să prezinte creștinismului în totalitatea lui și lui lumii întregi un mesaj evanghelic, să propună lumii încredere în Biserica ca unitate scaldată în ambianța energiilor divine, în care omul poate să-și actualizeze dinamismul său echilibrat și nelimitat? În condițiile de azi, poate, sau are ea inspirația să introducă în mesajul său și sentimentul unui sfârșit, o perspectivă eshatologică și să afirme profetic că epoca de creație în care intrăm va fi dirijată către scopurile ultime și că această experiență profetică nu poate să fie o așteptare pasivă, ci o experiență activă, un mare efort antropologic, în care omul este chemat să împlinească în natura sa hristologică puterea și gloria divină?

Să așteptăm, chiar dacă așteptarea este lungă și dureroasă, ca cerul Bisericilor Ortodoxe să se limpezească, și el se va limpezi mai puțin decât ne putem închipui, căci "ceea ce la oameni este cu neputință, la Dumnezeu este cu putință" și numai atunci Sfântul și Marele Sinod Panortodox va putea fi convocat.

Proot Dr. Petre POPESCU

CRONICI

*Literare-Artistică-Culturală
din exil și din țară*

A.R.A.

American Romanian Academy of Arts and Sciences
Academia română Americană de Științe și Arte

Vol. II

CLASH OVER ROMANIA

**British and American
Policies toward
Romania: 1938 - 1947**

by
Dr. Paul D. Quinlan

Los Angeles
1977

Cu toate că autorul își rezumă cercetările la relațiile politice și diplomatice britanice și americane, în legătură cu România dintre anii 1938-1947, epoca cea mai confuză și tulburată din istoria României, în primul capitol al cărții, dă un rezumat istoric, în care arată situația României de dinaintea primului război mondial, intrarea ei în război alături de aliați și până la unificarea granițelor în ceea ce avea să intre în istorie drept ROMANIA MARE. Considerăm acest capitol nespuse de bine venit, mai ales pentru cititorii streini, din care își pot face o idee sumară, asupra României și luptelor ei de reîntregire, pentru a înțelege mai ușor ceea ce urmează, adică frământata perioadă dintre anii 1938-1947, până la căderea ei sub jugul comunist.

Bazându-și documentarea pe izvoare britanice și americane din perioada respectivă, dar și pe unele din R.S.R., firește că unele din evenimentele pe care le prezintă, au o înfățișare obtuză, fiind privite din punctul de vedere al intereselor americane sau britanice, sau fiind măsluite de comunisti. În general însă, autorul caută să fie cât mai obiectiv în prezentarea materialului și putem spune că a reușit cu adevărat să întocmească o carte documentară demnă.

Cum multe din sursele folosite de autor sunt inedite, valoarea cărții nu poate fi negată, căci face lumină în jurul unor evenimente ce aupecheltul mai târziu soarta României. Sunt amănunțit necunoscute de întreaga emigrație. Afăm astfel că Iuliu Maniu: "pe la începutul anului 1942 a încercat să realizeze o înțelegere cu englezii ca România să-și schimbe poziția. El, i-a înștiințat pe englezi, că se gândea la organizarea unei lovituri de Stat, împotriva guvernului Antonescu, așa ca la momentul oportun. . . întreaga forță a armatei române, să poată fi întoarsă împotriva Axei. . . Dar, Maniu își avea prelu sau. Vroia adică, ca Aliații să garanteze viitorul independenței Statului Român în frontierele lui de dinaintea războiului, incluzând Basarabia și Bucovina de Nord" (Pagina 83).

Maniu, după cum subliniază autorul acestei interesante cărți, Dr. Paul D. Quinlan, va părași în timp această poziție intransigentă, și: "De acord cu Regele, la 10 Iunie(1944), Maniu telegrafiază Aliaților că le acceptă termenii și că mijloacele pentru implementarea lor vor fi plătite. Mai departe, el specifică că opoziția formează un Bloc Democratic Național-Român, compus din partidele Național-Tărănesc, Liberal, Social Democrat și Comunist. La 27 și 28 Iunie, Aliații primesc planul detaliat pentru punerea în aplicare a Armistitiului. Planul constă dintr-o lovitură de stat împotriva guvernului Antonescu urmată de semnarea Armistitiului. În plus, Maniu vroia ca răsturnarea să coincidă cu o ofensivă sovietică în decursul căreia, trupele ro-

mâne de pe front se vor alătura Armatei Roșii". (Pag. 97-98).

La pagina 101, se scrie textual următoarele: "Nu mai începe nici o îndolală că decizia de a-l aresta pe Antonescu a fost luată de Mihai la recomandarea sfăvultorilor săi". . .

Demne de remarcat sunt și rândurile de mai jos: "Parte din creditul eliberării României trebuie să fie dat Armatei Române care a curățit multe regiuni de trupele germane înaintea sosirii Armatei Roșii. Pentru a-și aroga întregul credit, Rușii au amânat a anunța eliberarea de germani a regiunilor respective până ce ele au fost ocupate de către Armata Roșie cu toate că ele fuseseră deja eliberate de către Români". (Pag. 103).

În ceea ce privește acum mult discutatul ARMISTITIUL, adevăratul nod de discordie al Exilului, iată adevărul gol-gol, pe baze de documente irefutabile, subliniat în această carte, la pagina 109: "ARMISTITIUL A FOST SEMNAT LA MOSCOVA LA ORELE 5.00 A.M., LA 13 SEPTEMBRIE, CU TOATE CA FUSESE DATAT LA 12 SEPTEMBRIE". E limpede deci, că "bună-zua", că, la 23 August 1944, N'A EXISTAT UN ARMISTITIUL ÎNTRE ROMANIA SI U.R.S.S.

Iată însă, care anume era situația dintre "Aliați" la acea dată: "La 20 Septembrie, Vyshinski făcea cunoscut englezilor și americanilor că reprezentanților lor în "Comisia de Control", li se va permite de a avea câte cinci funcționari fiecare în forul respectiv și că, contactele lor cu oficialitățile române pot fi făcute numai prin intermediul membrilor superiori ai Comisiei rusești, și că, vor trebui să aibe permisiunea sovietică, înainte de a călători în țară", (Pag. 100). Cu alte cuvinte, muscalii, încă la acea dată, când cel de al doilea război mondial nu fusese terminat, și pe care l'ar fi pierdut fără ajutorul Statelor Unite, își dădeau arama pe față, că, de aici înainte, Ei sunt dătorii de cuvânt în Europa de Răsărit.

La pag. 111, recitim îndeobște cunoscutul adevăr: "Înainte de 1944 Partidul Comunist român era o mișcare clandestină insignifiantă ce se găsea la periferia vieții politice". Dar după 13 Sept.: "suportul comunistilor le-a venit din partea muncitorilor din industrii, intelectuali și unele grupuri de minoritari, în special Evrei și Unguri. În timp ce numărul membrilor partidului n'a trecut niciodată de vre-o câteva mii". (Pag. 112).

În Oct. 1944, raporturile dintre cei doi aliați vestici și Ruși se înrăutățesc, iar situația din țară devine tot mai haotică. "Rușii, începând demontarea echipamentului rafinarilor de petrol aparținând companiilor petrolifere britanice și americane, au loc la data aceasta noi fricțiuni între vestici și Moscova. Sovieticii pretind că echipamentele erau germane și ca atare pot fi confiscate și trimise în Rusia. În lunile următoare, vesticii protestează în repetate rânduri, dar fără rezultat. Englezii erau deosebit de desamăgiți în legătură cu inadecvența rușilor de a dezarma grupurile para-militare de stângă și în special Garda Comunistă, cu toate că ordonaseră altor grupări să depună armele". (Pag. 117-118).

În sfârșit: "Reprezentanții vestici încep să tragă atenția guvernelor lor că trupele sovietice sprijină direct comunistii și în unele cazuri arestează oponenții" (Pag. 122).

Am reprodus doar câteva pasagi mai elocvente din această carte interesantă ce merită și chiar trebuie să fie citită de toți aceia ce-și pot permite o lectură în limba engleză. (Cartea se poate obține direct de la editura: American Romanian Academy of Arts and Sciences, 266 Lee Str., 101 Oakland, California 94610. Preț: \$ 10.00).

Nicolae NOVAC

A.BURILIANU

CARTE DE PETECE

VERLAG JON DUMITRU

COLECȚIA "APOZITIA"

III

MÜNCHEN 1978

Iată însăsfârșit o carte care-și trădează întregul conținut, prin chiar titlul ei. O carte alcătuită cu adevărat din "petece", din "nimicuri", din "fleacuri" biblice, "fleacuri" istorice, "fleacuri" literare; mă rog, de toate și pentru toți. Un fel de . . . "STIATĂ CA?" sau . . . "CREDEȚI ORI BA?"? În paginile căreia, găsești ceea ce poți căuta cu lămură în "Enciclopedia Britanică". O carte, deși puțină ca număr de pagini, mai exact 111, te îmbogățește în cunoștințe, te delectează prin variație și te fascinează prin stil. Pe scurt, o carte care odată ce-și-a desvult prima pagină, n'o mai lasă din mână până n'ai ajuns la pagina în capul căreia stă scris: CUPRINSUL. Și abia atunci îți dai seama că nu mai ai ce citi deși și se pare că abia începuși s'o citești. Și-ți vine să te superi și pe autor și pe editor c'au fost prea "avari", păgubindu-te de o bucurie a ta de lector. Ba îți vine chiar să pui imediat în plic încăodată prețul cărții și să-i trimiți editorului Ion Dumitru, (Siegfried Str. 3; 8000 München 40, West Germany), ca să-ți mai trimită câteva pagini inedite.

Pentru ca cititorul acestei Cronici să-și poată da însă seama despre ce anume este vorba, iată mai jos câteva din "petecele" acestei "carte de petece":

- FAȚA LUI ADAM: Diderot, care a fost poate primul critic plastic, a scris un "Eseu asupra picturii". O figură umană, afirma el, arată vârsta, preocupările, sarcinile de fiecare zi ale cuiva. Există o față de magistrat, alta de militar sau de hamal. O față de sălbatec, alta de om civilizat. Ce faci, ce ești se înscrie pe figura fiecăruia. Este grația vieții. Artistul aproape că se mulțumește a copia o figură gata desănată. Diderot scrie:

"Dacă ar exista o figură greu de redat, ar fi aceea a unui bărbat de douăzeci și cinci de ani, care s'ar fi născut subit din gile și care n'ar fi făcut încă nimic."

E greu deci să faci portretul unui om fără biografie: portretul lui Adam. Adică al unui bărbat care arată de douăzeci și cinci de ani, dar care ar fi venit azi pe lume: un nou născut adult. Am văzut multe tablouri reprezentându-l pe Adam. Încerc să-mi aduc aminte figura și m'izbutesc

A început să alba o față a lui după ce s'a lăsat lapitul de Eva, după ce a părit-o și după ce a fost izgonit din rai.

- TRADUCERE: O scenă, în România, undeva la țară, prin anii '30. Soturul sta la volanul automobilului și aștepta. Flăcăul, aplecat lângă el, îi punea întrebări: ce e cu butorul ăla, dar cu ceasul de acolo? Pentru el orice cadran era un ceas. S'a oprit la niște cifre înscrise într'un cadran. Soturul a explicat:

"E kilometrajul. Cifra arată cât a parcurs automobilul: 22.300 kilometri." Flăcăul a fost cam amețit de acest limbaj. "Tarcurs"? Dar deodată s'a luminat la față. A înțeles și a tradus în limba lui:

"Ați a călcat talpa aștula?"

- DAVAL: Un francez, fost prizonier de război în Germania în timpul ultimului război, mi-a povestit cum s'a petrecut eliberarea lagărului. Erau acolo mulți ofițeri francezi, mai ales de rezervă. Lagărul a fost eliberat de armata roșie. Când au intrat sovieticii, ofițerii francezi comunisti s'au aliniat și au sărit cu pumnul stâng. În feul acesta și-au arătat ceasul de mână. Era o ispită prea mare pentru soldații ruși. Prizonierilor ne-comunisti nu li s'au luat ceasurile.

Acestea au fost poate primele începuturi ale euro-comunismului.

- PREJUDECATA: Unui șef de stat african i se lua un interviu la televiziunea franceză. Ziariștii i-au amintit că ordonase să i se taie mâna unui răufăcător.

"Ei și! a răspuns șeful de stat. În Franța, răufăcătorilor li se taie capul." Ziariștii n'au știut ce să răspundă. Au descoperit atunci o prejudecată a lumii zise civilizate, potrivit căreia mutilarea este un lucru mai sălbatec decâtuciderea.

Ne oprim aici cu citatele, pentru a da loc în spațiul ce ne mai rămâne la următorul PANSEU: Dacă toți cei care au primit această carte și s'au bucurat citind-o, vor trimite costul ei, și dacă se vor mai găsi și alții care s'o comande, poate că autorul și editorul vor îndrăzni să tipărească și un al doilea volum din această carte deprețioasă "petece". Si asta, numai așa, de florile măruhi, pentru a-l dovedi pe autor drept "Profet mincinos" atunci când a scris în "chipul de Preția", aceste rânduri: "A publica este a căuta un public. Iar riscul este de a nu-l găsi. În cazul de față nu s'a asumat nici un risc: de la început este bine înțeles că nu va fi public". . .

CRONICAR

BUCOVINA, ȘTIMĂ A VISELOR

Ovidiu VUIA

Spre Bucovina poți să urci pe trepti ca spre un turn al țărilor, plecând din vechiul scaun domnesc al Moldovei, Suceava, de lângă ruinele cetății lui Ștefan-Vodă, ori din Dorobohu, orașului grădiniilor și al caselor cu ceardăcurile ascunse după stâlpii albi ca de var. Vom ajunge pe drumul ce duce spre târgul Mihaleniilor, odinioară loc de întâlnire al târgoveștilor și de popas al postalioanelor sau al berlinei boeresti. Aici la Mihaleni spre Cernăuți, mică Viena a Nordului, calea este tăiată brusc ca de paloșul unui balaur al întinerului, călătorul confruntându-se cu marea tragedie a acestui pământ românesc, rob și furat. Mihaleni, rămâne printre noi ca o stihle, simbol care și-a pierdut între timp toate rosturile, apărând pomis și devastat, având silueta unei curți de țară, părăsită de stăpânii săi. Deaceia este mai potrivit să urcăm calea care vine din Transilvania pornind pe urmele lui Dragoș-Vodă, cel plecat din țara Mar-marului de lângă trupul zimbrilor-trecând pe lângă Bistrița, Năsăud intrând pe poarta Dornei cu urcus până la Gura Humorului și a Câmpulungului. Sepătrunde într-un peisaj de adevărat Tirol al României, în care omul uitând de respectul muntelui s-a căpărat pe vârfurile lui, satele și casele omului desfășurându-se lângă viziunea urșilor și a lupilor. La poalele pădurilor de brazi care se înșiră ca niște perlele verzi de ametist însușind orizontul înfinit și albastru. Pe lângă poene, pridvoare cu zări din alte lumi și măguri, împovărate de covorul de ienpi, verande cu arome reci deschise spre înalt. Dacă ai să cobori și dacă ai să calci cu pasul mărunț pe lărbă groasă a acestor pietari, o să simți pe dată că ai intrat într'un fel de rai al pământului în care liniștile și tăcerile devin așa de profunde încât orice mișcare îți pare un strigăt pe când soarele sau rotunjimii de cristal cu durități de piatră arsă. Aerul proaspăt îți tale răsuflarea și vânturile pe coastă dau vânturi transparente la o parte, șorul cocșilor de munte sau un marmur depărtat de izvor mângâindu-ți auzul. Lacuri stieze de munte, frânturi ale unui cer fluid deschis printre iarburi cu lugerele aprinse în argintul aurorei care se despletenește din ceață.

La răscruce de poteci, îți lese în cale pădurea, în port alb, cu sumani înfloriți, având lângă ei pe femeia lui și ea în alb cu zădrie și năframă neagră, părăd amândoi o pereche îngemănată cu pădurile și cu codrul, care le-au celebrat sub luna, munta.

Vecurile vieții românești sunt atât de legate de pădure încât Blaga consideră simbioza lui cu pădurea, nu numai ca o măturie a trecutului său haiduceșc dar și o mai veche moștenire dela strămoșii săi geto-daci. Frunză verde, preludiul oricărui cântec popular și mitul mumei pădurii sunt categorii spirituale caracteristice eresului neamului nostru din timpurile cele mai vechi.

Dar pădurile de șes, roșii de stejar sau albe de mestecenii sau cele albastre fumurii de fag, deapănă un alt cântec decât cel al pădurilor de brazi, care te poartă într'o țară alpină, de sub ceruri, în care te apropii de toate umbrele pământului, frați în mit și magie.

Din acest peisaj bucovinean a descălecat în literale românești, un poet peste care ani pe nedrept au început să-și astearnă bruma uitării: Mircea Strelin. Născut în 1910, se va sfârși din viață în anul 1945, departe deci de a fi spus tot ce avea de spus. Cu toate acestea activitatea lui a fost prodigioasă, în cea mai bună parte dusă în capitala Bucovinei, Cernăuți. Gurile rele susțineau că scria prea mult și prea repede. Dacă ne gândim însă la Luca Giordano, napolitanul, pictor al Escorialului căreia i se zicea și "fa presto", va trebui să admitem că nu feul repede sau încet de a lucra botărăște valoarea unei opere de artă ci harul sfânt pe care artistul a știut ori nu, să-l însușe creației sale.

Căci nimeni nu va putea contesta vocația de poet a lui Mircea Strelin din volumele de poezii ale cărora cităm: Carte de poezii (1933), Înțelesuri, în vis

(1934), Tarot sau călătoria omului (1935), Zece cuvinte ale fericirii lui Francisc de Assisi (1936).

În poezia sa, Mircea Strelin se identifică cu peisajul silvestru bucovinean, depășind orice limită a irealului sau a visului, ajungând la o trăire lucidă cu toate simțurile în alertă, pentru a putea percepe și despărți pe ceace este Dumnezeu, de ape, de cer și de neguri:

apoi, în frunze, ploaia lungă i-a pierdut;
L-azi pe Dumnezeu prin negură cum vine,
sunând lumina strânsă'n stelele de lut

Poetul este răătăitorul personaj al acestor meleaguri având "sălbaticul dor de țară și tăcere", contopindu-se, adică mai bine spus, devenind el însuși, lumea de piatră și pădure, cu "sângele nopții cel cald":

sub pașul ciutelor
sună clopote mici. O pajură cu ochiul
verde turbura
frunzișul serii, pe când din besne lupul
urli'n urma cerbilor
pierduți sub zarea obosită de lăceferi:
-tac oierii, ca'n mânăstirea
de lumină să cânte îngerii nevăzuți...

Turmele de căprioare ucise de o Diană a pădurilor pășesc sfioase, cu membrele sălbatece și străvezii, ca în tindă de biserică în versurile poetului:

Diana junghie'n culcușul cald al ierbi
grumajii ciutelor cu ochi de stiele.

Aurora, stelele, soarele și noaptea devin elementele aceluiași eden, spațiul fizic fiind înlocuit cu unul trăit pe coordonatele propriului său univers:

Serpi albaștri și roza auroră scutură zarea.
Stelele cad în palmele lui și le soare;
Soarele scoate din verdeață pădurea ciutură
aburii nopții, grei de miresma amară.

Miresma amară: corespondența rară din paradisul artificial al poetului, scântei ale unei insomnii neîntrerupte de aripa odihnei.

Damascul alb al ierbei acoperă pădurile de conifer care ca troițe albe poartă trena de cetini, a căror lumină tari dor și ustură ochii, ucigând toate umbrele întinse pe lava moale a ghiei. În aceste catedrale ale tăcerii, cu mătasa vădăhurilor între ele, poetul ajunge să calce în moarte. Prezența renilor transpune de fapt peisajul într'un poi Nord al visului:

Renii vin să'ngemunecheze'n linistea zăpezilor și'n moarte. Dar moartea în poezia lui Mircea Strelin nu e nici jale,

nici melancolie, nici litanie tănguitoare, depășind și resemnarea cosmică a eroului Mioritei moldovenești. Moartea în poezia lui Mircea Strelin este o împreunare a omului cu natura, o metamorfoză care nu înseamnă un sfârșit ci un început, o altă înviere prin care omul poate să intre în țara marilor mistere, ajungând să le cunoască orarul, un prag spre o altă cunoaștere, mai adâncă, mai pură: fântână în ochiul căreia apare răstrânt în înfinit cerul unei alte lumi.

În "Tristeți de rai" poetul prezintă un paradis ros de boala morții dându-i acestuia, acel care se va savârși din viață atât de tănăr, un rol absolut, într'o laudă metafizică:

Până și'n rai va trebui să fie moarte
Vor veni copiii morții demult
în Îngerească, slobozitoare ceață
să moară încă odată
Într'al sunetelor dulce tumult.

Viziunea poetului care ține de fapt de o cosmogonie a lui proprie ar putea fi izvor de adânci și bogate meditații. Mă mărginesc să amintesc aici că sinceritatea trăirii poetului subobsesia morții în crâng sălbatec bucovinean nu-și găsește corespondență decât în lirica nemuritoare a lui Eminescu. Bardul de la Ipotești în poezia sa "Mai am un singur dor" adună la căpătâiul său cel de pe urmă, într'un decor fantastic, pe toți acei ce i-au fost dragi în viață: marea, codrii, izvoarele și telul, acesta din urmă de fapt purtând cu el miresma de primăvară a iubirii veșnice eminesciene. Dar pentru a sugera marea nemiscare a Templului de ghiță a morții, cu care se va contopi curând, Eminescu va recurge la același decor de peisaj bucovinean, pe care ca elev a lui Arune Pumnul de la școala dela Cernăuți, l-a cunoscut și nu l-a mai putut uita niciodată. Bucovina, cu nopțile ei profunde și cu cernicele apare în versurile:

Alunece luna
Prin vârfuri lungi de brad
și
Luceferi, ce răsar
Din umbră de cetini.

Aici înălțimile de cleștar au miroase unice de naos și de altar.

De remarcă că Eminescu a prelucrat această poezie în nu mai puțin de 40 variante, 4 versiuni stăndu-mi la dispoziție. În toate acestea primele versuri citate sunt prezente pe când ultimele două versuri nu le găsim decât în forma considerată definitivă a acestei poezii. Chiar dacă această din urmă formă poate să

albe părți în care să nu fie superioară variantelor sale, sigur este că fără aceste versuri, poezia "Mai am un singur dor" a lui Eminescu, n'ar avea semnificația profundă de cântec al morții pe care îl are. Si pentru a se vedea măiestria procedurii poetice, în contrast vom putea cita un altul în care Tudor Arghezi, poetul "măștiilor și livezilor", într'un peisaj de șes purtându-și lăceferii, ca pe firele de artificii luminoase ale pământului de unde născ și unde se reîntorc, realizează până la urmă un adevărat imn al vieții, unui requiem fiindu-i opus un triumf al luminii:

Imi atârna la fereastră
Iarba cerului, albastră
Din care pe mii de fire
Curg lăceferii'n negrire.

Dar Mircea Strelin ca un îndrăgostit de cultura românească a fost și un animator al ei, fiind directorul revistei "Țocnar", apărută în Cernăuți, în anul 1935, în jurul ei adunându-se o serie de condeie plecate cu precădere din celești regiune a țării. În 1938 publică o antologie a poezilor bucovinene din care fac parte poezii: Gh. Antonovici, Traian Chelariu, Gedeon Coca, George Drumur, Teofil Liam, Aspazia Munte, George Nimigeanu, Vasile I. Postecă, Neculai Roșca, Mircea Strelin, Nicolae Tcaciacu-Albu, Iulian Vesper, Cristofor Vitencu, E. Ar. Zaharia.

Dintre aceștia după umilele mele cunoștințe Julian Vesper, Traian Chelariu și Vasile Postecă au cinstit din plin numele lor de poezii, bineînțeles alături de emulii lor Mircea Strelin. Vasile Postecă este una și aceeași persoană, cu poetul de mai târziu al amarnicilor nostru exili, ale cărui inimă și cuget i-a fost până la moartea sa, survenită cu totul prematur. Oricine se va apropia de poezia acestui din urmă poet, pentru a o pătrunde cu adevărat, va trebui să porceadă dela aceleași premise stilistice sădite în inima lui de îndepărtata Bucovina, al cărui fiu drag a fost

Intorcându-ne la Mircea Strelin, putem spune că dacă știm, înseamnă duhul mitologic feminin, paznic al apelor, pădurilor și comorilor, o întrupare de bună seamă a ei, este și poezia lui Mircea Strelin, floare a sfântului pământ, în parte, furat nouă azi al preasfintei Bucovine.

Ovidiu VUIA

BISERICA MĂNĂȘTIRII VORONET

Rânduri dela Paul Goma

Paris, 4 August 1978

de "Intergrarea nărilor noastre adrează, "Cuvântului Românesc" —
publicație cea mai edificatoare și mai de răbărire din scrierile ro-
mânești — merit de vină cu și numai cu. Alții vor învidia lipsa de
timp, pentru că, cine are așa; un vor aminti și mai de acel material
restrâns la adresa mea, apărut în ziar — pentru că ziarul din, pe
impresionante totdeauna opiniile exprimate în paginile sale."

desigur, ceva-ceva s-a întâmplat. Un ceva-alva care m-a luat
în primire, începând din clipa în care am ajuns în Franța și care
m-a măslăuit, mici în clipa de fapt. Ceva-sava care, măturîndu-se,
m-a împins exact acolo unde voia securitatea: la joare, la refuzar
sa contractelor cu ceea ce se cheamă cel românesc.

Neavând structura de om genetic, mi-am spus că, orice s-ar
întâmpla, în cele din urmă tot mă voi găsi cu Pînă Independentă
cu cei care mă îngrijă; neavând structura de om, mi-am
oferit o celulă obraz. Fiind așa se văd, am vrea să om din
carnu o din vîrste, mi-am zis: „Am căpatat ce-am să se merita
la mi sîi învătura de mîntu!”

Nu stiu in ce masura stiti care mi-a fost viata, in Romania. Nu pot da detalii, ci de tratamentul de care... m-am bucurat, in ultimii zece ani, din partea "presii", prieten Eugen Barbu, Titus Popovici, Nicolae Dragoș, C. Dobrescu, Varile Birau ș.a.. Dacă mai adaug, și tratamentul... verbal pe care mi l-a administrat Securitatea, imaginea devine de o simetrie incredibilă:

În România crucea considerat drum; drum sunt considerat
o în acil.

In Romania eram considerat subversivi; subversivi sunt în orice.

În România nu mi se reproșase (un eufemism!) legitimitatea ca
"Europa liberă", ca jurnaliști occidentali; erau aceleasi reproșuri
mai de formidare, aici, unii exilați.

La România mi se reproșează (tot exasperat) atacurile la Adresa lui Ceaușescu; mi s-a dat răspunsul: mi se aduce aici.

În simetrie se realizează n'din contraste:

Les Roumains nous considèrent anticomuniste - n'ont pas voté ;
ici, ni là, sont traités de... duis contra.

Acids erant considerat pelement periodos, unde socialismul
diximus, omni contra.

Ne are rost să continuăm. Să ne rost să constatăm următoarele:

1) Există o corespondență similitudinilor între, pe de o parte, Eugène Barbu și ceilalți "jurnalisti" din România și, între "jurnaliști" care m-au atins aici (măi dește ei abia au luat cîntul pe Eugène Barbu - fără să indice sursa);

b) Se constată cu siguranță aceeași „rațiune superioară” care, în România, ca și în restul m-a „domănit” pe mine („scriitor fără

talent", „neborn", „ambitios", „necunoscut", „subcutitarea de Europa
lucra" etc etc) și a „diversitat" mizeriei genului drepturile omului
din 1987.

"mă fapăt conștient: în aprilul glicăriei mele spre Franța, m'oi elaxat: în
 seara zilei de 19 nov. 1977, ministrul Pleșita m-a conștat în clă-
 direa ministerului;... ca să n'ia rămas bun de la mine. După ce
 m-a avertizat că, dacă m'oi ține gura, "brațul Revoluției" m'oi
 va atinge orinunde, după ce m'a asigurat că, de cum voi ajunge
 la Paris, m'oi primi un semm din partea lui; care semm m'oi
 să-mi demonștreze că securitatea m'oi glumește (n'oi a glumit deloc
 cu Ionica Lovinescu), Pleșita m'oi spus aproximativ următoarele

- și Noi ne te-am putut hali - să știam că n-am vrut să ne
mărim. Dar noi simțeam peste tot, ovem oameni n' mifoare peste
tot. Dacă te ne fi lăbădat aici, pe loc, ar fi fost scandal, or noi,
în momentul de față, nu vrem scandal. Așa că am decis să te
lăm pe mână exilului românesc, care o să te hallească în din
frunzi n'hei mureași!" (s.u.)

Designu, în acel moment, nu am deget o iotă din gurele lui
măstăcui. Cum aș fi putut să-mi închipui că... exilul românesc,
mai va hale?

Fi, bine, trebuie să reamintesc impresia că ministrul Pleșita
spune adevărul.

Nu mai că eu sunt un os de grădă: nici leureme sau nici țânzi
nimic în gâtul sau în esofagul sau în stomacul celui care mă
"halăte".

Nota, pentru un singur motiv: stii ca ceea ce am facut nu a
fost decat ceea ce am vrut sa fac; pentru ca ceea ce am facut este
drept; pentru ca am facut ceea ce trebuia.

Decisivul, mai, este că ceea ce am făcut a fost în contradicție cu ceea ce vrea Securitatea - nu cu cei care au început o onfuză de pe urma Securității; în contradicție cu ceea ce vrea partidul comunist - nu cu cei care au început o onfuză de pe urma partidului comunist.

Si' n'ata' mui' aguzye. Seasemuni, mui' aging' aceti' exilati' cane au
citit ce auie teris eu - ningura proba - , me elee ce auie gpus
ori au teris alti' Despre muree.

Trindăa, de spus s-au spus tot felul de gogorite - că as mea trupe
nuseste în România, că as mea s-au dus Transilvania ungurilor, că
as fi, anarhist, că, de 1 Mai as fi depilat de brat cu Seguy...
Dar nu contează ce spune și ce scriu eugenbarbii din țară și
din exil. Contează adevărul - pentru cei care știu ce-i aia
și cu ce se mănâncă.

cu stimate, paulgana

Scrisoare deschisă lui Paul Goma

Stimate Domnule Goma,

Redacția ziarului nostru, a primit scrisoarea d-tale-din 4 August 1978-și mi-a fost încredințată mie sarcina de a răspunde acesteia, datorită unui sistem de rotație pe care-l practicăm la acest ziar.

Îmi face o deosebită plăcere să îndeplinesc acest lucru, pentru că am speranță că așa putea să-ți aduc o oarecare liniște sufletească, cu clarificările pe care încerc să le prezint.

Dela bun început, mărturisesc că m'a impresionat sinceritatea d-tale, dar și desamăgirea și amărăciunile care te copleșesc, după primele experiențe pe care le-ai făcut "cu celace se cheamă exilul românesc", cum afirmi însuși, în rândurile trimise.

Sursa amărăciunilor d-tale ar fi că s'a publicat "material răuțios" la adresa persoanei d-tale, chiar în acest ziar; că s'a întâmpnat ceva-ceva", după sursa în Franța, ce te duce la "izolare" și refuz de contacte" din partea exilaților români; că nu cunoaștem viața d-tale "din țară, în ultimii zece ani", unde ai fost atacat de eugenbarbi, etc., considerat "dusman", "subversiv", "în legătură cu gardistii occidentali", cu "Europa Liberă"; că acolo, în țară, ai fost considerat "anti-comunist", iar, aici, "comunist"; și, că există o "similitudine între jurnaliștii din țară și cei de aici, prin felul lor de a te ataca. În fine, "Pleșița spuse adevărul", când afirmă că "exilul românesc te va hăli".

Mă voi strădui să analizez, pe rând, supărările d-tale și valabilitatea lor.

Nu cred că în presa din exil s'a publicat "material răuțios", la adresa d-tale. (Mă refer la exilul românesc, nu la fișicile agențiilor comuniste românești).

Exilul românesc este complex și diferentiat în orientările sale, și grupurile românești desfășoară activități care nu au caracter de similitudine, dar urmăresc aceleași obiective naționale, cu mijloace și maniere diferite.

Cazul d-tale a ridicat, în mod firesc și întrebări și nedumeriri. S'au încercat răspunsuri și verificări, pentru a fi surprins esențialul realității. Într-o lume liberă, se întrebuintează un sistem de comentarii și critică a faptelor, situațiilor și individualităților, dintre cele mai variate, din dorința de a cuprinde adevărul, nu din răutate. Chiar când apar note cu aparență de atac personal.

Este foarte adevărat că "s'a întâmpnat ceva-ceva". A fost transferul într-o lume nouă, cu alte mentalități, cu altă atmosferă, cu alte feluri de gândi, în care există o vie, abundentă și neostolită circulație de idei, de formule și puncte de vedere.

Adevărații exilați, care s'au izbit de tot felul de greutăți, în cursul a trei decade, aveau dreptul să verifice calitatea și valoarea oricărui luptător național.

Pe de altă parte, d-tale, care ai atâția ani în spate, de lupte cu securitatea, cu oamenii partidului-strecurați în literatură, nu aveai și nu ai dreptul să ajungi așa devreme la desamăgiri.

Exilul cere adaptare și comunicare. Nu știu, dar nici nu cred că ți s'a refuzat vreun contact cu cei din exil. Inițial ar fi fost firesc să te orientezi personal, în diversitatea-frumoașă, așa zice eu, a exilului românesc, să-ți stabilești legături cu o varietate de grupuri și personalități, și, numai după aceea, să ajungi la evaluări și concluzii.

Prin aceasta, ai fi stabilit o reciprocitate de cunoaștere și înțelegere, și apoi, de apropiere mai strânsă, sau o diferențiere cavalerescă.

Când ministrul Pleșiță afirmase că "exilul te va hăli", nu se gândea la oamenii exilului, ci la mediul de libertate, de critică, de sguduire serioasă a personalităților. În mediul de libertate se face o selecție naturală.

Dta n'ai avut de-a face decât cu un număr restrâns de români, care te-au monopolizat (unii sunt buni prieteni de-al mei).

Dar, și ceilalți români, care, într-o formă sau alta, au criticat reacțiunile d-tale, au trecut prin focul tuturor încercărilor, până și-au stabilit o autoritate morală, și dreptul de a exercita o critică obiectivă asupra realităților românești.

Sunt convins că au criticat fapte și stări de lucruri, cu gândul cel mai curat de a apăra cetatea exilului românesc.

Nu era o chestie personală. Deoarece dta ești convins că ai luptat pentru celace este drept, ai datoria să continui lupta și cu eventualele înțelegeri greșite, din partea exilului, și chiar cu "nedreptățile lui", dacă ar exista, ca să ajuti la consolidarea acestuia.

Căci acesta este, după priceperea mea, rostul venirii d-tale, în lumea liberă.

Încearcă să-ți deschizi inima, să te apropii de toți adevărații

exilați, indiferent de formația în care sunt încadrați.

Spune-le adevărul, și ei îl vor respecta. Ascultă-le sugestiile, și caută să înțelegi și alte puncte de vedere, apoi mergi pe calea pe care o crezi mai bună.

Lasă-te să fii bine cunoscut, și străduiește-te să cunoști pe ceilalți. Numai în felul acesta se atenuază adversitățile și se consolidează prietenile.

Nimeni nu-ți răpește prestigiul și nu-ți învidiază gloria, ci-ți dorește participarea totală, reală și necondiționată, la eforturile celor de aici, pentru eliberarea aceluia neam obidit și sclavizat, de țărani mioritici.

Din țară, dumneata aduci un steag pe care l-ai ridicat pentru respectarea libertăților umane, un act și gest care te onorează și, așteptăm să fii prezent în lupta încrâncenată a exilului, cu toate meritele pe care ți-le-ai câștigat în acțiunile d-tale -care te-au expus la riscuri și suferințe.

Nu te speria de critică, ea este inevitabilă și sănătoasă, ci continuă să mărturisești pentru adevăr; căci în felul acesta nu vei fi niciodată bătut, și nici clătinat în pozițiile adoptate.

Am urmărit toate peripecile d-tale, din țară, și de aici. Am apreciat și susținut în paginile ziarului acesta -mai mult decât oriunde- răzvrătirea d-tale față de constrângerile dogmatice ale marxismului românesc. Și, ne-am bucurat că ai ajuns în lumea li-

beră, lumea confruntărilor ideologice și a competiției deschise. Aici, ai toate șansele să te realizezi, pe măsura posibilităților și calităților proprii, fără îngrădiri. Numai propria d-tale creație va da socoteală de adevărul pe care-l porți și pentru care te-ai răzvrătit împotriva tiranilor. Acum dispui de toate condițiile favorabile actului de creație. Urmează calea pe care ai pornit, și nu te lăsa amăgit de false prestigii sau glorii mărunte, care se ofilesc dela o zi la alta. Singurul lucru care va rămâne, este opera d-tale!

Am avut o perioadă oarecare de acomodare. Acum, începe adevărata viață din exil, unde trebuie să validezi ruptura reală a vieții personale, și punctul de întâlnire cu dimensiunea autentică a exilului românesc.

Socotește cărțile pe care le-ai publicat, până acum, ca o deschidere de drum, pentru o carte mare pe care noi o așteptăm cu interes și bucurie. O carte în care să apară drama generației d-tale și a poporului român, așa cum au fost acestea interceptate de suflul d-tale.

Nu te risipi în cancanuri -de orice natură ar fi ele- și nu te grăbi să faci judecăți de valoare, înainte de a cunoaște realitățile.

Exilul românesc își are dramele lui, dar și realizări majore, care au asigurat supraviețuirea ideii de libertate a poporului român și conștiința unei lupte totale

pentru apărarea civilizației și culturii românești, a celei adevărate și autentice.

Cu cât te vei apropia mai mult de indicele comun al diasporei românești -neamul românesc, ca entitate ontică și istorică- cu atât îți vei găsi un loc propice în această diaspără și te vei împlini spiritual. Diaspora românească este o realitate spirituală, are o dimensiune proprie de existență, și este receptivă la toate valorile românești, indiferent de unghiul ideologic în care se cristalizează aceasta.

Nici un refugiat român n'a fost primit, de către cei din exil, cu ură sau dușmanie, ci cu dragoste și speranță.

Timpu! a dovedit că mulți, dintre refugiați, luaseră drumul pribegiei pentru interese pur personale, fără nici o iotă de atașament de idealurile românești ale diasporei.

Noi am fi desamăgiți -în privința d-tale- numai atunci când te-ai îndepărta de noi, când nu ai merge împreună, cu noi, spre un liman luminos românesc, pe care-l dorim și visăm cu toții.

Trăim cu speranța că vei face toate eforturile să te încadrezi profund în viața românească a exilului.

Îți dorim tot binele și împlinirea celor mai frumoase gânduri pe care le porți.

Cu bună prietenie,

Ion HALMAGHI

Librăriile publice

vă oferă mai mult decât cărți

In librăriile publice din Ontario găsiți un centru de informații complet

Librăria d-stră publică este mai mult decât o sursă de cărți pentru plăcerea de a citi și studia. În Ontario, ea face parte dintr'un sistem de patrusprezece librării care cooperează și se ajută cu resursele lor. De aceea multe librării oferă acum servicii importante adiționale ca:

1. Filme, discuri și casete vizuale;
2. Programe speciale, ca ore de povestiri, conferențieri, demonstrații și expoziții.
3. Cărți în multe limbi străine;
4. Servicii de informații și referințe;
5. Cărți trimise prin poștă pentru cei din azile și cei din regiuni izolate;
6. Numeroase tipărituri și cărți înregistrate pe benzile magnetofonice pentru handicapați;

Reuben Baetz,
Minister of Culture
and Recreation
William Davis, Premier

Province of Ontario

MOMENTUL CHINEZ

Vlad ANGELESCU

Din anul 1675 când spătarul Nicolae Milescu întreprinde vestita sa călătorie în China și până în zilele noastre, contactele poporului român cu cel chinez au fost aproape inexistente. Spațiile imense care ne despărteau și deosebirile la fel de mari în evoluția istorică a celor două popoare, au făcut ca ele să grăveze pe orbite total diferite.

Dar marea schismă din anii 1960 dintre URSS și China a dus la o neașteptată interferență a destinului românesc și la Tării Soarelui Răsare. Ion Gheorghe Maurer face o vizită în China, aparent pentru a aplană conflictul sovieto-chinez. El a profitat desigur de ocazie pentru a evalua în mod discret posibilitățile de a reduce insuportabila presiune de la răsărit printr-o contra-ponderă chineză. Schimbările economice sunt sporite și se înființează o facultate de limbă chineză la București.

În perioada așa zisei "revoluții culturale" chineze, Ceausescu face prima sa vizită în China lui Mao Tze-tung. Rezultatul este o prigoană înversată împotriva intelectualilor și "tezele din lăune", care reduc rolul scriitorilor și artiștilor la proslăvirea regimului. Prin această "revoluție" în sens retrograd, Ceausescu spera să câștige bunăvoința Chinei. După discursul din August 1968, când condamnase în public invadarea Cehoslovaciei, el se găsea izolat și în căutare disperată de aliați.

În Occident se spune că Ceausescu, spre deosebire de toți ceilalți sateliți europeni, a refuzat să participe la invazia Cehoslovaciei. Propaganda RSR-istă a căutat să acrediteze această legendă în țările libere, făcând din ea un titlu de glorie pentru Ceausescu. Adevărul este că el nu a participat la această atât de controversată acțiune, nu pentru că ar fi fost împotriva principiilor sale, ci pentru că nu a fost solicitat. Rușii, iritați că lozincă "drumului propriu spre socialism" (lansată tot de el, dar nu pentru uzul sateliților ci al comuniștilor din țările libere), era luată prea în serios de Români, precum și de o inoportună vizită "de pretinse" făcută lui Dubcek, au vrut să-l dea lui Ceausescu o lecție. El n'a știut nimic despre tot ce se pregătea și a fost luat prin surprindere. Singura concluzie pe care putea să o tragă era că

este maziit. Aceasta putea să însemne nu numai căderea de la putere, dar poate chiar soarta lui Imre Nagy. Atunci s'a agățat cu disperare de sentimentul de patriotism al Românilor, cerându-le să se opună invaziei rusești. Pe de altă parte el și-a făcut o autocritică completă în fața ambasadorului sovietic, adăugând că atitudinea sa greșită față de deviația lui Dubcek a fost posibilă numai prin faptul că nu a cunoscut exact linia sovietică și nu a fost ținut la curent cu desfășurarea evenimentelor.

Aflați sub mare presiune diplomatică din partea UNO, a opiniei publice mondiale și chiar a unor partide comuniste occidentale, ca partidul comunist italian, Rușii au considerat că o nouă intervenție în România, care putea să ducă la ciocniri armate, este prea riscantă și ar putea avea efecte imprevizibile. În cele din urmă, ei au ajuns la concluzia că menținerea la putere a lui Ceausescu ar putea fi mai folositoare decât înfățișarea lui. Compromis din punct de vedere politic, el devenea o unealtă și mai docilă, gata să se preteze la orice pentru a-și răscumpara greșelile. Pe de altă parte, înțâmpinarea care făcuse din Ceausescu un erou fără voie, putea să fie exploatată în mod abil în jocul diplomatic al Uniunii Sovietice.

Ceausescu este deci instruit să joace mai departe rolul de "maverick" al lagărului comunist, bineînțeles sub regia și controlul strict al Kremlinului. Avantajele acestei grosolane mistificări sunt multiple:

- Pune la dispoziția propagandei comuniste din lumea liberă un argument împotriva acuzației de dictat al Kremlinului în mișcarea comunistă internațională.
- Provoacă confuzie în rândul guvernelor și opiniei publice occidentale în ceea ce privește gradul de aservire al țărilor satelite.
- Creează un canal de comunicație de tip special cu Occidentul, ce poate fi utilizat în cazurile când Statele nu vor să se angajeze direct în negocieri secrete, manipulări de fonduri în scopuri subversive, obținerea de materiale strategice pe căi lăturale, etc.
- Dă Românilor iluzia unui oarecare grad de independență, creștând o supapă puternicului sentiment anti-sovietic.

Ceausescu devine omul de legătură al

Politburo-ului cu cercurile politice occidentale care ar putea să fie influențate în sensul dorit de Moscova. Pentru menținerea "imaginii" sale el este instruit să ia în forurile internaționale poziții aparent independente dar în realitate fără niciun efect practic. În schimb, pe plan intern el aplică riguros și cu un zel neobosit metodele barbare ale marxismului de tip sovietic. El este considerat ca cel mai rigid și despotice dintre șefii de stat comunisti.

Pentru a aprecia gradul de independență al R.S.R. față de Moscova este suficient a arăta că în tratatul de "prietenie" romano-sovietic semnat de Ceausescu, se stipulează în mod expres (Art.9), că "cele două părți se vor consulta reciproc în toate problemele internaționale în scopul de a coordona pozițiile lor". În același tratat, România renunță definitiv la orice revendicări asupra teritoriilor românești anexate în mod samavolnic de URSS în 1940. Mai mult decât atât: prin prevederile Pactului de la Varșovia, trupele române sunt puse sub comandă unui mareșal sovietic. Tot armamentul este furnizat de Sovietici, în cantitățile și tipurile pe care el le cred de cuviință. Despre ce fel de independență mai poate fi în acest caz vorba?

Ami acesta Ceausescu a făcut o vizită în China, unde a fost primit cu mari onoruri. Noua conducere chineză, îngrijorată de pozițiile câștigate de Rușii în Asia de sud-est și sud-vest, încearcă să contracareze pe tot globul acțiunile sovietice. Ea a încheiat un acord comercial cu Japonia în valoare de 20 de miliarde de dolari și a ajuns la o înțelegere asupra încheierii tratatului de pace cu această țară, ceea ce schimbă în mod radical raportul de forțe în Extremul Orient.

Vizita d-lui Brzezinski la Pekin arată și mai clar direcția în care se îndreaptă politica chineză. Frământată timp de 30 de ani de dogmatismul aberant al lui Mao, China a devenit un colos cu picioarele de lut, cu serioase rămăneri în urmă în domeniul industrial și militar. O colaborare tehnico-economică cu Statele Unite și Japonia este singura soluție pentru lichidarea rapidă a înapoierii economice și punerea în valoare a imenselor resurse ale acestei țări, inclusiv petrolul.

Între 16-20 August Hua Kuo-Feng, succe-

sorul lui Mao, a făcut o vizită în România, răspunzând prompt vizitei făcute de Ceausescu la Pekin. Este prima vizită făcută vreodată de un șef de stat chinez la vest de Moscova.

La o reuniune oficială, Hua a declarat că hegemoniștii (cuvânt de cod chinez prin care sunt desemnați Rușii) vor fi făcuți praf și pulbere de furia popoarelor. Agenția Tass a calificat aceste declarații drept "atacuri dușmănoase îndreptate împotriva poporului sovietic".

Evident, Hua Kuo-Feng știe foarte bine că Ceausescu a primit instrucțiuni precise cu ocazia vizitei făcute cu puțin timp înainte lui Brejnev, la resortul său de vară din Crimeea. Dar mai știe și că în România, ca și în celelalte țări satelite europene, există un puternic sentiment anti-sovietic, care deabia așteaptă să explodeze.

Deși Rușii vor să lase impresia că sunt socați de primirea prea caldă făcută lui Hua și au împins duplicitatea până la a lansa zvonuri despre o notă sovietică de protest, ei sunt acela care au organizat această vizită. Ei au făcut până acum câteva tentative infructuoase pentru a normaliza relațiile cu China. 2.300.000 de soldați sovietici sunt blocați în Siberia la granița chineză. Nicio acțiune militară de anvergură mai mare nu poate fi întreprinsă în Vest, atât timp cât spatele este amenințat de cei 900 milioane de chinezi.

La propunerile făcute de Sovietici, noua conducere chineză (în care vice-premierul Teng are un rol preponderent) a pus condiția ca Uniunea Sovietică să renunțe la toate cuceririle teritoriale făcute de Rusia jărită în sec. XIX-lea (deci și Basarabia). Propunerea este formulată într-un stil specific chinezesc, căci pe de o parte oferă Sovieticilor posibilitatea de a-și salva "fața" punând în seama țării politice de expansiune a Rușiei, și pe de altă parte include fără a le numi, și anexiunile ulterioare făcute sub regimul sovietic, care sunt situate din punct de vedere geografic dincolo de cele făcute sub regimul țarist.

Apropierea Chinei de Statele Unite și Japonia îi alarmează pe Sovietici. Nici procesul de accelerare al unității europene inițiat de președintele Giscard d'Estaing și cancelarul Schmidt nu este de natură să-l bucure. În rândul țărilor neangajate, înfruntate recent la Belgrad, mareșalul Tito, liderul grupului, Egiptul, Indonezia, Nigeria, cel mai mare stat african și important producător de petrol, au luat atitudine împotriva politicii expansioniste sovietice în Africa și Asia.

URSS simte cum se strânge cercul în jurul său.

Implicarea cu China este o problemă vitală. Tratatative directe ajungând însă la un punct mort, Ceausescu, care a aranjat întâlnirile Nixon-Mao și Sadat-Begin și are reputația unui bun mijlocitor, a fost însărcinat să încerce aplanarea conflictului și foarte probabil să prezinte noi propuneri sovietice de compromis.

Chinezilor le place să se exprime prin simboluri. Fiecare gest al lor are o anumită semnificație. Etapele acestui călătoriu, București și Belgrad, gradul vizitatorului în ierarhia chineză, timpul ales pentru vizită, care coincide cu aniversarea a 10 ani dela invazia Cehoslovaciei, nu sunt întâmplătoare.

Mesajul este clar: China întinde mâna tuturor acelor care, efectiv sau potențial, se opun dominației sovietice. Si într-un sens mai larg: China întinde mâna Europei pentru a forma un front comun împotriva imperialismului sovietic.

Pentru mareșalul Tito mesajul înseamnă că R.P.Chineză se opune pătrunderii Rușiei Sovietice la Marea Adriatică, visul scump al lui Petru cel Mare. Pentru celelalte țări neangajate, el arată că poziția liderului jugoslav este sprijinită de China. Cel care încă soviesc, urmează să tragă concluziile necesare.

Pentru poporul român în special și pentru ceilalți sateliți în general, mesajul este că R.P.Chineză sprijină scuturarea jugului sovietic și înapoiera teritoriilor anexate în mod samavolnic.

China este prima mare putere care afirmă acest lucru în mod explicit. Importanța acestui moment nu trebuie să scape nimănui.

Continuare în pag. 17

Vlad ANGELESCU

NOPTI DE GROAZA ÎN ROMÂNIA

Miron BUTARIU

Marele ziar "Los Angeles Times", în ediția sa de Duminică, 20 August 1978, publică un lung articol, scris de Donald Kirk, un scriitor din New York, care este preocupat foarte mult de stările de lucruri din România și alte țări ce trăiesc sub regimuri comuniste. După ce arată că în drum cu trenul dela Oradea la Cluj, la un moment dat a intrat în compartimentul său, un vameș, însoțit de un maior de Securitate și un ghid turistic, care servea ca interpret, l'au fost scotocite bagajele și apoi confiscate: o carte scrisă de Paul Goma, copia declarațiilor acestuia și copii după câteva articole scrise de el, după câteva alte vizite ce le-a făcut în România. La articolele în care se scria că "românii sunt nemulțumiți că li se fac greutăți la obținerea formelor pentru pașapoarte și că nu li se dă voie să emigreze", maiorul a spus: "Ai scris minciuni. Acești oameni (cei ce demonstrează) sunt nebuni. El mi spun adevărul despre România". La Cluj Kirk a fost dat jos din tren și reținut timp de 7 ore, într-o cameră a securității din gară, în timp ce "ei și superiorii săi cercetau documentele confis-

cate, cerând instrucțiuni prin telefon dela București". Spre dimineață, după o noapte nedormită de nimeni, mi-au spus că "am călcat legea, dar cu toate acestea mă vor lăsa să plec, dacă semnez o declarație, în care să recunosc că am avut asupra mea documente interzise. În urma refuzului și apoi a acceptării mele să semnez o asemenea declarație, dacă mi se va da o copie a acesteia în limba engleză au renunțat și m'au lăsat să plec la București". Kirk a fost îndrumat să plece și să viziteze tot ce-lă vrea, dar să "bage de seamă, să scrie numai adevărul".

În restul articolului, în fapt cea mai mare parte a acestuia, se descriu stările de lucruri din România, așa cum le-a văzut el, sau așa cum au fost descrise de alții, pe a căror părere s'a putut baza. După cel mai informați diplomați "securitatea are în jurul a 200.000 oameni, care supraveghează toată lumea, interesându-se de ceea ce face". Lăsând la o parte aparținerea de Laissez-faire (easy-going) "Românii trăiesc o viață de groază - groază că vor fi muțaiți din șubele oarecum ușoare și apartamentele urbane, să lucreze și să lo-

cușcă dealungul Canalului Dunăre - Marea Neagră, groază că vor fi "internați în ospicii de nebuni; groază că vor fi concediați - dacă chestionează prea sgomotos politica guvernului sau dacă fac cereri pentru pașapoarte și dreptul de a emigra în Europa de Apus sau Statele Unite". Aceasta este una din cele mai represive țări din Europa de Răsărit, mi-a spus un comerciant străin. . . . "El te urmărește, el vor întreba pe toți aceia cu care ai luat contact. Dar ție nu îți vor face nimic, pentru că ești străin".

Stările de lucruri din România, descrise de Kirk, corespund aproape într-un total, cu acelea descrise de Români americani, care în ultimele luni au vizitat rudele lor din România. Unul din aceștia, pentru că făceau asemenea vizite cu regularitate și deci căutau să treacă sub tăcere neajunsurile ce au găsit acolo, s'au întors acum foarte amărâți, îngrijorați și în același timp indignați împotriva măsurilor politicești și mai ales a mizeriei al trice în care trăiesc cei din țară.

Donald Kirk găsește că . . . "După 13 ani la putere, Președintele Nicolae Ceaușescu astăzi, conduce o ma-

șină care așteaptă crescând îmbunătățiri și în același timp este continuu nemulțumită, pentru grelele condiții de muncă, ineficiența economică și amenințarea cu revoltă a populației ungurești din Transilvania. "Lumea este din ce în ce mai puțin mulțumită cu naționalismul. . . pentru că ineficiențele afectează toate clasele sociale. În primul rând lumea cere cât mai multe lucruri de larg consum și apoi își pune întrebarea: Oare nu facem prea mari sacrificii?"

Nemulțumirile sunt împărțite de aproape toți cetățenii. Românii se plâng că nu pot avea produse bine manufacturate, pentru că acestea sunt exportate. El fac coadă de la vegetale proaspete până la biciclete și sunt nevoiți să dea mită, funcționarilor și conducătorilor de prăvălii, pentru că ocupă loc în fruntea cozi: Salariile raportate la dolari sunt \$100.00 pe lună, avansările și schimbarea serviciului aproape imposibile. (Un comerciant străin, care a avut ocazia să viziteze mai multe fabrici, mi-a descris condițiile de muncă din acestea "a sclăvie indirectă", în care robii sunt în

Stan GRADISTEANU

Tito a fost primul "comunist național" după Stalin. Dar înfrunzându-l pe Stalin și-a compensat ororile prin măsuri favorabile Sârbo-Croșilor: a desființat colchozurile în 1950, și azi nu mai este nici urmă de colectivizare, a introdus așteptăsturile marilor întreprinderi și a lăsat să se revină la micul comerț, a dat cu bune rezultate cea mare libertate culturală din țările comuniste, și de o profiță și Românii din Banatul sârbesc, a dat de asemenea marile libertate de circulație cetățenilor care s'au dus în masă la lucru sau la studii în Occident, ceea ce nu face niciuna din celelalte țări comuniste, și înmănată bătrânețe n'a încetat să se arate a fi bărbantă planturoasă lui Iulian Iovanovici și a băgat nas în treburile de stat, Tito măsurat-o de pe scena vieții publice. (aviz amatorilor!) I drept Iovanovici nu este nici ieri "Dr.h.c." Nu mai puțin însă Tito este unul dintre cei mai utili "aliați neutri" ai Sovietelor și de departe mult mai important decât vecinul din R.S.R., care abate să-i mostenească funcția față de Soviete astfel s'o treacă dela Sârbo-Croșia la Daco-Românii Sornicești, acesta din urmă fiind sâd dovedit de înșepăți ca geto-dacic get-bene la suță. Dar oricum "mititelul", oricât de usoriat ar fi el, nu poate decât măcar la nouă "Ca-

Dar eu cred că noi vom păstra ceea ce Tito a înțeles. Chiar și în politica internă va fi, natural, greu fără el. Dar fie ce-o fi, lasă unirea comunistilor și relațiile sociale care nu depind de persoana lui. Tito a pus fundamentele autogestunii pe care nimeni nu mai poate să o înlăture. O preimejdă ar fi numai atunci când marile puteri s'ar unii

pentru plăcerea străinilor, și inevitabil a dus la izolarea și pauperizare absolută, cu sistemul oriental al funcționarilor cât mai gras privilegiate, cum se vede și în U.R.S.S. și în R.S.R. Cu dispariția lui Tito, toate liberările nu vor mai putea fiuate Sârbo-Croașilor decât prin forță, cu intervenția din afară, ceea ce nu se va petrece pentru că as

Românii nu au avut parte nici măcar de niște "marxiști" care să interpreteze "marxismul" în favoarea lor, și astfel în România lucrurile stau invers decât în țara lui Tito: în loc de totul pentru poporul care este tot, s'a ajuns la totul pentru partidul care s'a declarat tot. Aceasta a fost soarta de mizerie a Românilor, hotărâtă nu din cer, ci de alături.

Urmare din pag. 8

Implicațiile cazului Pacepa sunt foarte ample și greu de analizat în spațiul limitat al unui articol și din cauza lipsei de informații sigure și corecte. Astfel, ziarul "International Herald Tribune" di-

Pe aripi de vis...

Alexandru Petru SILISTREANU

... di pag. 16

„continuă mizerie)”.
 ...

Scritorul Kirk sublinia-
le faptul că spre deosebire
le Cehoslovacia, și Polonia
în România nu "există in-
electuali disidenți", fapt ce
dovedește "grozavia masu-
lor de reprimare". Des-
crie apoi felul cum anul
recut guvernul a "adroit
recut mișcare de resisten-
la, începută de Paul Goma",
riminând pe majoritatea lor
în exil, iar pe alții la în-
nisoare. Cei ce vor să
lece din țară, întâmpină
nari riscuri, pentru că "sunt
lestifitii din servicii și un-
rimisi la închisoare". În-
r'o seară "un tânăr cu părul
ung a reușit să se apro-
ie de Kirk, dându-i un ma-
ilest, în care arăta că a
ost "Băut la politie, pen-
ruca purta părul lung". A
reușit să se întâlnească în
rarc, unde tânărul i-a ară-
t fotografii în care picioa-
ele și mâinile lui erau în-
niri. Cu această ocazie i-a
pus că "împreună cu alții
J. J. pot sărăci să țină o demon-

Desigur că există posibilități de îndreptarea stărilor de lucruri, cel puțin în câmpul economic. "Producția națională anuală a României întrece suma a două miliarde de dolari - s-a calculat - iar în anul 1977 s'ar putea ridica la 50 miliarde. Cu toate acestea, Gheorghiu

Poate acestea explică oarecum neastămpărul îndrăcit al lui Ceaușescu și al soției sale de a bate drumurile, de a stabili contacte internaționale și semna comunicate care la o adică nu vor aduce nici un folos nici bunelor stări, nici libertății poporului român.

de informații sigure și corecte. Astfel, ziarul "International Herald Tribune" din

14 Septembrie afirmă că generalul Pacepa ar fi fost condamnat la moarte în contumacie, ceea ce nouă ni se pare puțin probabil față de timpul scurt în care s'a desfășurat această afacere, ținând cont și de sistemul judiciar birocratic și greoi din R.S.R.

Nu putem încheia fără a menționa comentariul făcut pe această temă de săptămânalul britanic "Economist" în care se spune printre altele: Securitatea de stat română este probabil singura instituție din această țară care are contacte directe și nu totdeauna ușor de controlat cu Uniunea Sovietică, în special cu K.G.B.-ul. S'ar putea ca fuga lui Pacepa să fie simptomul unei lupte interne în serviciul de securitate român între un grup prosovietic și o fracțiune mai naționalistă". Dacă în primele zile după fuga lui Pacepa, la București circula gluma că Ceausescu este ușurat de faptul că acesta a fugit la americani și nu la ruși, astăzi devine din ce în ce mai clar că amploarea și importanța acestei defecțiuni nu poate fi evaluată complet.

Aflăm în ultimul moment de la surse din țară, neconfirmate, că soția generalului Pacepa, Elena și fiica lor Dana în vârstă de 23 de ani, absolventă a Institutului de Arte Plastice din București, au părăsit cu câteva zile înaintea de 28 iulie, data defectării, luxoasa lor locuință de pe Aleea Alexandru din București, plecând în străinătate.

Căzul Pacepa nu s'a încheiat. El abia începe și desigur că se va sfârși peste mai mulți ani, probabil printr-o carte memorialistică care poate va ridica o parte din cortina ce acoperă de peste 30 de ani, nelegiuirile unui regim impus de tancurile rusești și urât de întregul popor, de la opincă până la ... ministru.

Av. Corneli DUMITRESCU

FARA ARMĂNEASCĂ

VINI OARA!

Zahu PANA

Di afii di dzăli, pistup-searea noastră este, că Fara Armănească ari nînga ti dzăpare zborlu-a llei, tu locurile lu bănează. Păni tora, puteam s'avem sculile s'bisierile a noastră discilise. Macă tu li-avem nînga, stepstu nu easte a-hăt a milestur lu bânăm, cāt a nost.

Invitaiili a noștri, nu ma turară caplu cātă armăname. Călgun după și lo vără diploma, cātă și s'andrea-gă cu văr lucr cama tun, cunstea altă lumi, altă lim-bă s'li-lrea rușani și s'toară cātă burvialli s'picu-rarili di lu avea închisită. Di multi ori, stepstu fu și al pîrîntur, și nu cātără și s'înveaș cîlimenli limba s'înveasă.

Un armân di București fîli spunea unoară că ari doi fîciori, un profesor și alant economist și lrea bā-răst că cîlimenli a lui nu stiu cāt sânt armāni! Lli-avea criscușă dîpart di "cloarie" și în casă lă zbură mași rāmānești. Mi lărtărsi cāt lu-avdzăli Ma s'agiușă tuș armānili s'mindulască aș, chirearea fîli di la noi, nu di la xeni.

După chiro, cāt acățam la București, activitatea cul-turală armănească, ună Du-ni-oniă aveam adicată la "Muzeu Satului", ună tava-biā di armāni: farșeroș și

grāmusești, s'da ună repre-zențaiā folclorică. Se-avea umplut uborlu a muzeulu di armāni și de xeni. Di pi lach Horăstru, vineau cal-curle cu tiniri, nînga grādina muzeulu s'aydā "hîrberea" fārsărească. Xenili vinți s'veadă Muzeulu, nu ma cuntau cu loarea di caduri și astirarea cîntîșur pi ca-seti di magnetofon. Ahire lucr nu aveau avdză pānă atumtea. Cāt dute s'biti-sirā, se-apruchiār di mini trel inși: un aș, cu doi așlāni di ficiori. Cu lăc-rișli tu ocili, așlu nu ma putea s' zburască. Tiniri-li, eara fîciorili-a lui, cris-cuș dîparte di armāname. Cu oāl tu inimă, tiniri-li-aghîș oāmili cu carte anal-tă - mi'ntribarā ti cultura, folclorul, limba și cār armānești. Lă'nvileau ocili di harau cāt avdzau di lu nā trādzem și și solā di oāmili avem datā. Tu oara așea aduchil, cātă lāh-tarea di 30 afii a așlui, s'tuchi tu dau sāhāj. Fi-ciorili-a lui, s'aveau fap-tă și fārā știrea lor, aveu armasā armāni!

Aistā chidā m's fap-ma-și la București. Tu Gārli-ma mult ca tu alte țāri - tu Machedoniā, tu vuvvārli și tora di cāt acățam s'nā cumștem ma ghini, tu A-mericā, mult pārinț agā-sirā jōc lā easti arușani

și-s înveaș cîlimenli, ar-mānește. Ti va-s dzăcā oili - cāt tiniri-li va s'adu-cheasā etnia lor și va-s cātā s'afli rādășina di lu s'trag - esti lucrulu a lor, ma s'poate ca tiniri-li s'mu-lli lliartā!

Adusim aminti apeli și scrisum ma'n sus, ti afeli și vor și-s bagā cîmpe pi cap cāt s'biteli cu armāna-men.

Tu meslu August, dit di-părtata Chinā, și sculā Ma-maril a vāsălieli s'faca unā aprinnare pit Europa. Nu lu-avea loatā el dorlu ti museteșli dit Europa, cāt ari nāmā și tu țara lui, ma ca tuș oāmili pulitiș, vini si-s facā soș.

Hua-Kuo-fen, tricū pit Rāmāniā lu dzāsi nāduā zboarā și lā surdzā ureclia a rușilor. Dit Rāmāniā, tricū tu Jugoslavie. Tu aistā republicā federativā a Jugo-slaviei, chihāliu chinēz, di-punā Belgrad și di aclo s'duse s'veadā Scopia, Zagreb-ul și nāduā dzāli di dis-curnare tu insula Brioni. Li lāsām alante pāzāri s'insula, și s'nā trām niheam Scopia!

Aș cum știm, Scopia es-ti capitala Republicei Ma-chidonia, adratā di Slavi. Si tut aș cum știm, Vur-vārili, nu vor s'avdzā niș di Republica Machidonia niș di limba machedonā-slavā. Ru-șili, bagā bārute piști focu a Vuvvārliur, ca după moar-tea-al Tito, s'întrā s'faca niheam chischime tu Ma-chidonia. Așlu Tito, ștā și solā di vîșni are tu pāl-tāri și-s mindu s'lasā pace s'dupā moartea lui. Ti soș ma bun și sātāos dicāt Chi-na, putea s'afli cu aistā sibeși?

Chinejili di-altā parte, cātā iși purtā, pi lu s'poatā s'lii antapā pi Ruși. Si-azā, pîmbagatā oara, Ma-chidonia di care nu para au avdzā mult, iși tu mig-dane. Tora ti tora, nuā republica Machedonā, are unā solā di limbā slavā. Solle di oāmili și bănează aclo sātū așt di amisti-cate, cāt tuș iși zburasc lim-ba lor și staul lā deadi-ndreptul s'aibā sculii pi tute limbile, cu dhascall pāl-ti di stat. Armānili a noștri, nu para s'hipsirā lā aist 'ndrept.

Vini oara, ca armānamea s'easā tu padel! Cu eroi ca Pitu Gul și-s deade bana ca s' scapā Machidonia di turș, cu nîlli di alūmtāori armāni te murirā trā apā-rarea Machedonellei tu al doliea războl mondial, armānili feștrā sem, cā aistā easti țara lor. Nu lipseaste dicāt s'neagā s'cātā ndrept-lu a lor ti sculii s'ti bisea-riș, așe cum feștrā tu Ma-chidonia, turșili, arbineșli, alante popule pānā și. . . . ghtilili. Machedonia va s' creascā ma sātāosā și va s'neagā cātā calea n'vīsātā di totāna, s'aghuș Elveja Balcanilor.

Va si-s aydā nînga multi ti Machidonia, ma rihati nu va s'hībā, pānā armānamea nu intrā tu ndrepturile a llei Vini Oara!

Ianula Papanace Zoia Papanace

Habāri mult jloase, nā vindrā ca amānat. Afliām, cāt București, u lliitā Du-midzā pi Doamna Ianula Pa-panace. Armāncā di Veria, lliitata avea vîntā cu tūtā fumeallia tu Rāmāniā cu si-bepea colonizārilor di Cad-rilator. Livindeșta llei lrea cunscutā tu tūtā armāna-mea, ma pușani dadi furā tu lāhtāroasa noastră isto-riā, s'abā traptā cāt trape nāsā. Fumeallia di mari patriot, iși cricu cîlimen-lli tu v'reare di cristināte și farā. Aiste lli-achisrā dureri piști dureri. Fîcior-lu ma mare, alūmtāor di piști 40 afii, nu-l ma vidu pi acasā. Un alt fîcior, Gula, fudzi tu șcretul di an 1941 s'fū vātām tu bom-bardament, tu lagărul di Bu-chenwald. Alant fîcior Ta-

nasache, după afii di dzāli di hāpsane, muri după și-s turnā acasā.

Banā lītā di dadā armā-nā, nu-s pīnsi vārā oarā di jiva. Cu moartea Doam-nei Ianula Papanace, se-as-teas lînga unā steauā di pi șerlu armānesc.

Nu mult după moartea Doamnei Ianula, tu 8 April 1978, la Salo tu Italia, u lliitā Dumidzā pi Doamna Zoia Papanace, nicuchra Domnului C. Papanace. A-mintatā dit unā fumeallia di mari patriot armāni, Doam-na Zoia, vidu cu ocili a llei tūtā tragedia și trape fumeallia și sibepea patrio-tismului. Suflet alept, trap-se mult pānā Dumidzā u an-cilimā la El.

Aiste dauā chirderi și

așea a soșli di alūmtā chirut anlu tricū - Gh.Chl-tea- lu agudrā cu tūtā pu-terea pi Domnlu C. Papa-nace. Inimā di her s'ai și tut ti cutreamburicāt dureri cādzurā piști el. Tute zboa-rāli a noștri nu-l agiung cāt anal se-anāș cu trād-zearea s'cu exemplul a lui di arvādere. Easti prima oarā cāt aduchim ma mult zboarā li spus di anșatec la marli cāsavet: "Dumidzā s'jā de arvādere".

Ndzāmncilām la mār-mintele nînga proaspiti și deadun cu îndurirata fume-llia nā rugām: Dipunā Doam-niā filā Ta piști noi s'pī-ateale și li-ancilimāși la Ti-ne, aprochiālī tu Pārādis-lu-a Tāu!

Fara Armănească

CALINDAR PI SUMEDRU

14 Sumedru, Cuv. Praschivia
26 Sumedru, Sântu Dumitru

DIN LITERATURA ȘTIINȚIFICĂ DESPRE AROMÂNI

Max Demetrius Peytuss, Die Aromenische Frage. Ihre Entwikung von den Ursprungen bis zum Frieden von Bukarest (1913) und di Haltung Österreich - Un-garns, Wiener Archiv fur Geschichte des Alawentums und Osteuropas, Bd. VIII, Wien-Koln-Graz, 1974, 166 p.

Cauza aromānească și-a gāsit totdeuna scut înștlin-ja nepārținătoare. Constatā-rile cercetārili științifice nu trebuie sā rāmāni izolate în cercurle de specialisti; ele trebuie împārșite și cer-curilor largi ale celor di-rect și indirect interesați. Cu aistā mai mult trebuie cunscutā cartea cercetāto-rului de la Viena, d.M.D. Peytuss, apārūt în acești din urmā ani, cāt trātārea chestiunii Aromānilor pare unora "inoporinā" sau pusā "ad acta".

Din studiul acesta, rea-lizat la un înalt nivel știin-țific, subliniem cātēva idel. El începe cu constatarea că Aromāni constitule un grup etnic, în chida faptului că statele balcanice: Albania, Bulgaria și înșāși Romānia nu jîn evidența Aromānilor în statisticile lor oficiale. (Jugoslavia și Grecia, adō-gām, o fac parțial). Oprin-du-se cu expunerea istorică

la anul 1913, cāt, la Lon-dra și la București, s'a dis-cutat ultima datā problema politicā a Aromānilor, au-torul subliniazā în conclusie cāt Aromāni sunt astăzi li-pși de drepturi elementare în toate statele balcanice, cāt actualmente nu mai exis-tā o cauzā aromānească. Trist, desigur. Dar adōgām cāt dacă această chestiune nu există pe tapet, ea sub-zistā în fond prin înșāși existența populației aromā-nești în toate statele Bal-canice. Curentul favorabil minoritāților etnice și na-ționale, tot mai puternic es-tăzi în lume, inspirā încre-derea că se va remedia și situația îngrātā a minoritā-ții aromāne.

Printre altele, în studiu se arātă urmārile adesea tragice ale recunoașterii ofi-ciale, în mai 1905, a sta-tutului de națiune aromānă. Sinodul ecumenic, stăpānit de Greci, s'a opus cu în-versunare acestui act, dānd afirmare "teoriei" că n'ar exista un neam aromānesc și cāt ar fi vorba doar de niste "grecovlahi", care n'ar fi altceva decāt Greci proprii zisi, greci, "vlaho-foni". Au urmat acțiunile de prigonire și exterminare a Aromānilor mai de vază

din partea antārților.

Autorul își fondează stu-diul pe o bibliografie im-presionant de bogatā și mai ales pe abundente surse ar-hivistice, adică informații inedite, austriece. Domnia sa a mers pentru cerceta-rea chestiunii și în Romā-nia. Acolo însă, după cum se vede nevolt sā mār-turisească în lucrare, nu i s'a dat acces la arhivele ce-le mai importante; iar la unele fonduri de acte acest acces i-a fost sub diferite pretexte foarte limitat. Ast-fei, constatām din parte-ne, cāt, datorită dezaștorārili la București, eminenul cer-cetātor n'a putut cunoaște do-sarele despre Dimitrie Ca-zacovici, pionerul redetep-tārili Aromānilor; nici manu-scrisul nr.771 de la Biblio-teca Academiei, care pro-vine de la colonia aromā-nească de odinioară la Bu-dapesta și care foarte pro-babil cuprinde scrieri și no-te de ale lui Bolagi. Con-damnabilā stārūlīgā de as-cundere a mārburiei isto-ricale! Imbucurāt și lāu-dabil effort însă din partea autorului de a pune la dis-poziție un studiu aprofundat asupra chestiunii Aromāni-lor!

S. GÂRLEANU

NOTĂ

* Pagina "FARA ARMANEASCA", apare sub îngrijirea colaboratorului nostru, ZAHU PANA. Pentru apariția la timp a materialelor în legătură cu problemele aromâne (macedo-române) și ale tuturor românilor din Peninsula Balcanică, toți cei interesați sunt rugați ca pe viitor să trimită materialul direct la adresa: Zahu Pană, 31-35, 89-th Str. Jackson Heights, New York, N.Y. 11368, U.S.A.

CANTICLU AL GULA

Ilclinare a frati-niu Gula, mort tu lagărul di Buchenwald.

Ma-s hiba că va-s mor
tu plină giuneată
Armăfili și mi'vor,
s'mi ducă pi brață.

S'mi poartă pi scânduri
cu dzada tu mână
fioririli tu-arânduri
și Fara Armână.

Cămbăfi s'tragă-aradă
tu-a nopțillei oară;
tufechi multe s'cadă
prit mușfili dit hoară

Si'n loc s'ardă țerli,
giuneapiși s'aprinde;
deadun cu primverli
sun brad s'mi întindă. .

S'port crucea, giuname,
pi cheptul di mortu,
s'lu-anvescu te-aname
livend a nost' portu. . .

S'tu nopțli cu lună
când doarmj mägula,
di muma - diptirunā -
s'ayd "Cânticlu-al Gula"...

Atanasie (Tanasache) Papanace

Decedat subit la 12 Mai 1974

DOCUMENTA TRANSYLVANIAE

Edited by John HALMAGHI

The MAP that we present in this issue shows the expansion of the Roman empire in the middle of the second century A.D. with the inclusion of Dacia, the place where the Romanian people came into historical existence. All the territories of this empire were invaded by migratory groups coming

from Asia, beginning with the third century A.D..

But the native peoples did not leave their ancient territorial settlements under the pressure of the invaders. There is no mention in the European historiography about "empty places" at the time of Asiatic invasions and during

the following centuries.

However, there are some Hungarian historians who talk about the complete evacuation of Dacia after 271 A.D., and they invoke the lack of tangible documentation that may prove the historical formation of the Romanian peoples within the

boundaries of Dacia.

Actually the only real documentation for the formation of various ethnical entities is their very historical existence in a specific place with a specific culture and civilization.

We could, indeed, retort the question by simply asking: What kind of histori-

cal documentation could the Hungarian historians offer for the formation of their ethnic group? None, because it is impossible, or hardly necessary, to have such a documentation! Yet, the Hungarian people have a historical existence with their own characteristic culture and civilization. J.H.

Imperium Romanum

L'empire romain (milieu du IIe siècle après J.-C.). — The roman empire (middle of the IInd century, after Christ). — Imperiul roman (mijlocul secolului al II-lea după Christ).

H. G. Wells

Ce ne fut que sous la domination de Trajan que les Romains, se rendant compte du péril dace, avaient pris des mesures militaires étendues, pour conquérir la Dacie.

On connaissait à Rome le plan de Décébâl, roi des Daces, qui voulait étendre sa domination au sud du Danube, sur les deux Mésies, tandis que les Germains auraient attaqué les Romains dans la région du Rhin.

Pour éviter une coalition daco-germanique, Trajan décida d'entreprendre la campagne de l'année 101, ayant pour objectif militaire et politique la conquête de la Dacie.

Malgré les forces supérieures des Romains, la résistance des Daces fut tellement acharnée, que la première campagne (101—102) finit par une paix équivalente à un armistice, et Trajan fut obligé d'organiser une seconde campagne en 105, qui se termina en 106 par la victoire définitive des légions romaines.

Trajan, après avoir conquis la Dacie, fit venir de tous les côtés de l'empire un grand nombre d'hommes pour cultiver les terres et occuper les villes. (Eutropius, historien romain).

Les Romains prirent de larges mesures pour la défense, l'organisation et la consolidation de cette province, ainsi que pour la romanisation de sa population.

It was only under Trajan's domination that the Romans realised the dacian danger, and thus decided to take efficient military measures in order to conquer Dacia.

Decabal king of the Dacians, intended to extend his domination to the south of the Danube, over the two Moesias, whilst the Germans should attack the Romans on the Rhine; this was well known in Rome.

In order to avoid a dacian-german coalition, Trajan decided to undertake the campaign of 101, having as military and political object the conquest of Dacia.

In spite of the superior forces of the Romans the resistance of the Dacians was so stubborn, that the first campaign (101—102) finished by a peace equivalent to an armistice, and Trajan was obliged to organise a second campaign in 105, which ended with the final victory of the roman legions.

Trajan, after conquering Dacia, gathered from all parts of the empire, numerous settlers, to cultivate the grounds and occupy the cities. (Eutropius, roman historian).

The Romans took large measures for the defence, organisation and consolidation of this province, as well as for the romanisation of its inhabitants.

Sub domnia lui Traian, Romanii dându'și seama de pericolul dac, au luat măsuri militare întinse, în vederea cuceririi Daciei.

Se știa la Roma că planul lui Decabal, regele Dacilor, era să întindă dominația sa la sudul Dunărei, asupra celor două Mesii, în timp ce Germanii ar fi atacat pe Romani în regiunea Rinului.

Ca să înăbușe coaliția daco-germană, Traian a hotărât să întreprindă campania din anul 101, cu obiectivul militar și politic: cucerirea Daciei.

Cu toate forțele romane superioare, rezistența Dacilor a fost atât de îndârjită, în cât întâia campanie (101—102) s'a terminat cu o

pace ce a echivalat cu un armistițiu și Traian a fost nevoit să organizeze a doua campanie în anul 105, care s'a sfârșit în anul 106 prin victoria legiunilor romane.

După ce a cucerit Dacia, împăratul Traian a adus în această provincie, din toate părțile imperiului, un număr mare de coloniști ca să cultive pământul și să ocupe orașele. (Eutropius, istoric roman).

Romanii au luat întinse măsuri pentru apărarea, organizarea și consolidarea acestei provincii, ca și pentru romanizarea populației sale indigene.

CERERILE ADRESATE ACESTEI
RUBRICI DE CITITORII ZIARULUI
"CUVÂNTUL ROMÂNESC"
SUNT PUBLICATE GRATUIT

MICA PUBLICITATE :

CAUT RUDELE ȘI

PRIETENII

Spuneti-le adevărul despre noua lege de imigrare a Canadei înainte de a pleca de acasă.

Canada are acum o nouă Lege de Imigrare.

Adevărul este că oricine dorește să imigreze ori să vină pentru studii ori lucru, trebuie să facă toate pregătirile necesare și să aibă toate în ordine, înainte de a pleca de acasă.

În caz contrariu, s'ar putea să trebuiască să se reîntoarcă pentru a pune totul la punct, și acest fapt ar putea să devină dezamăgirea vieții lor.

Acesta e momentul când dumneavoastră puteți fi de folos. Dumneavoastră sunteți acela în care ei au încredere. E răspun-

derea dumneavoastră să vă asigurați că au informațiile necesare înainte de a pleca de acasă.

Trimiteți-le deci toate informațiile de care au nevoie.

Puteți obține aceste informații la orice Centru de Imigrare Canadian (Canada Immigration Centre), ori scrieți celor dragi să se pună în legătură cu Biroul de Vize al Guvernului Canadian (Canadian Government Visa Office), ori și unde locuiesc. Adevărul nu costă nici un ban.

Legea de Imigrare a Canadei a fost modernizată. E mai justă

și mai ușor de înțeles. Dacă aveți orice îndoielă despre felul cum aceste legi v'ar putea afecta pe dumneavoastră, familia ori prietenii dumneavoastră, tot ce aveți de făcut este să cereți informații la Centrul de Imigrare Canadian (Canadian Immigration Centre) cel mai apropiat de locul unde locuiți.

Aceste centre sunt gata să vă ajute în toate felurile posibile.

Employment and Immigration Canada
Bud Cullen, Minister

Employment and Immigration Canada
Bud Cullen, Minister

* Dna Paulescu Ana și D-1 Horvat Sorin, originari din Lugoj, sosiți recent în Canada, Bul. St. Cyrille Nr. 774, Apt. 3, Quebec, G1S 1T2 cută pe domnul Dr. Cornel Pietraslevici, plecat din România în anul 1970.

* Dl Radu Roșanu, 6050 Offenbach-M, Berliner Str. 7 Germania de Vest. Caută pe av. Nicolae Georgescu, din București, promoția 1941-45, stabilit de cca 10-14 ani în Statele Unite, în regiunea San Francisco.

* Dl Dr. Stefan Horia, Fl. Lager Traiskirchen, Otto Glockel Str. Nr. 16, 2514 Traiskirchen, Austria. Caută pe fostul coleg da facultate Zamfir Octavian, care s'a căsătorit (după câte știe) în Canada. Persoanele care cunosc adresa Dlui Zamfir Octavian sunt rugate să o comunice direct la adresa de mai sus.

* Dl George Varga, 641 Joslyn, Pontiac, Mich. 48058, Statele Unite, dorește adresa "Asociației Fostilor Deținuți Politici Anticomuniști din România", formată la Paris în Franța. Desemenea dorește să ia legătura cu Dnii Stefan Ghe. Teodoru și Costică Izvornariu. Pe Dl Costică Izvornariu l-a cunoscut în Moldova Nouă, România.

* Dl Jean Popa 72 Gamble Ave. Nr. 302, Toronto Ont. M4K 2H1, Canada, dorește să ia legătura cu fratele Dlui Prof. Nicolae Dima, sosit recent din țară. Dl Ing. Ion Dima este rugat să scrie la adresa de mai sus.

* Dl Niculescu Baba Constantin, Str. Otto Glockel, Nr. 16, 2514 Traiskirchen, Austria, caută pe Dr. Schilleru fost elev al maestrului de box Mihai Fulea. Deasemenea caută pe prof. Ion Grumzeu, coleg de facultate, și pe Kevorkian Asodur, deasemenea coleg și prieten.

* Familia Carol Bologa, 1221 31 st Av, New York, N.Y. 11106, U.S.A. caută pe Dl Tibi Rista originar din Lugoj, stabilit probabil în Chicago. Deasemenea ar dori să ia legătura și cu alți cunoscuți Lugojeni.

* Familia Ion Serbănescu, sosit recent în Canada, dorește să ia legătură cu prietenii și cunoscuții D-sale. Adresa: 200 Park St. S. Apt. 5C Hamilton, Ont. L8P 3G1 Canada.

DORESC SĂ EMIGREZ

* D-1 Ion Popa, aflat în Germania de Vest, la adresa: Alte Frankfurter Str. 18, 68 Mannheim 31, dorește să emigreze în Canada. D-lui cunoaște limba franceză și ar dori să se stabilească în Provincia Quebec. Pentru acest lucru face apel la o organizație românească sau un român, să-l garanteze venirea în Canada.

* D-1 Emil Radu, aflat în lagărul de refugiați din Austria, 2514 Traiskirchen Otto Glockel Str. 16, de profesie muzicant instrumentist, ar dori să emigreze în Statele Unite. Pe această cale face apel la românii din U.S.A. ca cineva să-i facă garanția de emigrare în Statele Unite.

CĂSĂTORII

* ROMÂN, cetățean german (vest), 35, matematician, poziție profesională asigurată, apartament-proprietate personală, dorește cunoștința unei românce între 20 și 30, studii universitare sau cel puțin bacalaureatul, în vederea căsătoriei. - Scrieți familiei Dr. Amzăr, Dotzheim-Str. 173 D 6200 Wiesbaden, W. Germany.

* Doamnă, în vârstă de 42 de ani, de naționalitate bulgară, refugiată, aflată în lagărul Latina din Italia, dorește să ia legătura cu un domn, serios, în vederea unei eventuale căsătorii. Vă rugăm scrieți la adresa ziarului, pentru rubrica "căsătorii", ca să vă putem facilita luarea legăturii cu persoana aflată în Italia.

Ajutați-i să evite cea mai mare dezamăgire a vieții lor!

DIVERSE

* JUGOSLAVIA - Agențiile de presă confirmă că Statele Unite a decis să vândă arme de lansare Jugoslaviilor pentru a putea menține "Independența" împotriva presiunii U.R.S.S.-ului. În decurs de 10 ani, Statele Unite a livrat Jugoslaviilor, proiectile de lansare în valoare de \$ 700 milioane.

* UNIUNEA SOVIETICĂ - Surse diplomatice din Moscova confirmă prăbușirea unui avion supersonic TU-144, în timpul unui zbor de încercare, Luni, 18 Sept., 1978, în apropiere de baza aeriană Ramenskoe, de lângă Moscova. Este al doilea dezastru aerian al companiilor de aviație ale U.R.S.S.-ului în competiție cu avioanele franceze Concorde. Primul dezastru al avionului TU-144 a fost înregistrat în timpul unei demon-

strații de zbor la Expoziția Internațională Aeriană din Paris în 1973.

* ROMANIA - Principala stațiune de radio din București n'a funcționat pentru mai multe ore în ziua de Marti 5 Septembrie, 1978, iar după reluarea emisiunii s'a anunțat înlocuirea lui Teodor Coman, Ministrul de Interne al R.S.R.-ului.

* POLONIA - Intr-o scrisoare deschisă adresată guvernului polonez, în Septembrie a.c., Cardinalul Wisninski al Bisericii Catolice Poloneze face din nou apel pentru desființarea cenzurii.

"Cenzura vocii poporului (spune Wisninski) reprezintă arma unui regim totalitar". Dacă "vocea poporului este ignorată, asta înseamnă că poporul este tratat

ca niște obiecte", denunță Cardinalul Wisninski într-o altă scrisoare din Martie a.c. După cum vedem poporul polonez are un purtător de cuvânt: BISERICA, ceea ce nu s'a întâmplat încă în România.

* CECOSLOVACIA - Zdenek Mlynar, unul din fostii secretari ai partidului comunist cehoslovac pe timpul invaziei țării sale de trupe sovietice s'a refugiat recent în Austria. El a dezvăluit în noua sa carte intitulată "Bruma" că înaintea invaziei din 1968 Leonid Brejnev i-a telefonat președintelui Statelor Unite Lyndon Johnson și în urma con-

vorbirii acesta a asigurat Kremlinul că America nu se opune invaziei. Imediat după invazie, Brejnev le-a spus conducătorilor Cehoslovaciei că președintele Americii i-a asigurat că Statele Unite nu se opun ocupării Cehoslovaciei de Moscova. Ne întrebăm ce va face Washingtonul când Rușii vor revendica ceea ce de fapt le-a aparținut cândva: Alaska. Să rădem sau să plângem?

* BULGARIA - După informațiile agențiilor de presă engleze, spionajul bulgar, sub directa conducere a K.G.B., include exterminarea celor din exil care demască adevărata "libertate" a poporului Bulgar subjugat de Uniunea Sovietică. Deocamdată această rețea s'a făcut simțită în Anglia, Franța și U.S.A. Metodele folosite: gaze or lichide pentru pa-

ralizarea și otrăvire, iar în ultimă instanță, pistolul, declară exilații bulgari Bankov din Los Angeles și Vladimir Kostov din Paris. Prima victimă a fost Georgi Markov, comentator al postului de radio BBC din Londra. După numai trei zile este omorât un alt bulgar Vladimir Simeonov care lucra deasemenea pentru BBC.

* ROMANIA - Agenția de presă străină "Reuter" a anunțat că fostul președinte Nixon, a fost invitat (înainte de fuga lui Pacepa) să facă o vizită în România. Sursele diplomatice confirmă că această vizită trebuia să aibă loc în luna Octombrie sau Noiembrie. Este bine să nu uităm că Nixon a mai făcut o vizită în România în 1969, și D-sa are strânse legături cu Nituțu.

SĂ RĂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

URZICA LIBERĂ

ANUL I Nr. 6

APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE!

Declarații senzaționale ale unui doctor rus:

PRIMUL COPIL CONCEPUT ÎN EPRUBETĂ S'A NASCUT ÎN SCORNICEȘTI, ROMÂNIA

Dinu MĂTRĂGUNĂ

MOSCOVA- Savantul rus Ivan Popalov în vârstă de 107 ani (trăiește mult pentru că mănâncă laurt de trei ori pe zi) a declarat că în Rusia s'a conceput primul copil în eprubetă (tub) și nu în Anglia.

Doctorul, care este originar din același oraș ca și Stalin, (Gori, Georgia) mai declară că la început experiențele s'au făcut cu viespi, taramule, șerpi și șobolani. "Lucram pe ascuns și aveam doar o singură eprubetă".

Prima încercare reușită de a se zămisi o ființă umană a avut loc în ziua de 26 Aprilie 1917.

Pe atunci erau vremuri tulburi în Ru-

sia și doctorul (cu eprubeta ascunsă într-o cizmă) și-a găsit un refugiu temporar în satul Scornicești, România, unde și-a continuat experiența cu succes.

"Din punct de vedere fizic rezultatele au fost satisfăcătoare, dar din punct de vedere moral și intelectual, rezultatul a fost o catastrofă".

"N'am spălat bine eprubeta!", a declarat dezamăgit bătrânul savant rus.

Ca o întărire a mărturisirilor a dat spre publicare un document oficial care confirmă paternitatea și în același timp ține loc și de:

CERTIFICAT DE NAȘTERE

Draguțului nostru îngeraș, Niculiță

Harășo Iovardăș,
I. V. Stalin

Băiat la mine,
Ana Pauker

ARBORELE GENEALOGIC AL PREȘEDINTELUI

Nicolae Ceaușescu

Glume

* Lemnja, academicianca, stă de vorbă la telefon cu prietena ei bună, Vasilica, soția tovarășului Maur.
- Ce-i nou soro? (sunt prietene la cataramă).
- Am probleme, răspunde Vasilica, îmi rearanjez mobila, dar am ne-cazuri cu un perete care-i plin cu Picasso-uri!
- Anuleseuu, asta-i grav, dă și tu cu niște "Tilt" și te scapă de ei.

* Doi bucureșteni stau de vorbă. Fiecare se laudă că-i "intim" cu stăpânirea:
- Eu am aflat ce a tratat Niculiță cu chinezul!
- Asta mi-l nimic, ai putut s'o afli și dela chinez; dar eu știu că Niculiță a mâncat aseară compot de prune.
- Păi de unde ști?
- Păi nu vezi că de două ore n'a apărut la televizor!

* Un director de pompe funerare, când a aflat că statul a cheltuit 2 milioane pentru înmormântarea lui Gherghiu-Dej, a făcut următoarea ofertă: Pentru un milion înmormân-tez pe toți miniștri.

* Vorbind despre Conferința dela Yalta, unde s'a pectuit fericirea României, profesorul de istorie explică elevilor:

Au luat parte Churchill, marele trabucar; Stalin, preș. vecinei și prietenei noastre Uniunea Sovietică, precum și Roosevelt, preș. U.S.A.
- Dar ce înseamnă U.S.A.? În-trebă un elev curios.
- Pe vremea aceea însemna "Uniunea Sovietică Ailată".

* Niculiță cu tov. Maur, plus nevastele, se întorc dela Paris. În avion bărbaii discută politică și cucoanele vorbesc de-ale-lor.

- Să vezi- explică în culmea fericirii "Helenja"- mi-a cumpărat Niculiță un Mercedes! Aer condiționat, AM-FM, televizor, bar, patru uși! E superb!

Si după o mică pauză, o întreabă pe Vasilica:

- Dar voi ce-ați cumpărat?
- Un Rembrandt!
- Cu două sau cu patru uși?

* Ce crește și tot crește și nici-odată nu se vede?
Nivelul de trai din România.

Epigrame

Ion CICALĂ

COMUNISTILOR

Salhuri, salturi disperate,
salturi înspre calitate.
Si totuși, slabe rezultate
fără cel spre...libertate!

UNOR "ANONIMI"

Circularea anonimă,
cum că este de la ei,
un indiciu o confirmă:
sărăcia de idei!

IDEOLOGICĂ

Sistemul nou, din Răsărit,
încet pe glob se 'ntinde...
La rând Apusul a venit
că n'are ce mai vinde.

UNUI PROLET-PARVENT

Fiul clasei muncitoare
tot semănând în cărți de-onare,
se trezise într-o zi
cum că poate...îscăli!

INSTANTANEE DIN CIRCUL PECERIST-RESERIST

Iubire (politică) de frică. Prin 1947-48 "partidul muncitoresc român" parasitase în redacția ziarului "Universul" pe un anume Vasile Olivenbaum (Liveam) cu misiunea declarată de "a ridica nivelul" ziarului, cu sarcina secretă însă de a submina și a lichida un astfel de organ al presei "burgheze"; ceea ce s'a și realizat pe urmă "cu succes". S'a început și acolo cu lecții de "lămurire politică". Nu numai lecții, dar și discuții de "seminar" pe marginea lor, pentru ca oamenii să fie "ajutați" a-și însuși materia cea nouă ideologică; nu aceasta să le intre pe o'ureche și să le lase pe cealaltă.

Au avut ideea, prematură, după cum se va vedea, de a pune ca temă de seminar chestiunea: de ce hubim noi Uniunea Sovietică? Incepe seminarul, dar nimeni nu se înscrie la cuvânt ca să înceapă discuția. "Ee, tovarăși, în cazul acesta... vom invita noi la cuvânt, zise atunci ăla de la prezidiu. Iată, dumneata tovarășe Tănase! Dumneata care ai frecventat cu regularitate lecțiile, n'ai absentat niciodată, ai urmărit cu toată atenția expunerile - am văzut aceasta - fă bine și vino aci în ajutor lămurind chestiunea..."

Tănase era un ȋgan (încă nu se zicea: rom), angajat ca portar la intrare în clădirea "Universului" (devenită apoi, până astăzi, a "Informației Bucureștilor"). Adică: lui trebuia să-i prezintă legitimația și să-l spu la cine merge și "în ce problemă"? Iar el ȋi scria în hula numele pe un bilet de intrare. În micul său roi de cerber se simțea valorificat, era "cineva" și de aceea se purta la cravată și guler alb, părul uns cu mult ulei. La cursul ideologic el se așeza totdeauna în față, calculat, ca să fie văzut de cine trebuie. Întredecizând puțingura și holbând ochii, el simula că înghite fiecare cuvânt, cu capul suit spre cel care momentan vorbește. De fapt n'auzea nimic,

ci era cu gândul departe, la ale lui. Așa că nici de el, cum nici de ceilalți nu se prinsese mai nimic din zisa "nouă" învățătură ce se debita.

Auzindu-se acum apostrofât după nume, Tănase se ridică de pe scaun și la o postură "solemnă". "Aaaa. Iată, tovarășu Tănase, lista rămânând deschisă pentru ceilalți care se vor înscrie ulterior, dumneata să deschizi discuția arătând de ce hubim noi Uniunea Sovietică?"

Tănase întinse mâna dreaptă cu arătătorul înainte, întocmai ca Stalin din poza aceea clasică a lui de odinioară și sentențios ca acesta, răspicat, spuse ce știa el, ca și toată lumea: "Da frică!"

Cei de la zisul prezidiu rămăseră de-a dreptul trăsnîți; cel de pe scaune, din sală, se înneacă de răs și căutau zadarnic să se scundă după cei din fața lor. Se umflau cu râsul mai ales cei din personalul auxiliar și din servitorime, pe lângă care se învârtă mai ales cu fâșirea "conștiinței de clasă".

"Ee, tovarășu Tănase, se poate...? - interveni cel ce prezida, stingher. Gândește-te puțin! Gândește-te că U.S. ne-a ajutat când cu foametea, ne-a trimis vagoane de alimente, ne-a dat apoi tractoare, ne-a ajutat dezinteresat la mecanizarea agriculturii, la industrializare...". La acestea, Tănase, tot cu arătătorul înainte spre cei ce-l vorbeau, întrebă fără milă: "Să moară măta, dacă e așa? Să-ȋ moară măta de-l așa...?"

Cu această crudă sinceritate, deodreptul demascătoare, a lui Tănase, fu ratat tot seminarul. Nu l'au concediat imediat pe neîmămurit. După o săptămână l'au mutat la un depozit dinafara orașului. După alte trei săptămâni l'au concediat de acolo sub un alt motiv oarecare.

S. GÂRLEANU

- RĂTOIUL EXILAT -

ANUL VIII

OUL Nr. 15

NICULIȚĂ ÎȘI CAUTĂ DE LUCRU!

WASHINGTON, D.C.- (Răpoi Press)- Agentul nostru secret a interceptat următoarea telegramă cifrată trimisă de Niculiță fostului său prieten și șef al Securității:

Agentul nostru secret
MAC-MAC

ION PACEPA
C/O SERVICIUL CONTRA SPIONAJ
WASHINGTON D.C.

LĂSAȚ ÎNCURCĂTURĂ MARE STOP BRESHNEV
OFERĂ SERVICIUL SUBERIASTOP PREFER STATELE UNITE STOP INTERESEAZA CIA, FBI ORI "PEANUT FARM" GEORGIA STOP VASTĂ EXPERIENȚĂ CA AGENT SECRET COMUNIST STOP LUCRAT ȘI APRECIAT DESTALIN, BERIA, BRESHNEV, ETC. VIN SINGUR STOP LENUȚA TRIMISA DRACULA STOP STOP.

DESPERAT NICULIȚĂ

Dona-RĂTOIUL

• Campionatul Diviziei "A" de fotbal, ajuns la etapa 6-3, a confirmat evoluția foarte bună a proaspetei promovate, F.C. Baia Mare, învingătoare cu 3-0 în meciul cu Chimia Rm. Vâlcea, și aflată pe locul doi în clasament, la egalitate de puncte cu prima clasată, Steaua Buc. Antrenorul Viorel Mateianu a imprimat echipei un stil de joc propriu eminentamente ofensiv. Într-un interviu acordat ziarului "Sportul" el a declarat printre altele că, "Fotbalul a fost creat pentru a se pune la încercare elanul ofensiv al tinerilor" și "în fotbalul nostru, prea de multe ori am riscat apărându-ne, pentru ca să nu încercăm să atacăm fără teamă". După atâtea "formule" defensive reconfortant să auzim că un tânăr antrenor crede în ofensivă și o aplică. Dintre rezultatele etapei se merită menționată victoria la scor a echipei Gloria Buzău asupra echipei Steaua București. O surpriză a constituit-o victoria S.C. Bacău la Timișoara. Un rezultat de egalitate era mai echitabil, deoarece studenții au marcat un gol valabil, neacordat însă de arbitru pe motiv de ofsaid. Scorul etapei a fost înregistrat la Craiova, unde echipa studenților, cu Cămaru în mare vervă de joc, a învins pe F.C. Bihor cu 5-0. Golurile craiovenilor au fost marcate de Cămaru (min. 48 și 67), Marcu (min. 61 și 70) și Cărbu (min. 77). F.C. Argeș a pierdut primul joc din acest campionat la Tg. Mureș, din cauza unei greseli copilărești a portarului Speriatu, căruia Biro (A.S.A.) i-a "suflat" mingea din mână și a marcat.

REZULTATE TEHNICE

A.S.A. Tg. Mureș	- F.C. Argeș	1-0 (0-0)
Univ. Craiova	- F.C. Bihor	5-0 (0-0)
Politehnica Tim.	- S.C. Bacău	0-1 (0-0)
F.C. Baia Mare	- Chim. Rm. V.	3-0 (1-0)
C.S. Tirgoviste	- Dinamo	1-2 (0-0)
Gloria Buzău	- Steaua	4-1 (2-1)
F.C. Corvinul	- U.T.A.	3-2 (2-1)
Sportul studențesc	- Politehnica Iași	0-0
Jiul	- F.C. Olimpia	3-0 (2-0)

CLASAMENTUL

1. STEAUA	6	5	0	1	17-9	10
2. F.C. Baia Mare	6	5	0	1	9-3	10
3. F.C. Argeș	6	4	1	1	10-6	9
4. Universitatea Craiova	6	3	2	1	12-7	8
5. C.S. Tirgoviste	6	3	1	2	8-7	7
6. A.S.A. Tg. Mureș	6	3	1	2	9-7	7
7. Dinamo	6	2	2	2	8-6	6
8. S.C. Bacău	6	3	0	3	4-3	6
9. F.C. Corvinul	6	3	0	3	8-9	6
10. Sportul studențesc	6	1	3	2	7-6	5
11. Politehnica Iași	6	1	3	2	3-4	5
12. F.C. Olimpia	6	2	1	3	6-9	5
13. Chimia Rm. Vâlcea	6	2	1	3	7-12	5
14. Jiul	6	2	0	4	8-10	4
15. U.T.A.	6	1	2	3	6-8	4
16. Politehnica Timișoara	6	1	2	3	3-6	4
17. Gloria Buzău	6	2	0	4	6-11	4
18. F.C. Bihor	6	1	1	4	8-14	3

GOLGETERII

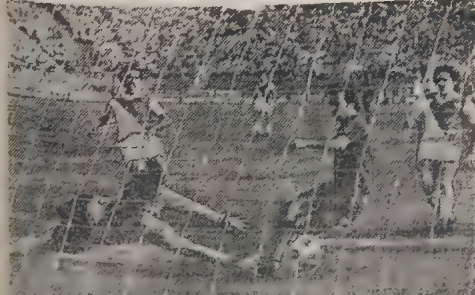
6 goluri: Marcu (Universitatea Craiova) — 1 din 11 m.
5 goluri: Iordănescu (Steaua) — 2 din 11 m.
4 goluri: M. Răducanu (Steaua), Biro I (A.S.A. Tg. Mureș).
3 goluri: Dobrin, Radu II — 1 din 11 m. (F.C. Argeș), Marinescu (C.S. Tirgoviste), Savu (Chimia Rm. Vâlcea) — 3 din 11 m. Vamanu (S.C. Bacău), Roznai (F.C. Baia Mare), Stan (Gloria Buzău).

STEAUA - A.S. MONACO
2-0 (0-0)

• La 30 August a.c., s'a disputat la București returul meciului de fotbal dintre echipa Steaua și A.C. Monaco, campionul Franței, din faza preliminară a C.C.E. Deși a avut numeroase ocazii în prima repriză Steaua nu a putut marca. Scorul a fost deschis în min. 51 de Troi după centrarea lui M. Răducanu. Tot el majorează scorul la 2-0, de data aceasta lansat de Aeleni (min. 76). Câștigând cu 3-0 primul meci A.C. Monaco s'a calificat în faza următoare a competiției.

Formațiile echipelor:

STEAUA: N. RĂDUCANU — A. S. MONACO: Ettore — ANGHELESCU, Sames, EL. MA. Zorzelio, Courbis, Gardon, VIRIN, Vigo — Dumitru (min. 11 m. — CHAUSSIN, PETIT, 34 Ad. Ionescu), Stoica (min. 82 Moizan — DALGER, Soler, Aeleni), Iordănescu — Troi, (min. 84 Gudimar), Nogues, M. Răducanu, Zamfir.

Troi deschide scorul (Faza din meciul Steaua-A.C. Monaco)

SPORT

• Lupta în cele trei serii ale Diviziei "B" de fotbal se îndârjește odată cu scurgerea etapelor. Surpriza etapei a constituit-o victoria cu 1-0 a echipei Viitorul Scornicești, la Ploiești, în fața echipei Petrolul. În seria 3-a se remarcă poziția precară în clasament a fostei Divizionare "A", F.C.M. Reșița, care după cum joacă nu poate avea speranțe pentru revenirea în prima divizie. În rest rezultate scontate.

SERIA I

REZULTATE TEHNICE

Minerul Gura Humorului	- Viitorul Vaslui	2-0 (2-0)
Relonul	- F.C. Constanța	0-0
F.C. Brăila	- Delta Tulcea	1-0 (0-0)
Nitrarnonia Făgăraș	- Progresul Brăila	2-0 (1-0)
Tractorul Brașov	- C.S.M. Suceava	2-0 (1-0)
Victoria Tecuci	- I.C.J.M. Brașov	1-1 (1-1)
Portul Constanța	- Steagul Roșu Brașov	0-3 (0-1)
F.C.M. Galați	- Muscelul Câmpulung	5-0 (1-0)
Constructorul Iași	- Otulul Sf. Gheorghe	0-0

CLASAMENTUL

1. F.C.M. GALAȚI	4	5	0	1	21-8	10
2. Steagul roșu	4	4	0	2	10-3	8
3. Viitorul Vaslui	4	4	0	2	10-6	8
4. F.C. Constanța	4	3	1	2	7-5	7
5. Constructorul Iași	4	3	1	2	7-4	7
6. Minerul Gura H.	4	3	1	2	4-4	7
7. F.C. Brăila	4	3	1	2	6-7	7
8. C.S.M. Suceava	4	2	2	2	7-3	6
9. Muscelul Câmpulung	4	3	0	3	9-9	6
10. Otulul Sf. Gh.	4	2	2	2	5-5	6
11. Tractorul Bv.	4	3	0	3	8-9	6
12. I.C.J.M. Brașov	4	2	1	3	9-9	5
13. Relon-Ceah. P.N.	4	2	1	3	3-5	5
14. Nitrarnonia	4	2	1	3	6-12	5
15. Delta Tulcea	4	2	0	4	3-5	4
16. Portul Constanța	4	2	0	4	4-8	4
17. Victoria Tecuci	4	1	1	4	9-13	3
18. Progresul Brăila	4	1	1	4	2-10	3

SERIA A II-a

REZULTATE TEHNICE

Petrolul Ploiești	- Viitorul Scornicești	0-1 (0-0)
Polana Câmpina	- Autobuzul București	3-0 (3-0)
Dinamo Slatina	- Electroputere Craiova	7-1 (3-0)
Progresul-Vulcan Buc.	- S.N. Ottenita	1-0 (0-0)
C.S.M. Drobeta Tr. Sever.	- Rulmentul Alexandria	0-0
Gaz Metan Medias	- F.C.M. Ghurgu	2-0 (0-0)
Metalul București	- Soimii Sibiu	2-0 (1-0)
Chimia Tr. Măgurele	- Rapid București	amânât
Chimia Brazi	- Metalul Ploieni	1-0 (0-1)

CLASAMENTUL

1. Viit. Scornicești	4	4	1	1	8-3	9
2. Metalul Buc.	4	3	2	1	8-3	8
3-5. Rapid Buc.	5	3	1	1	8-3	7
Dinamo Slatina	4	3	1	2	14-9	7
Petrolul Ploiești	4	3	1	2	13-8	7
6. Metalul Ploieni	4	3	0	3	8-5	6
7. Rulmentul Alex.	4	2	2	2	4-3	6
8-9. F.C.M. Ghurgu	4	2	2	2	8-8	6
C.S.M. Dr. Tr. S.	4	2	2	2	7-7	6
10. S.N. Ottenita	4	3	1	1	3-3	6
11. Progresul-Vulcan	4	3	0	3	9-10	6
12. Polana Cimpina	4	3	0	3	10-14	6
13. Chimia Brazi	4	2	1	3	7-7	5
14. Autobuzul Buc.	4	2	1	3	6-7	5
15. Gaz metan	4	1	2	3	4-7	4
16. Soimii Sibiu	4	2	0	4	3-9	4
17. Electroputere	4	2	0	4	10-14	4
18. Chimia Tr. Măg.	5	1	2	2	5-13	4

SERIA A III-a

REZULTATE TEHNICE

Gloria Bistrița	- U.M. Timișoara	4-0 (2-0)
C.I.L. Sighet	- F.C.M. Reșița	1-1 (1-0)
Minerul Moldova Nouă	- Minerul Cavnic	4-0 (2-0)
Dacia Orăștie	- Chimica Târnăveni	2-0 (2-0)
Infrațirea Oradea	- Metalurgistul Cugir	2-0 (1-0)
C.F.R. Timișoara	- C.F.R. Cluj-Napoca	0-1 (0-0)
Muresul Deva	- Victoria Călan	1-0 (1-0)
"U" Cluj-Napoca	- Ind. Sârmei C. Turzii	1-0 (1-0)
Minerul Anina	- Aurul Brad	2-1 (0-1)

CLASAMENTUL

1. GLORIA Bistrița	6	4	1	1	12-4	9
2. Minerul Anina	6	4	1	1	12-5	9
3. "U" Cluj-Napoca	6	4	1	1	7-2	9
4. Infrațirea Or.	6	3	1	2	12-7	7
5. Aurul Brad	6	3	1	2	8-5	7
6. Victoria Călan	6	3	1	2	6-10	7
7. Minerul M. N.	6	3	0	3	6-4	6
8. C.F.R. Cluj-Nap.	6	3	0	3	6-5	6
9-10. C.I.L. Sighet	6	2	2	2	6-6	6
Dacia Orăștie	6	2	2	2	6-6	6
11. Ind. Sârmei C.T.	6	2	1	3	7-8	5
12. Muresul Deva	6	2	1	3	7-10	5
13. Metalurg. Cugir	6	2	1	3	4-9	5
14. Minerul Cavnic	6	1	2	3	8-11	4
15. F.C.M. Reșița	6	1	2	3	6-10	4
16. Chimica Târn.	6	1	2	3	5-10	4
17. U.M. Timișoara	6	1	2	3	5-10	4
18. C.F.R. Timiș.	6	1	1	4	3-10	3

• La concursul automobilistic Marele Premiu al Italiei (formula D) disputat pe circuitul de la Monza la mijlocul lunii Septembrie a.c., cunoscutul pilot suedez RONNIE PETTERSSON s'a accidentat grav și a decedat în spital după 24 ore. Circuitul de la Monza a devenit vestit, printre altele, prin numeroasele accidente fatale survenite în ultimii ani.

CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

CUPA U.E.F.A.

F.C. Argeș - Panathinaikos Atena 3-0 (1-0)

• La Pitești, în fața a peste 20.000 de spectatori F.C. Argeș a obținut o victorie la scor în fața echipei Panathinaikos Atena, într-un meci din primul tur al Cupei U.E.F.A. la fotbal. Primul gol al piteștenilor a fost marcat de Toma (min. 19) dintr-o centrare impecabilă a lui D. Nicolae. După pauză în locul lui Dobrin, care a fost incomodat de terenul moale, pe alocuri cu băltoace, a fost introdus debutantul Moiceanu. Acesta marchează (min. 75) cu un șut sec la o minge respinsă de apărătorii greci. În min. 90 Zamfir centrează excelent la Radu 2, acesta reia cu capul în bara transversală, mingea revine în teren și Moiceanu reia în plasă. Formațiile echipelor:

F.C. ARGES: SPERIATU - M. ZAMFIR, STANCIU, Cârstea, Ivan - Bărbulescu (min. 67 Radu III), TOMA, IOVANESCU - D. NICOLAE, Radu II, DOBRIN (min. 73 MOICEANU).

PANATHINAIKOS: CONSTANTINOU - Elefteriadis, KIZAS, Gonios, Stefanakis - TERZANIDIS, Elefterakis (min. 70 Kaciakos), LIVATINOS, Delikaris (min. 73 Vakalis) - Gomez, Wagner.

Al doilea gol piteștean înscris de debutantul Moiceanu. (Faza din meciul F.C. Argeș - Panathinaikos Atena)

Politehnica Timișoara - M.T.K. Budapesta 2-0 (1-0)

• În primul tur al Cupei U.E.F.A. la fotbal studenții timișoreni au obținut o victorie prețioasă în fața echipei M.T.K. Budapesta. Încă din start, Poli atacă-decis și în min. 11 COTEC deschide scorul în urma unei centrări a fundașului dreapta Nadu. După acest gol studenții slăbesc ritmul, dând ocazie oaspeților să atace periculos însă portarul Catona apără totul. După pauză Poli domină autoritar, ratează mult, reușind totuși să înscrie încă un gol în min. 55 prin PALTINISAN, care, venit în atac, a reluat cu capul o centrare a aceluiași Nadu.

Formațiile echipelor:

POLITEHNICA: CATONA — M.T.K.: BRUNVI - Kalicsko, Nadu, PALTINISAN Mehedin-Turner, Aszalal, Egervari — tu, Barna (min. 71 Floares) — KOVACS, Burg, Borsos — Tavisan, DEMBROVSCI. Coteș Kacs, Morgos (min. 87 Pckker), — ANGHEL (Volaru (min. 46 GARICS, ROSCA), PETRESCU.

CUPA CUPELOR

Universitatea Craiova - Fortuna Düsseldorf 3-4 (1-2)

• Studenții craioveni au ratat ocazia de a învinge echipa vest-germană Fortuna D., în primul joc din cadrul Cupei Cupelor, disputat la 13 Septembrie pe stadionul din Craiova, jucând sub așteptări. Scorul a fost deschis de Cămaru (min. 13); Zimmerman egalează din lovitură liberă de la 30 m. Fortuna ia conducerea prin golurile marcate de Fanz (min. 34) și Alföfs (min. 49). În min. 57 Cămaru reduce din handicap, iar Marcu ratează egalarea executând defectuos o lovitură de la 11 m. (min. 77). Egalarea se produce în min. 80 prin Crisan. Când nimeni nu se mai aștepta, Fortuna ia conducerea prin Fanz (min. 85) care a șutat din apropiere. Formațiile:

UNIVERSITATEA:

Lung (min. 46 Boldici) — Un- gureanu, Tilhoi, Ștefănescu, Purima — Donose (min. 74 Ne- grilă), Balaci, Beldeanu — Cri- san, CĂMATARU, Marcu;

FORTUNA:

Woyke — BREI, Zewe, ZIMMERMANN, Baltes — FANZ, Weike, Alföfs (min. 55 Zimmer) — Gunther (min. 77 Bomer), LUND, Seel.

Beldeanu ratează în fața porții goale (Faza din meciul U. Craiova-Fortuna Dusseldorf)

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNESCĂ

ÎMPILINIRI

În numărul din Iulie al ziarului nostru, am prezentat un reportaj în legătură cu serbarea a cinci ani de existență a programului românesc de radio de sub conducerea d-lui și d-nei Jimmy și Genny Crucian, prin postul de radio WII-AM din Detroit, Michigan, Statele Unite, sub egida și din inițiativa Societății "Unirea Românilor" din Detroit.

24 DE ANI LA DATORIE
DR. NICOLAE NOVAC, LA MICROFONUL
VOCI ROMÂNEȘTI A MIDDLEWEST-ului
Ne permitem deci ca, de data aceasta
să prezentăm cititorilor noștri, o altă

realizare în acest domeniu, și anume, Programul de radio: VOCEA MIDDLEWEST-ului, din orașul Gary, Indiana, U.S.A., de sub conducerea poetului, scriitorului și ziaristului Nicolae Novac, program de radio care funcționează de 24 de ani și la 1 August a semnat un nou contract de operațiune cu stația de radio WLTH din Gary, pentru încă un an de zile. Cu alte cuvinte în anul 1979, acest program românesc de radio își va celebra aniversarea de 25 de ani, adică, un sfert de veac de existență.

Din informațiile ce avem la această dată, aflăm că, pentru anul tor, actualii conducători ai acestui program românesc de radio, și anume, Nicolae Novac și Ion Covinea, secretarul financiar, plănuiesc o frumoasă sărbătorire, la care vor invita toate organizațiile laice sau religioase din regiune, membre ale acestui program românesc de radio, de a-și da contribuția.

Cu această ocazie, pe lângă obisnuitul banchet cu "sarmale ca la mama acasă", se încearcă a se prezenta și un program cultural-artistic, cu concursul binevoitorilor din diferite grupări românești din regiunea respectivă. Am crezut că-l bine ca Exdlul să ia la cunoștință, prin intermediul ziarului nostru, și această realizare românească de peste hotare, ce nu mai începe îndoiială, ne face mare cinste, tuturor celor ce trăim peste granițele României. Căci, un sfert de secol de dedicație, pentru Neam și Tară, este și rămâne, cu adevărat, un fapt împlinit, ce nu poate fi tăgăduit de istorie.

Să dăm deci "Cezarului, ceea ce este al Cezarului".

Correspondent.

VOCEA AMERICII

A transmis pe data de 30 August, orele 13 un amplu reportaj referitor la Biblioteca Română de la Freiburg. Reportajul care a durat 10 minute, a început cu prezentarea orașului Freiburg și a împrejurimilor sale, continuând cu inițiativa din 1949 a unui grup de români în frunte cu Prof. Virgil Mihăilescu, de a înființa o "Biblioteca Românească".

Reportajul a trecut în revistă istoricul institutului românesc, splendidele sale realizări în cei aproape 30 de ani de existență și bogăția sa intelectuală și spirituală de azi. S'a scos în evidență faptul că Biblioteca este cea mai prestigioasă realizare a "Exdlului Românesc", jucând un rol deosebit la consolidarea prestigiului românesc peste hotare.

Reportajul, transmis pe două voci, a fost presărat cu selecțiuni de muzică românească din rapsodia 1-a și a 2-a de George Enescu. O copie de pe acest reportaj special va fi trimisă Bibliotecii Române de la Freiburg.

Correspondent

FUNDAȚIA IULIU MANIU NEW YORK

Duminică 24 Septembrie 1978, a avut loc în sala Hotelului Hilton din New York, tradiționala "Adunare prietenească" a Fundației Iuliu Maniu.

Înființată în anul 1953, această organizație de ajutor a dus o continuă activitate, ajutând material și moral pe noli refugiați.

Fundația adăpostește astăzi o bibliotecă și o prețioasă colecție de artă populară românească.

La banchetul dat cu această ocazie a vorbit Dl Prof. C. Sporea din Germania, despre "Emigrația Românească din Germania".

A mai vorbit Dl Ion Rajiu, menționând conjunctura politică internațională care la fel ca'n 1918, ar putea juca un rol în viitor.

ANIVERSAREA ASOCIAȚIEI CULTURALE ROMÂNE DIN CANADA MONTREAL-QUEBEC

Duminică 23 Iulie 1978, s'a sărbătorit "JUBILEUL DE ARGINT" al Asociației Române din Canada, Montreal. Din invitația trimisă de Președintele Asociației Dl Petre Sultana, "aniversarea acestor 25 de ani de activitate românească" va putea continua și dăra, numai "dacă ne vom uni forțele și voințele spre împlinirea idealului ce ne inspiră lucrarea comună".

Correspondent

Congresul Bisericii persecutate

Între 20-23 Iulie 1978 a avut loc la Königstein în Germania al 28-lea congres anual al Bisericii persecutate.

Au participat la congres 430 de persoane din 31 de națiuni: episcopi, preoți și laici, personalități din lumea refugiaților din toată Europa.

Tema congresului a fost: "Libertatea religioasă o valoare esențială a existenței umane".

Preotul belgian P. Warendfried van Straaten O. Praem, inițiatorul cunoscutel organizații de asistență a Bisericilor persecutate "Ospriesterhilfe" și moderatorul congreselor dela Königstein a condus adunarea și a încheiat-o Duminică dimineață prin conferința sa programatică.

"Catoicii din lumea liberă să se trezească din letargia somnolență și să nu dea uitării pe frații lor de credință de dincolo de cortina de fier" a declarat P. Warendfried, numit și "avocatul creștinilor persecutați".

Congresul a fost deschis Joi 20 Iulie de episcopul Jansen, reprezentantul Bisericii Catolice Germane, pentru problemele refugiaților. Vineri dimineața a celebrat episcopul Jansen o liturghie pontificală, împreună cu 20 de preoți reprezentând Biserica din Polonia, Rusia, Ucraina, Lituania, Ungaria, Cehoslovacia, Slovacia, Croația, China,

Vietnam și România, reprezentată prin subsemnatul.

Dezbaterile congresului au fost deschise în fiecare zi printr-o conferință despre tema zilei, ținute de renumiți profesori universitari germani (Dr. Bokke, Dr. Buchheim, Dr. Kuchenhoff).

Dr. Rudolf Grulich, asistent universitar, a vorbit despre situația Bisericii din România. Bine documentat, Dl Grulich a arătat încadrarea Bisericii ortodoxe în aparatul de stat socialist. Biserica română unită, din 1948 interzisă, duce o viață de catacombe cu 5 episcopi și sute de preoți și statornici în credința lor. Biserica romano-catolică cu un singur episcop legal Marlon Aron la Alba Iulia, cu un administrator apostolic la Iași Petru Gherghel, cu 3 "ordinari substituiți", 600 de preoți și un milion și jumătate de credincioși.

Viața religioasă din parohiile catolice este foarte activă. Dar Biserica catolică e până astăzi fără statut de culte, fără ierarhie episcopală, fără presă, instrucția religioasă a copiilor fiind interzisă. Referatul D-lui Grulich a avut un răsunet puternic în auditoriu. Au făcut interpelări: Dl Mallat în numele Frontului Libertății cerând libertate deplină în România; Dl Alexandru Ureche a cerut să se ia măsuri practice de ajutorare a bisericilor persecutate;

Dr. Dionisie Ghermani a propus o colaborare mai activă între diferitele grupuri de exilați; Dl Nicolae Paul a citit un memoriu al refugiaților români prin care se cere libertatea de conștiință și drepturile omului în România; subsemnatul a cerut ca la viitoarele congrese să fie invitată și Biserica Ortodoxă din emigrația.

S'a constatat cu părere de rău absența totală a Bisericii Române Unite la congres; nici un preot unit român și nici un laic unit n'a participat la congres. Congresul a publicat o rezoluție trimisă la toate autoritățile competente din Germania.

Finalul și punctul culminant al congresului a fost fulminanta conferință a Părintelui Werenfield, care a terminat cu următoarele cuvinte: "Trebuie să facem tot ce e posibil, ca suferințele creștinilor persecutați să nu fie uitate și situația tragică a "Bisericilor Tăcerii" să fie reamintită neîncetat lumii libere din apus".

"Nu ne-am sacrificat viața în închisori pentru Biserica noastră; dar frații noștri din apus ne-au dat uitării!" a spus părintele Werenfield episcopul Hirta cu limba de moarte plină de amărăciune.

Preot Dr. Florin MULLER

ÎN VIZITĂ LA REDACȚIE

GEORGE BĂLAȘU ȘI GEORGE DONEV
LA BIBLIOTECĂ ZIARULUI NOSTRU.

În cursul lunii Septembrie "Cuvântul Românesc" și-a închiriat un oficiu spațios, unde a fost mutată întreaga redacție a ziarului nostru. Cu această schimbare am reușit să adunăm la un loc, toate arhivele de care dispunem, aranjând în același timp și o frumoasă bibliotecă ce servește la cercetări și referințe.

Printre primii oaspeți care ne-au vizitat noul oficiu a fost Dl George Donev, ziarist profesionist și unul dintre colaboratorii noștri permanenți.

Dănsul a discutat cu "membrii redacției" diferite probleme de ordin tehnic și a rămas surprins de bogata bibliotecă documentară ce o posedă redacția noastră.

PAUL GOMA PE PĂMÂNTUL NORD AMERICAN

Din inițiativa Comitetului "Adevărul despre România", scriitorul Paul Goma va întreprinde în cursul lunii Octombrie o vizită în Statele Unite și Canada. Călătoria va avea loc sub auspiciile Federației Americane a Muncii (AFL-CIO), a Comitetului Internațional pentru Dreptul de a Publica, a Ligii Internaționale pentru Drepturile Omului și a altor organizații și asociații.

Programul vizitei cuprinde întrevederi la Washington cu o seamă de membrii ai Congresului, printre care senatorul Henry Jackson, precum și cu George Meany, pres. AFL-CIO, o conferință de presă și un schimb de vederi cu conducerea americană a postului de Radio Europa Liberă.

La New York, programul include o conferință de presă sub patronajul Ligii Drepturilor Omului, recepții oferite de Asociația Americană a Editorilor și PEN-CLUB-ul American, un seminar la Universitatea Columbia, întrevederi cu redactorii câtorva zăre și reviste New

York Times, Time Magazine, Newsweek, National Review, etc), precum și interviuri pentru marile rețele de radio și televiziune.

În cadrul călătoriei, Paul Goma va ține seminarii despre stările de lucruri din r.s.r. la Cornell University din Ithaca (N.Y.), la Indiana University din Bloomington, California University din Berkeley, Stanford University și Hoover Institution tot din California.

Sederea lui Goma în America va fi încheiată la 4 Noiembrie cu o recepție dată la New York de către Comitetul Adevărul despre România. Vizita în Statele Unite va fi precedată între 1 și 6 Octombrie, de o vizită la Montreal unde Goma va fi oaspetele asociației scriitorilor Recontre Quebecois des Ecrivains.

Cu ocazia vizitei la Montreal, Paul Goma va lua parte ca vorbitor principal la "Congresul Limbii Române" ce va avea loc între 7 și 8 Octombrie.

CRONICA RADIOFONICA

PREA MULTĂ ÎNVĂȚĂTURĂ

In schimb "istoria" comuna Scornicești a primit vizita unei delegații din comuna Praveț din R.J. Bulgară.

Acum, sub motivul că vrea să asigure un cadru mai „solemn”, intimitățile conjugale sunt încredinate „influenței colectivei”, care va lua decizii în baza „votului” democratic al sfaturilor populare.

Până acum Niculița n'a hotărât că bărbat și femeile din colectiv să doarmă în cămări separate, așa cum se practica în unele „comune” din China.

DIN PRESA COMUNISTĂ

Scînteia

Opinion nou

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN BRAȘOV

FAPTUL DIVERS

„N-aude, n-a vede“

Frumosul parc Zăvoi din Rm. Vlcea a fost transformat, de cîțiva ani, în grădina botanică, dată în grija muzeului județean. Odată cu această schimbare de denumire și destinație s-au plantat aici numeroși puii de copaci și arbuști ornamentali. Pînă aici, toate bune și la locul lor. Dar, iată că, de la un timp încoace, grădina botanică a fost lăsată de izbelște. După cum ne informează corespondentul nostru voluntar Gheorghe Ispășoiu, laul înghețat din mijlocul grădinii a fost transformat în teren de hochei. Și asta n-ar fi nimic, dar cum sînt prea mulți amatori de astfel de sport și nu au cîroșe, ce credeți că s-au gîndit? Să dea lama prin bielele puii de brazi și alte specii de copaci din grădina botanică, pe care li schiează fără milă, pentru a-și mesteri respectivele extensii de joc. Oare muzeul, adică tu-torele, vrea să facă din grădina pe care o are în grija și pată o moartă piesă de muzeu?

Cepul (nu ceapa!) din ghiveci

Colecția de „corpuri străine“ descoperite prin borcanele de conserve s-a îmbogățit cu o piesă nemălinișită pînă acum. Pensionarul Grigore Dabija din Galați a descoperit într-un borcan de ghiveci dietetic un dop mare, un cep. Greu să pricepi cum a ajuns cepul cu pricina în borcan, fără să fi fost observat, cînd abia putea să încapă în el.

Să reținem, totuși, că performanța aparține întreprinderii de producere și industrializare a legumelor și fructelor din Tecuci. Interesant ar fi de știut ce ar mai putea urma după o asemenea descoperire de ordin dietetic. Poate numai găsirea unui bun controlor tehnic de calitate. Ceea ce, potrivit exigențelor producției moderne, n-ar fi deloc imposibil.

Melodia... nepreferată

La postul său, paznicul Constantin Stroeșcu, de la intrarea „Tehnion“ din Iași, stătea de veghe. Atenă, așa cum îi stă bine oricîndul paznic. Nu mai că personajul nostru nu-și cînta urechile și nu scruta instrumentul născut cu gîndul curat. Paznicul se... pîșea pe sine însuși, să nu cumva să fie surprins în timp ce încerca să sugrăvădă din întreprindere un radioreceptor „Gloria III“. Sîrșitul poveștii n-a fost deloc... glorios pentru el. Prins în flagrant delict cu aparatul de radio la brațe, va închipuiți ce a urmat. S-a lăsat cu... muzică.

„Încă un rînd“... și ultimul

Deși tîia foarte bine că nu are voie să urce la volan sub influența alcoolului, Bokor Săndor, șofer la Combinatul de Iarși Hoghiz, și-a zis că n-o fi joc dacă o să dea de dușcă un pîhîrel, împreună cu amicului său Gheorghe Muscă. Și nici Muscă nu l-a oprit, așa cum s-ar fi cuvenit. Și uite așa, după primul pahar a urmat al doilea, al treilea... Apoi, cei doi s-au urcat repede în mașină și hai la drum. La o curbă, aproape de satul Flîntina, autospeciala a pîrăsit șoseaua, s-a răsturnat în șanț și a luat foc. Suferind arsuri grave, Gheorghe Muscă n-a mai putut fi salvat.

„Tratamentul“ de care are nevoie „Salvarea“

„Apel telefonic la dispensarul medical din Bran: o femeie în travaliu solicită să fie dusă la maternitate. Și a fost dusă... a doua zi. Cînd copilul deja se născuse și tocmai trecuse printr-o stare periculoasă, din care-l salvaseră cîteva „moașe“ de circumstanță, de prin vecini. Doar că, straniu, în registrul special al dispensarului, moașa oficială (Maria Purcaru), cu știința medicului Ilarie Letcă, specifică: „Născut maternitate“, iar în registrul de solicitări de la spitalul din localitate figurează deplasarea mașinii ca fiind efectuată după o femeie core... urma să nască. Și așa, același copil s-a născut... în două zile diferite. Ca să se acopere un gol al „Salvării“.

Mai avem asemenea sesizări. Un cetățean cade pe strada Republicii, din plin centrul Brașovului. E solicitat „Salvarea“, dar nu a mai ajuns la timp... Un tînăr e accidentat la o lucrare pe Cetățuia. Mașina vine... după o jumătate de oră, cînd el era de mult timp la spital.

Cercetînd puțin mai atent situația de la „Salvare“, răminem uimiți. Unele întâmplări sînt de-a dreptul grotestice. Fișele de solicitare indicau, de pildă, necesitatea unei deplasări a Salvării la un bolnav de pe str. Eroilor din Rîșnov (unde, culmea ironiei, nu există o asemenea stradă); a alteia, tot în Rîșnov, la o adresă unde... nu locuiește nimeni; a alteia la cetățeană Dana-Maria Găbjiș din Tohanul Vechi (str. Clucășului 2), care într-adevăr a fost internată, dar... fără sprijinul, e drept, solicitat al „Salvării“; a alteia, la Gh. Tohăneanu din Vama Buzăului, care, la data cînd aceste ii atestă că-lătoria cu „Salvarea“, era de cîteva luni bune... decedat și îngropat!; a alteia la Vasile Popreagă din Rîșnov (str. Crizantemelor 30) care venise la Spitalul de boli contagioase cu... autobuzul. Și altele, multe altele, obiectul unui voluminos dosar de anchetă la miliție.

Cum și de ce ou a-părut aceste situații în care, dacă n-ar fi vor-

ba de viața sau sănătatea unor oameni, am putea crede că și-a strecurat condeiful un scenarist de comedii. Iată explicația: Emilian Boiescu, unul din dispecerii „Salvării“, pus să întocmească fișele de solicitare (care se face telefonic), este autorul unor nenumărate inscripții false (numai numele unui inexistent probabil Petru Luca, apare scris de mîna dispecerului, ca cerînd ajutor „Salvării“ de 30 de ori, de la domiciliul său, ba din Măieruș, ba din Lunca Cișcicului, ba din Timișul de Sus, ba din Dîrste) pentru a justifica deplasări în interes personal, consum de benzină, bani împărțiți de Boiescu cu prietenii săi, șoferii de pe mai multe mașini.

Din păcate, unele nereguli au apărut în ultima vreme și în organizarea și desfășurarea acestei activități. Registrele de utilizare a autosanităților nu sînt folosite corect nici la Policlinica Săcele, la Dispensarul medical Poiana Brașov și nici la Policlinica Predeal.

Se adaugă la toate acestea cursurile solicitate în interes personal de dr. Sorin Popovici

(însușind ca prejudiciu adus statului suma de 7.487 lei) și de alți medici, obaterile dispecerilor Francisc Elikker și Dumitru Aldea, ale dr. Petre Ionescu, medicul șef al „Salvării“ (actualmente cu locul de muncă schimbat), ale șefului biroului transporturi, Horațiu Popa (și el mutat) și se poate concluziona că realitatea aceasta, inadmisibilă, reclamă de urgență altfel de schimbări în munca „Salvării“. Aceasta deoarece aici, mai mult poate decît în alte locuri de muncă, greșeli, nereguli costă foarte scump, se pot solda cu pierderi de vieți omenești. Fără a nega ceea ce a făcut și face bun „Salvarea“ pentru cel în suferință (despre aceasta ziarul nostru a relatat la timpul său), sînt necesare măsuri de eradicare totală a unor asemenea practici de genul celor consemnate mai sus.

M. PETRAȘCU
M. BUCUR

ALO!

171147

— Mașina mea de pîit este de tipul „Corporal 3“ și e fabricată la Sutu Mare. S-a spart geamul cupotului și m-am gîndit că voi remedia rapidul imediat ce voi intra într-un magazin ce vinde asemenea mașini și voi cere UN GEAM DE SCHIMB. De cîteva săptămîni caut așa ceva, dar fără rezultat. Am fost orientat de un vînzător să merg la un magazin cu un intrucit și de jase luni comendă astfel de geamuri și cereau lor rîmne după pe notele de comandă. În schimb m-au lăsat în lîntînă cu mulți alți „ghinionişti“. Vă spun asta că poate cei ce aprovizionează magazinele să vor gîndi că „fiocul“ acesta este într-adevăr solicitat de cumpărători (Felicie Biejan, bd. 1840 nr. 12, București).

— În luna Iulie a anului trecut, o echipă de specialiști de la ICRAI Giulești a demontat CALORIFERELE din toate bucătăriile situate pe scara noastră. Urmău să se monteze altele noi, dar acest lucru nu s-a făcut nici pînă azi. Mulți dintre locatari doresc să sugrăvească, și a cazul cu ICRAI-ul Giulești să vină să remonteze caloriferele, pentru a nu strica apoi curătenia pe care o facem noi. (Elena Mirescu, bd. Constructorilor nr. 19, blocul 19, București).

— Am cumpărat acum un an de zile un highlor produs de întreprinderea timișoreană „Electrometal“. De cîteva luni l-am defectat O GARNITURĂ, numită „simfonie“. În felul acesta, pompa de apă nu mai este etanșă. Am căutat această piesă nu numai în orașul din județul în care locuiesc, ci și în Capitală, gîndind că am avut drum. Am scris fabricii, ru-

România liberă

OPINII ZIGZAG

● Un cititor al ziarului nostru — Traian Moraru din București — ne informează că, aflat cu treburi în județul Constanța, a porsosit în stația CFR, Nicolae Bălcescu, unde a avut surpriza să constate că sala de așteptare era cu ușile ferocate. Cititorul nostru s-a adresat implegatuului de serviciu, care a răspuns că, fiind... navetist, problema li scapă. În schimb, veșul gîrii a găsit explicația: „Dacă deschidem sala se murdărește și atunci trebuie să facem curățenie“. Fără comentarii!

● Profesorul Gheorghe Jitaru ne trimite o notă din care se desprinde nemulțumirea sa față de aclele de vandalism căroră le cad victime pomii și florile: „Pe bd. Ion Sulea, ca și pe alte multe bulevarde, s-au plantat sute și sute de arbori, în majoritatea lor, în vara trecută acești tei au înflorit pentru prima dată și odată cu aceasta unii au trecut la devastarea lor, sub motivul că le culeg florile. Majoritatea teilor au rămas cu crengile rupte sau îndoit pînă la pămînt, alții complet devastați și cu coaja sfîrșecată. Nici cea mai puternică furtună nu putea lăsa în urmă asemenea tablou. Pentru că se apropie înfloritul teilor, vreau să trag din timp semnalul de alarmă.“

● O autobuscălană aproape nouă a suferit avarii la cabină, lîngă podul Badiului din Tirgu Mureș. Stă de patru luni în acest loc, încurcînd circulația. Se pare că n-are stăpîn de vreme ce-a fost lăsată de izbelște...

SILVIA JURCOVAN
str. Banatului nr. 5
Sibiu

PENTRU PATRIE

REVISTĂ ILUSTRATĂ,
EDITATĂ DE
MINISTERUL DE INTERNE
Nr. 12

Un estops hotărîrî faptelor antisociale! Cu ocazia unei patrulări efectuate de lucrători de miliție din circumscripția a 6-a din Capitală și luptători din găzile patriotice de la întreprinderea de țevi «Republica» au fost depistate mai multe elemente turbulente, parazitare, certeate cu normele de comportare civilizată, împotriva cărora au fost luate măsuri prompte de sancționare. Printre aceste elemente s-a numărat și Gheorghe Botușan, originar din comuna Ciprian Porumbescu, județul Suceava, fără ocupație, care purta asupra lui un șic, cu o lamă lungă de 30 de cm, fapt interzis de lege.

Actualitatea internațională

CAMBODIA

COMUNISM, NEBUNIE ȘI SATANISM

Nicolae DIMA

Soljenitsyn descrie în "Arhipelagul" său ororile petrecute în lagărele și închisorile sovietice, executate în numele noului orindu-ri și pentru "binele poporului". Tragediile din închisorile comuniste din România și mai ales așa-zisele reeducări dela "Pitești, Gherla, Canal și Aiud, au depășit limitele imaginației umane, atingând un adevărat satanism spiritual. Cei care le-au gândit și supravegheat au urmărit satanizarea individului, golirea sa de scânteia divină, anihilarea dreptului la perfecționare spirituală, mântuire, și întoarcere la Dumnezeu.

Tortura fizică a fost numai mijlocul de a atinge aceste scopuri luciferice ale comunismului mondial și conspirației internaționale care l-a sprijinit și continuă să-l sprijine din umbră. Uciderea persoanelor supuse indoctrinării forțate a fost accidentală, și considerată o pierdere din punctul de vedere al "reeducărilor".

Immericul comunist ne aduce acum o nouă și unică experiență - lichidarea în masă a Omului - înălțarea tuturor celor care se opun sub orice formă "bi-naturii" comuniste. Să fie ca nebunia criminalilor și reșchierii care se răzună împotriva a tot ce este demn și uman, sau este o nouă experiență la scară mare a mafiei comuniste internaționale și sprijinitorilor ei luciferici din culise?

Mă refer la Cambodgia, o țară mică din centrul Indochinei, hăță cu forța și fulgerător de "comuniști" în 1975.

Cambodia este o țară de veche civilizație budistă, cunoscută un regat de mare prestigiu și stabilitate. Până la sfârșitul celui de al doilea război mondial, Cambodgia, ca majoritatea țărilor din Indochina, a fost colonie Franceză. După război a devenit independentă, păstrând legăturile cu Vestul și reușind să mențină o stare de prosperitate și stabilitate în interior.

Teritoriul deținut azi de Cambodgia reprezintă o mică parte din ceea ce era Cambodgia pe vremuri, teritoriul pierdut treptat în favoarea vecinilor ei mai puternici,

într-o țară Vietnamul. Pătrunderea comunismului în Indochina a adus tragedii și suferințe fără margini, de o cruzime încă necunoscută lumii civilizate. Suferințele au fost agravate mult de intervenția și retragerea condamnată și de neînțeleasă a Americii din Vietnam.

Atâta timp cât trupele americane au garantat existența Vietnamului de Sud, comunismul nu s'a răspândit prea mult în Asia de Sud-Est. Când americanii s'au retras în mod las din Vietnam, au căzut dintr-o dată Vietnamul de Sud, Laosul și Cambodgia. În Cambodgia erau însă extrem de puțini comuniști veritabili, majoritatea celor ce au îmbrățișat imediat comunismul au fost agenți vietnamezi infiltrați, condamnați de drept comun, criminali, borfași, hoți, și alți răufăcători.

Acești indivizi declarați au instalat în Cambodgia cel mai crud regim comunist de exterminare fizică, cunoscut până acum. În 1975 Cambodgia avea 8 milioane de locuitori. În decurs de numai trei ani, criminalii dela conducere, profitând de disputele internaționale, de conflictul Chino-Sovietic, retragerea Americii și lașitatea lumii Occidentale, izolându-se de restul lumii, au ucis cel puțin un milion de oameni, adică unul din opt locuitori ai țării.

La început, comunistii au ordonat ca întreaga populație a capitalei Phnom Penh (peste 2 milioane de locuitori în 1975) să părăsească orașul fără bagaje și să se înapoieze la satele de origine, pentru a redeveni agricultori și a cultiva orez. Cei care nu au dat ascultare ordinului au fost executați pe loc. Apoi, imensele coloane de strămutați au fost verificate pe drum, cei care aparțineau fostei clase conducătoare dela profesori până la foști funcționari, fiind asasinați. Foamea, lipsa de asistență medicală, epidemiile, lipsa de apă potabilă, și torturile continue, au măcinat sute de mii de oameni nevinovați. Alte sute de mii de cambodgieni au fost internați în lagăre și închisori, fiind supuși unor regimuri crunte de muncă, așa zisa reeducare și ex-

CAPITALA PHNOM PENH FĂRĂ LOCUITORI.

terminare în masă. Ferească Dumnezeu de comunismul negru sau galben, cum se exprima acum câțiva ani un bun prieten din New York. Acum, îi putem urmări într-adevăr efectele.

Scelelații comunisti care conduc acum Cambodgia, declară în mod inept că vor să reducă întregul popor, să-l readucă la agricultură, și să lichideze cu influențele "decadente" din Vest. Într-adevăr l-au adus la sapa de lemn, și la munca câmpului fără nici o uneltă, cu mâinile, degetele și unghilele, așa cum declară refugiații, dar la agricultură nu l-au adus. Cambodgia, care era cândva o țară exportatoare de orez și alte produse agricole, trece în prezent printr-o criză gravă de alimente. Bestiile din culise care au manevrat aducerea "binefacerii comuniste" în Indochina pot admira acum rezultatele oripot "interpretați științific" noua experiență.

Scelelații dela conducerea Cambodgiei au abolit toate legile vechi, decretând cele mai crase ineptii imaginabile. Astfel, școlile au fost desființate, învățătorii asasinați, iar absolvenții școlilor primare care știu să citească sunt considerați "intelectuali primejdioși".

Pentru realizarea unui nou tip de societate, guvernării din Phnom Penh (incidental reamintim că șefii acestora au fost primiți cu mare onor de Ceaușescu la București) au desființat vechiul tip de căsătorii, căsătoriile aranjându-se acum de autorități. Dacă o fată, de exemplu, refuză să se mărite cu persoana indicată de partid, este executată fără judecată. Iubirea și sentimentele sunt complet interzise. Părinții sunt separați de copii, mulți copii fiind crescuți de autorități în instituții comuniste speciale. Iubirea tinerească și curtea sunt total interzise, fiind considerate delict.

Refugiații, foști martori oculari, relatează aplicarea unor pedepse și torturi inumane pentru singurul motiv

că tinerii au încercat să se sărute. Pe de altă parte, persoanele căsătorite nu au dreptul să stea împreună decât câteva zile pe an, pentru strictă procreiere. Restul timpului, soții locuiesc separat, singura preocupare a regimului fiind "producția economică". Înălțarea celor două sexe, inclusiv a celor căsătorii, este strict interzisă înafara locului de muncă, unde toți oamenii sunt supravegheați de aproape. Martorii oculari spun deasemenea că zeci de tineri de sexe opuse au fost împușcați pe loc pentru că au fost descoperiți împreună. De multe ori, prietenii sau colegii de muncă au fost constrânși să asiste la execuții pentru a nu mai îndrăzni să se dedea la asemenea atitudini "contra-revoluționare".

Mii de refugiați care înfruntă moartea pentru a scăpa de acest infernal sajung în țările încă libere din apropiere, relatează pe larg aceste atrocități. Isteria cambodgiană este agravată și de conflictul de frontieră cu Vietnamul. Vietnamul comunist și unificat își continuă tendințele imperialiste revendicând în prezent anumite teritorii cambodgiene.

Izolați de restul lumii civilizate, prinși într-o înecățare turbată cu vecinii lor tot comuniști dar mai puternici, Vietnamezii, scelelații dela Phnom Penh continuă să-și verse turbarea pe propriul popor. Presa internațională ascunde îngeneral cititorilor aceste manifestări abominabile, încercând să mușamalizeze ororile comise de un regim a călău instalare la putere a salutului a acum trei ani ca fiind progresistă.

Cercurile oficiale și particulare din multe țări au început să se alarmeze însă de situația din Cambodgia. Este ironic să aflăm că la 22 August, senatorul George McGovern a cerut congresului American să ia măsuri împotriva acestor încălcări ale demnității umane, cerând chiar intervenția militară a Națiunilor Unite sau Americii pentru a înălțura guvernul actual dela conducerea Cambodgiei. Reamintim că McGovern a fost alesul stângii americane la alegerile prezidențiale din 1972, fiind un campion al "urlatului" public împotriva intervenției Statelor Unite în Indochina. Ce s'a întâmplat oare între timp? Ca senator, el trebuia să știe de mult ce înseamnă comunismul. S'a pocăit oare între timp? Și-a schimbat oare stanga poziție, sau asistăm la noi manevre ale culiselor? Între timp, asasinii din Cambodgia își continuă nestingheriți crimele comise în numele "fericirii poporului", doctrinei marxiste, și viitorului. Si pentru toate acestea au primit cândva binecuvântarea multor cercuri luciferice și anti-umane din Occident.

ANGLIA

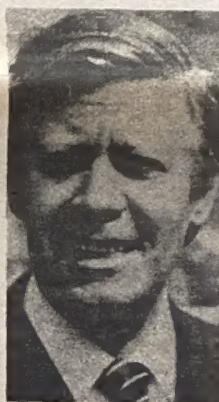
LONDRA - Conform anunțului Institutului pentru studii strategice din Londra, pactul dela Varșovia dispune în prezent de 26 de mii de tancuri în Europa Centrală și de Est, în timp ce Alianța Nord Atlantică are numai 11 mii de tancuri amplasate în Europa de Vest. Forțele pactului dela Varșovia, dominate de sovietici, depășesc de fapt mult forțele Occidentale (vest europene și americane) în majoritatea domeniilor forțelor convenționale. De remarcat că între 1972 și 1976, Statele Unite au produs 469 de tancuri pe an în timp ce Uniunea Sovietică a produs 2.770 de tancuri anual. Concomitent, americanii au fabricat 162 de plesse de artilerie anual, în timp ce rușii au fabricat 1.310 anual. Producția de avioane bombardiere și de luptă a fost și ea 573 în Statele Unite și respectiv 1.090 în URSS. Chiar dacă tehnologia militară americană este superioară din punct de vedere calitativ, ne întrebăm, mai poate Occidentul să-și facă iluzii? De fapt, nu de mult, șeful marinei militare sovietice, amiralul Gorskov, a declarat că obiectivul militar al Uniunii Sovietice este "să protejeze puterea sovietelor pretutindeni în lume".

Ce spune Occidentul? Ce fac Americanii? Preferăm să nu comentăm.

GERMANIA DE VEST

BON - Cea de a 32-a întâlnire dintre conducătorii Franței și Vest Germaniei din August, a.c., dela Aachen a reprezentat un omagiu aus fostului imperiu Franco-German și continuarea unei politici de alianță ceea ce reprezintă "baza apărării Europei" în fața invaziei comuniste din Răsărit.

Această alianță reprezintă totodată sprijinul economic și militar pentru viitorul Franței în cazul unui conflict interior din partea forțelor de stânga.

Helmut Schmidt

Valéry Giscard d'Estaing

UNIUNEA SOVIETICĂ

MOSCOVA - Conducerea Uniunii Sovietice este alarmată cu noua atitudine politică și geo-politică a Chinei comuniste. Atitudinea pragmatică a noii conduceri din Peking, cu accentul pus pe modernizare, consolidarea forțelor armate și ostilitatea pe față împotriva Uniunii Sovietice, precum și recenta vizită a lui Hua Kuo Feng în România, Jugoslavia și Iran, a pus Moscova pe jeratec. Conflictul Chino-Sovietic pare să fie ireconciliabil. Răspunsul Moscovei arată să fie consolidarea forțelor sale în Europa și întărirea frontierei cu China. În acest sens Uniunea Sovietică construiește în prezent o nouă linie ferată trans-siberiană, care să poată fi utilizată în cazul în care Chinezii ar distruge într-un eventual atac actuala cale ferată "Trans-Siberiană-Mosco-Urali-Vladivostok", situată în imediata vecinătate a Chinei.

Noul trans-siberian, cea mai lungă cale ferată din lume, se construiește prin taiga, la aproximativ 5-600 Km nord de actuala cale ferată trans-siberiană, ajungând la Oceanul Pacific în nordul timpului Primorie.

SUD-AFRICA

JOHANNESBURG - Piet W. Botha este noul Prim Ministru al Sud-Africii. El va reține în continuare și portofoliu de Ministru al Apărării. Jurământul său "că niciodată nu vom îngemena în fața marxismului" confirmă continuarea politicii de luptă împotriva infiltrării comuniste în Africa.

BRIGĂZI DE "LUCRU" ALE REGIMULUI COMUNIST DIN CAMBODIA, FORMATE DIN LOCUITORII ORĂSELOR.

CRONICA VREMI

CRIZA FILOZOFIEI MARXISTE

Ion BOIERU

Intre finele lunii August și începutul lui Septembrie, din anul acesta, au avut loc lucrările celui de al 16-lea "Congres Internațional de Filozofie", la Dusseldorf în Germania.

A fost o interesantă și caleidoscopică prezentare a stării de azi a filozofiei, ca disciplină a "științelor" noologice, sau spirituale. Dar, sunt două aspecte semnificative, care pot fi relevante, din desbatările filozofilor, care au venit aproape din toate țările lumii.

Întâi, filozofii europeni nu s'au reținut în a arăta caracterul "epigonic" al filozofiei contemporane, care a trăit câteva decade sub tutela snobismului marxist. Până la urmă, tutela aceasta s'a dovedit infructuoasă și vătămătoare pentru viitorul unei filozofii europene. Această tutelă a limitat cercetarea gândului la textele lui Marx și Engels și a îndepărtat de gânditorul adevărat dela problemele fundamentale ale metafizicii: existență, libertate, Dumnezeu.

Mai mult, filozofii contemporani, care au adus importante contribuții în metafizica europeană, ca Nietzsche și Heidegger au fost puși la index, pentru că nu se încadrau în viziunea marxismului și a materialismului istoric.

Reacțiunea nu a întârziat și Nietzsche și Heidegger au devenit, în zilele noastre, un obiect de studiu și comentarii, cu lucrări care arată tendința de a restabili metafizica în toate drepturile ei legitime.

Filozofia europeană își revine la unele și obiectul ei de îndeletnicire, părăsind

teritoriile deșerte ale marxismului, care nu este decât o pseudo-filozofie.

Al doilea aspect important, al desbatărilor din acest congres, îl oferă curajul unor reprezentanți marxisti de a vorbi despre criza serioasă prin care trece concepția marxismului. Este vorba de doi reprezentanți ai grupului sârbesc "Praxis", care a fost interzis în Jugoslavia, în 1974.

Acești reprezentanți sârbi au vorbit de faptul că "aspectele filozofice ale lui Marx au fost neglijate", și că "alterările pe care le-au adus Lenin și Engels" și "simplificările lui Stalin", au creat dificultăți reale adevăratei filozofii marxiste, a făcut imposibilă - după părerea marxistilor sârbi, înțelegerea gândirii lui Marx.

Dacă adăugăm, la această poziție a reprezentanților sârbi, mulțimea de rupturi și contradicții care se desvoltă în sâmul marxistilor, ne putem da seama de proporțiile reale ale crizei grave pe care o experimentează marxismul - nu numai pe planul social, economic, politic, dar și teoretic, al preocupărilor filozofice.

Scoala marxistă dela Frankfurt, care a fost la modă prin 1960-1970, a început să-și vestească energiile.

În Franța, după ascensiunea și cochetăriile lui Sartre, marxismul a ajuns la răzvrătiri interne ca Althusser și Ellenstein, și, mai ales, cu "noi filozofi", cari s'au desprins din formațiunile marxiste și profesează o critică acerbă și violentă la adresa marxismului, pe care l-au cunoscut în toată întimitatea - atât în planul

teoretic cât și în aplicările sale concrete. Este adevărat că acești "noifilozofi" francezi au pornit dela Jean-Marie Benoist, care nu era marxist prin formație, dar care a deschis drumul unei noi orientări, prin cartea lui "Marx a murit", o ruptură completă de tutela lui și snobismul marxismului.

Anglo-saxonii nu au fost niciodată cucerți de acest snobism, dar au fost, în schimb, mulți dintre profesorii americani, care s'au întrecut în dorința lor de a se prezenta ca marxisti. Numai că filozofia americană nu a avut niciodată acces prea accentuat la problematica metafizică, deci i-a fost mai ușor să se scalde în comentarii, nu în lucrări originale, asupra marxismului.

Snobismul marxist, al unor profesori americani, a mers până acolo încât - dacă ar fi fost posibil - l-ar fi înecățenit pe Karl Marx, cu un ceremonial și investiția oficială.

A început, și acesta, să-și tempereze zelul și să revină la realitate. Un bun stimulent, vine din partea destrămării blocului marxist, atât în Europa răsăriteană cât și în cea occidentală, căci filozofia americană nu și-a câștigat încă dimensiuni proprii și originale. Ea trăiește încă pe planul secundar al curentelor de filozofie europeană. (Astăzi, curentul dominant în America este fenomenologia, de inspirație și sursă germană: Husserl și Heidegger).

Ar fi interesant de știut, ce vor face marxisti români, în fața tendințelor centrifuge care tulbură filozofia marxistă. Nu știm dacă există marxisti români - dela Do-

brogeanu Gherea nu cunoaștem altul, dar ne gândim la comentarii dogmatice ai textelor lui Marx, din țară.

Încercarea pe care o fac comentarii marxisti români, de a vâna texte progresiste, și materialiste în filozofia românească, (în Blaga, D.D. Roșca) este ridicolă și nu poate revendica caracterul de gândire filozofică. Este pură dogmatică politică - dictată și impusă de comitetul central - care n'are tangențe cu filozofia, nu fiindcă nu ar fi în stare, dar pentru că n'a avut răgazul contemplației și studiului filozofic.

Marxismul nu are nici un fel de rădăcină în gândirea românească. Încă de pe vremea lui Const. Dobrogeanu Gherea - a fost socotit o marfă de import - dar nu și-a găsit nici o afinitate cu modul românesc de a încheia o viziune despre lume și viață.

Astăzi este impus cu forța în țara românească, dar nu a creat nici o operă de valoare și demnă de rangul filozofic. A rămas o simplă dogmă, rece, străină și fără chemare sau farmec.

Nu ne vine să credem că românii de astăzi mai citesc pe Marx și Engels, ca sursă de inspirație filozofică. O fac numai pentru necesități de ascensiune politică, pentru a se abilita în mânuirea unor texte sau citate, de umplutură, în eventualele cărți pe care le scriu.

Căci nu se poate scrie nimic, în România, fără trimiteră la textele marxiste, chiar dacă acestea sunt desuete și anacronice.

Ion BOIERU

NOTE SI COMENTARI

"SPUNE-I MAICĂ, GUȘATĂ..."

Răsfoind de câțiva ani presa comunistă din R.S.R., am constatat că aproape nu există publicație în care să nu se împlante câte o săgeată veninoasă în coasta "societății burgheze-capitaliste", spre a-i sublinia aruncate deficiențe sau păcate, inerente de altfel, oricărui societăți omenești. Căci, știut este de fiecare muritor că: n'a existat, nu există și nu va exista cândva: "pădure fără uscături".

Aceste împunsături constante din presa comunistă la adresa țărilor din lumea liberă, au un scop bine definit, adică de a demonstra cât de decăzută este această lume ne-comunistă, în comparație cu "societatea multilateral dezvoltată" trâmbijată cu atâtă emfază de către aceleași publicații, pentru a fi pe placul inventatorului ei: "tovarășul lubit, atotștiutor, stimulator, admirabil pe întreg mapamondul, etc., etc.", Nicolae Ceausescu.

Că "OMUL NOU" comunist, nu-l de loc un semizeu, așa cum încearcă să ni-l prezinte presa din R.S.R., ci el însuși este predispus la greșeli și păcate, mai mari sau mai mici, ba unele chiar strigătoare la cer, ce dovedesc cel mai josnic grad de decădere morală, îndobitocire și animalizare, a intrat deja în istoria timpului pe care-l trăim prin mîile de cărți și zeci de mîile de articole scrise de către cei ce au trăit și experimentat pe propria lor piele holocaustul comunist.

Putregăul societății ceangiste și incapacitatea conducătorilor ei, sunt ogindite însă fidel în chiar publicațiile regimului, din care reproducem cu regularitate câte ceva, în coloana noastră: "DIN PRESA COMUNISTĂ", demonstrând diferența dintre propaganda desmățată a guvernului dela București și realitatea de fapt. Ceea ce, ne amintesc, ori de câte ori răsfoim presa comunistă din R.S.R., de povestea mamei cu fata gușată, care certându-se cu fata vecinilor, era îndemnată de mama ei, cu cuvintele ce au devenit proverbiale poporului român: "Spune-i maică tu întâi ei gușată, ca să nu-și spună ea ție".

Aceasta este, crudul, dar adevăratul adevăr. Ceausescu și compania arată cu degetul paui din ochii altora, dar nu-și văd bârna din proprii proprii ochi.

O SUGESTIE

Ziarul "Scântea", Organ al comitetului central al partidului comunist român, a publicat într-un număr al său, la rubrica "DE PRETUTINDENT", nota pe care o reproducem în facsimil alăturat.

● ISTORIA CAPITAL-LELOR EUROPENE. Anul trecut, arhiva orașului Budapesta a lansat un apel către arhivele tuturor capitalilor continentului, cerându-le concursul în editarea unei lucrări de proporții consacrate istoriei întemeierii și dezvoltării capitalurilor europene. Lucrarea va cuprinde datele cele mai semnificative privind condițiile geografice și politice, arhitectura și urbanistica, etapele istorice ale dezvoltării unei anumite capitale etc. Ea va include, de asemenea, gravuri, litografii, hărți și diverse alte ilustrații.

Cu această ocazie, ne permitem a face guvernului dela București următoarea sugestie pe această temă, și anume, să-i trimită "tovarășului" János Kadar, fotografia, ce-am văzut pe vremea studenției noastre, expusă în Muzeul Militar din București, care reprezenta un soldat român, dând jos

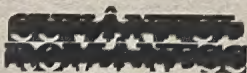
cârpa roșie a lui Bela Kuhn de pe parlamentul din Budapesta și înlocuind-o cu o pereche de opinci.

Căci, a fost acesta, fără doar și poate, un eveniment important din istoria capitalei maghiare, când, cu sângele lor, soldații români au salvat Ungaria, și poate chiar întreaga Europă de Răsărit, cel puțin pentru o bucată de vreme, de a deveni, după primul război mondial, ceea ce sunt astăzi, după cel de al doilea război mondial, mulțumită unor doi inconstienți, și anume Franklin Delano Roosevelt al Statelor Unite, și Winston Churchill al Angliei, pe care, fostul geniu al răului, Stalin, a reușit să-l ducă cu vorba, până la vânzarea propriilor interese politice a țărilor a căror conducători erau.

În ceea ce ne privește, credem că, fără această odioasă trădare, niciodată, dar absolut niciodată, comunismul nu s'ar fi putut stabili în nici o țară din Europa de Răsărit.

NOTĂ

Dintr-o eroare de paginatie, nota la care ne refeream aici în numărul nostru trecut, a fost omisă. Ea apare însă în numărul de față la rubrica: DIN PRESA COMUNISTĂ.

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

(COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR)

NUMELE _____ PRONUMELE _____

PROVINȚIA (STATUL) _____

COD POȘTAL _____

ȚARA _____ TEL. _____

PRETUL UNUI ABONAMENT PE AN ESTE : \$10.00 PENTRU PARTICULARI
\$20.00 PENTRU INSTITUTII